

Norsk kulturindeks 2020

Resultater for Vestland fylke

KRISTINE P. MILAND OG BÅRD KLEPPE

TF-notat nr. 35/2020

Tittel: Norsk kulturindeks 2020
Undertittel: Resultater for Vestland fylke
TF-notat nr.: 35/2020
Forfatter(e): Kristine P. Miland og Bård Kleppe
Dato: 24.02.2021
ISBN: 978-82-336-0361-8
Pris: På forespørsel (kan lastes ned gratis fra www.telemarksforskning.no)
Framsidedfoto: istock
Prosjekt: Norsk kulturindeks 2020
Prosjektnr.: 20201170
Prosjektleder: Bård Kleppe
Oppdragsgiver(e): Vestland fylkeskommune

Telemarksforskning
Postboks 4
3833 Bø i Telemark
Tlf.: +47 911 97 543
Epost: kleppe@tmforsk.no
www.telemarksforskning.no

Norsk kulturindeks er en årlig oversikt over kulturnivået i norske kommuner. Rapporten utarbeides av Telemarksforskning med finansiering fra interne midler og fra oppdragsgiver.

Telemarksforskning er et selvstendig, regionalt forankret forskningsinstitutt med kunder og prosjekter over hele Norge. Instituttet har ca. 30 forskere fordelt på tre fagområder som jobber på oppdrag for Norges Forskningsråd, departementer, direktorater, fylker, kommuner, regionråd, bedrifter og organisasjoner over hele landet.

Telemarksforskning har sammen med Universitetet i Sørøst-Norge i en årrekke vært et sentralt miljø for kulturpolitisk forskning. Instituttet har i dag åtte forskere som jobber med kulturpolitisk forskning på heltid. Sammen med Universitetet i Sørøst-Norge arrangerer Telemarksforskning blant annet den årlige konferansen Kulturrikets tilstand.

Prosjektleder for Norsk kulturindeks er seniorforsker Bård Kleppe. Henvendelser kan rettes til ham på telefon 911 97 543 eller epost kleppe@tmforsk.no.

Forord

Norsk kulturindeks er en årlig oversikt over kulturtilbud og kulturaktivitet i norske kommuner, regioner og fylker. Indeksen er basert på registerdata fra en rekke offentlige etater, interesseorganisasjoner og foreninger. I denne rapporten presenterer vi resultater og detaljer for Vestland fylke, utvalgte sammenlignbare fylker og landsgjennomsnittet.

Norsk kulturindeks er utarbeidet av Bård Kleppe i samarbeid med forskningsgruppa for kultur ved Telemarksforskning. Vestland-rapporten er skrevet av Bård Kleppe og Kristine Persdatter Miland.

Vi takker alle som har vært behjelpelige med å sende oss data.

Bø, 24. februar 2021

Bård Kleppe,
Prosjektleder

Innhold

Innledning	7
Norsk kulturindeks	7
Hva påvirker kulturlivet?	9
Forutsetningene til kommunene i Vestland	12
Plassering i Norsk kulturindeks	14
1. Kunstnere	16
Kunstnertetthet	16
Tildelinger fra Statens kunstnerstipend (SKS)	20
2. Kulturarbeidere	22
Kunstnerisk produksjon	23
Kulturformidling.....	25
Media	27
3. Museum	29
4. Konserter	32
5. Kino	35
Kinoforestillinger	35
Besøk.....	39
6. Bibliotek	42
Bokbestand og tilvekst.....	42
Besøk.....	43
Utlån	46
Aktive lånere	49
7. Scenekunst	50
Forestillinger	50
Publikum	52
8. Kultur for barn og unge	53
Kulturskole – undervisning	53
Kulturskole – elever	56
Den kulturelle skolesekken.....	60

9. Sentrale tildelinger	62
Frifond.....	62
Riksantikvaren	64
Tildelinger fra Norsk kulturråd	66
10. Frivillighet.....	68
Momskompensasjon.....	68
Korps	70
Kor	71
Historielag.....	72
Husflidslag	72
Kunstlag.....	73
Voksenopplæring.....	73
Fylkeskommunale utgifter til kultur	74
Kommunale utgifter til kultur	76
Innbyggertilfredshet	80
Hovedtrekk	83

Innledning

I dette notatet presenterer vi tall fra Norsk kulturindeks 2020 som kan si noe om statusen for kulturlivet i Vestland sammenlignet med andre fylker og hele landet. Vi ser på situasjonen i dag og tendenser over tid for en rekke områder innenfor kunst- og kulturfeltet.

Norsk kulturindeks

Beskrivelsen av kulturtilbud og kulturaktivitet i Norsk kulturindeks tar utgangspunkt i ti kategorier: kunstnere, kulturarbeidere, museum, konserter, kino, bibliotek, scenekunst, kultur for barn og unge (kulturskole + DKS), sentrale tildelinger og frivillighet.

I Norsk kulturindeks har vi fokusert på den såkalte ytringskulturen. Dette kulturbegrepet innbefatter kulturvern, men ikke generell frivillig aktivitet og idrett. Idretten har vi behandlet i en egen idrettsindeks (se våre nettsider for mer informasjon om dette).

Kategoriene og datakildene tar utgangspunkt i hvilke deler av kulturlivet som vektlegges i den statlige kulturpolitikken. I Norge har det vært bred politisk enighet om hovedtrekkene i kulturpolitikken i mange år. Kategoriene har også blitt valgt ut med bakgrunn i tilgjengelige data og ut i fra en tanke om hvilke faktorer som kan beskrive kulturtilbudet og kulturbruken i en kommune. Vi har her dratt nytte av Telemarksforskings kompetanse innen kulturpolitikk, kommunalpolitikk og regional utvikling.

Når vi i denne rapporten sammenligner kulturnivået i kommunene, tar vi utgangspunkt i tall per innbygger. Dette kan være antall kunstnere per innbygger eller publikum per innbygger. På denne måten kan man sammenligne kulturtilbud og kulturbruk på tvers av kommuner med ulik størrelse. I utvalget av indikatorer har vi etterstrebet delindikatorer som ikke på en systematisk måte favoriserer små eller store kommuner.

Norsk kulturindeks 2020 er basert på tall fra 2019. I denne rapporten presenteres tall for Vestland og gjennomsnittet for de andre fylkene og landet.

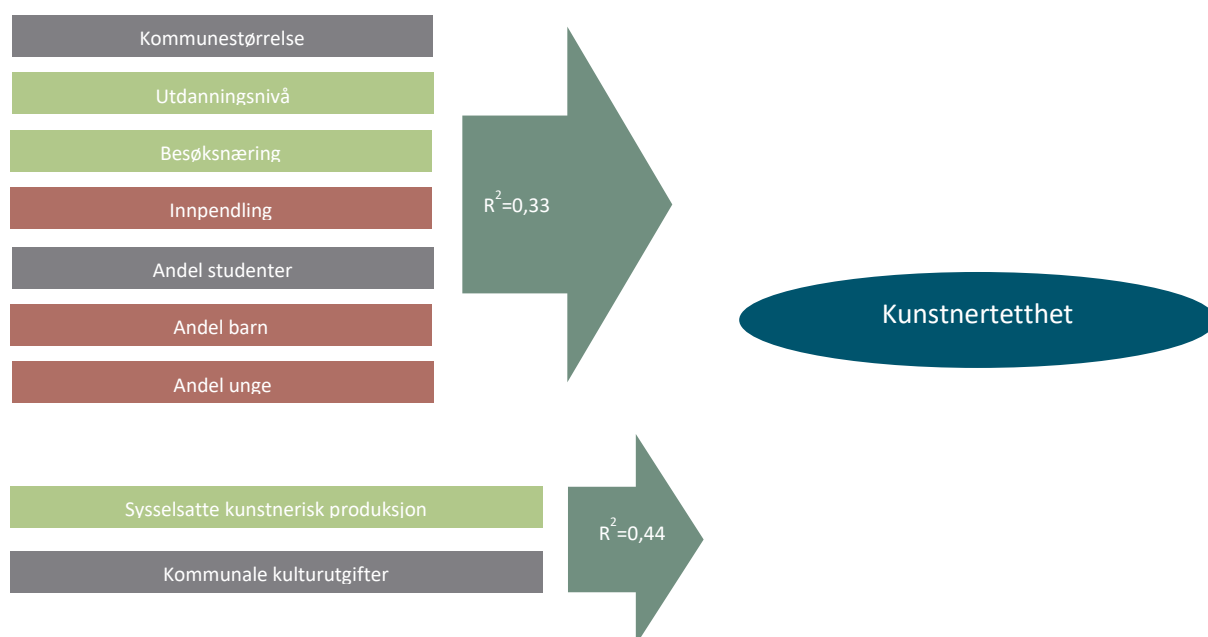
Tabell 1: Kategorier, kilder og vektinger for Norsk kulturindeks 2020.

Kategori	Kilde	Vekting
1 KUNSTNERE		
1a Forfattere	DNF, Dramatikerforbundet, NBU og Norsk oversetterforening	2 %
1b Musikere og komponister	Creo, FolkOrg, Gramart, NOPA, Norsk Jazzforum og Norsk komponistforening	2 %
1c Scenekunstnere	Norsk Filmforbund, Norsk Skuespillerforbund, Norske danse-kunstnere og Norske filmregissører	2 %
1d Visuelle kunstnere	FFF, Grafill, NIL, Norske billedkunstnere, Norske husflids-håndverkere, Norske kunsthåndverkere og UKS	2 %
1c Tildelinger fra Statens kunstnerstipend	Statens kunstnerstipend	2 %
2 KULTURARBEIDERE		
2a Sysselsatte innen kunstnerisk produksjon	SSBs sysselsettingsstatistikk (SN2007)	3,3 %
2b Sysselsatte innen kulturformidling	SSBs sysselsettingsstatistikk (SN2007)	3,3 %
2a Sysselsatte innen media	SSBs sysselsettingsstatistikk (SN2007)	3,3 %
3 MUSEUM		
3b Antall utstillinger og arrangement	Norsk kulturråd	3,3 %
3b Totalt museumsbesøk	Norsk kulturråd	3,3 %
3c: Betalende museumsbesøk	Norsk kulturråd	3,3 %
4 KONSERTER		
4a Antall konserter	Aurora, Buytec, DX, Eventim, Gdbillett, Hallingbillett, Hoopla, Linticket, Ringbillett, Ticketco, Ticketmaster og Tikkio	5 %
4b Omsetning		5 %
5 KINO		
5a Antall filmfremvisninger	Film og Kino	2,50 %
5b Antall kinobesøk	Film og Kino	2,50 %
5c Mangfold filmframvisninger	Film og Kino	2,50 %
5d Mangfold kinobesøk	Film og Kino	2,50 %
6 BIBLIOTEK		
6a Utlån fra folkebibliotek (alle medier)	Folkebibliotekstatistikk fra Nasjonalbiblioteket	2,50 %
6b Antall besøk i folkebibliotek	KOSTRA/SSB	2,50 %
6c Voksne aktive lånere	Folkebibliotekstatistikk fra Nasjonalbiblioteket	2,50 %
6d Deltagere på arrangementer i folkebibliotekene	Folkebibliotekstatistikk fra Nasjonalbiblioteket	2,50 %
7 SCENEKUNST		
7a Antall teaterforestillinger	Beaivvas, Bergen Internasjonale Teater, Bergen Nasjonale Opera, Black Box Teater, Brageteatret, Carte Blanche, Dansens Hus, Den Nationale Scene, Den Norske Opera & Ballett, Det norske Teatret, Det vestnorske teateret, Grenland Friteater, Haugesund Teater, Hålogaland Teater, Kilden, Nationaltheatret, Nordland teater, Riksteatret, Rogaland Teater, Teater Avant Garden, Teater Ibsen, Teater Innlandet, Teater Manu, Teater Vestland, Teatret Vårt, Trøndelag Teater, Turneteatret i Trøndelag, Unge Viken Teater, Østfold internasjonale teater, Århjelsaemien Teatere	3,3 %
7b Teaterpublikum		3,3 %
7c Antall danseforestillinger	Danseinformasjonen	3,3 %
8 KULTUR FOR BARN		
KULTURSKOLE		7,50 %
8a Antall årstimer i kulturskolen	GSI	2,50 %
8b Bredden i kulturskoletilbudet	GSI	2,50 %
8c Antall elever fra kommunen i kulturskole	KOSTRA/SSB	2,50 %
DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN		2,50 %
8d Besøk Den kulturelle skolesekken	Kulturtanken	1,25 %
8d Bredden i DKS tilbudet	Kulturtanken	1,25 %
9 SENTRALE TILDELINGER		
9a Kulturfondtildelinger	Norsk kulturråd	3,3 %
9b Tildelinger Frifond	Frifond	3,3 %
9c Tildelinger Riksantikvaren	RA og Norsk kulturminnefond	3,3 %
10 FRIVILLIGHET		
10a Mva.-refusjon siste tre år	Lotteri- og stiftelsestilsynet	2,50 %
10b Antall korpsmedlemmer	Norges musikkorps forbund og Korpsnett	1,25 %
10d Antall historielagsmedlemmer	Landslaget for historielag	1,25 %
10c Antall kormedlemmer	4 korforbund + KOSTRA	1,25 %
10e Antall husflidsmedlemmer	Norges husflidslag	1,25 %
10f Deltagere voksenopplæring	VOX, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk	1,25 %
10g Antall kunstforeningsmedlemmer	Norske kunstforeninger	1,25 %

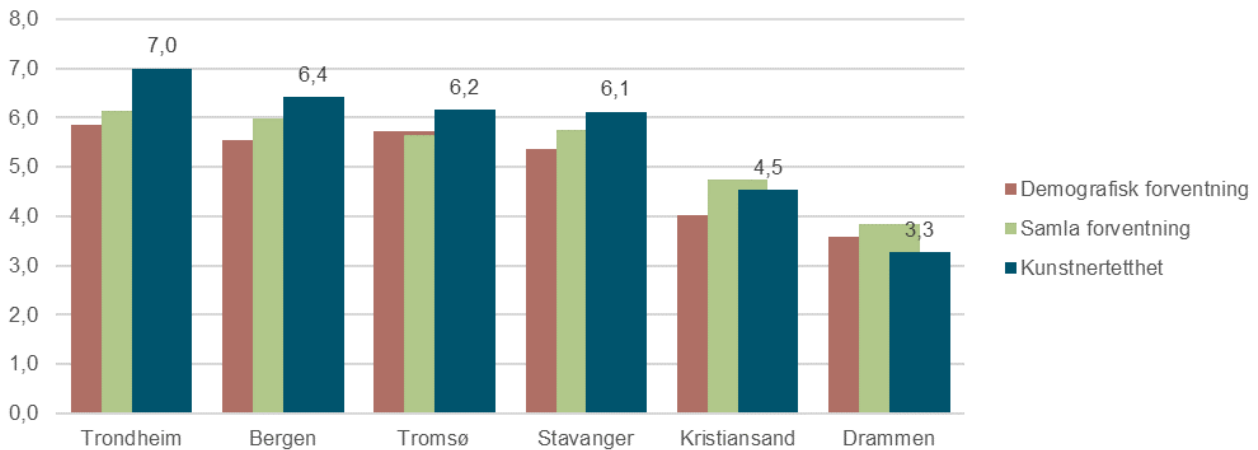
Hva påvirker kulturlivet?

De aller fleste kommuner og kulturadministrasjoner forsøker å legge til rette for kulturell aktivitet på best mulig måte. Men selv om både kulturbyråkrater, politikere, kulturbedrifter og frivillige gjør sitt beste for å fremme et levende kulturliv, kan vi anta at det finnes demografiske forhold som påvirker kulturnivået. Videre kan man også anta at det finnes noen innsatsfaktorer, slik som kommunenes utgifter til kultur, som påvirker tilbudet. Man kan også forvente at de ulike variablene i kulturindeksen påvirker hverandre. La oss se på eksemplet kunstnertetthet. I figuren nedenfor viser vi ett sett med *demografiske faktorer* oppe til venstre. Her finner vi kommunistørrelse, utdanningsnivå, andel besøksnæringer i kommunen, innpendling, andel studenter samt andel barn og ungdom. Detaljene i disse variablene beskriver vi senere, men dette er alle variabler vi vet påvirker kulturnivået i kommunene. Fargene på variablene viser om sammenhengen er positiv (grønn), negativ (rød) eller ikke signifikant (grå). I pilen til høyre for disse finner vi R^2 -verdien som forteller i hvor stor grad disse variablene kan forklare variasjonen i kunstnertettheten. R^2 vises som et tall mellom 0 og 1. 1 indikerer full forklaringskraft, 0 indikerer ingen forklaringskraft. Nederst viser vi andre variabler som vi mener det er sannsynlig kan påvirke den gitte indikatoren. Dette kan være andre variabler fra kulturindeksen eller økonomiske variabler. Felles for disse er at de kan påvirkes i større grad enn de demografiske variablene. I tilfellet med kunstnertetthet, ser vi at andelen sysselsatte innen kunstnerisk produksjon, altså arbeidsplasser, påvirker kunstnertettheten, men det samme gjelder ikke kommunale utgifter til kultur. Når vi inkluderer disse i analysen, stiger forklaringskraften (R^2) til 0,44. Hvor sterkt de ulike variablene påvirker utfallet vil variere, men dette framkommer ikke av figuren.

Figur 1: Modell for analyse av kunstnertetthet.

Verdiene fra de to stegene i analysen benyttes så til å beregne verdier for *forventet kunstnertetthet*. Den første verdien som vi har kalt demografisk forventning tar kun utgangspunkt i de strukturelle variablene øverst. Den endelige forventningen tar utgangspunkt i både de strukturelle og de resterende variablene samlet. I figur 2 ser vi eksempelvis at vi i Trondheim finner 7 kunstnere per 1000 innbyggere. Basert på Trondheims innbyggertall, utdanningsnivå med mer, kan man forvente at det er 4,9 kunstnere per 1000 innbyggere i kommunen. Dersom vi inkluderer de kunstneriske arbeidsplassene i kommunen, kan man forvente 5,8 kunstnere per 1000 innbyggere. Dette er altså likevel lavere enn det faktiske antallet kunstnere.

Figur 2: Kunstnertetthet 2019 (kunstnere per 1000 innbyggere), strukturell forventning og faktisk forventning til kunstnertetthet.

Demografiske faktorer

Av demografiske variabler har vi testet ut følgende:

- 1. Utdanningsnivå.** En rekke studier har vist at personer med høyere utdanning etterspør kulturgoder i større grad. Kanskje kan de også bidra til å skape et tilbud. Vi målte dette ved å se på andelen innbyggere med 3 årig eller høyere utdanning (data fra SSB).
- 2. Befolkningsstørrelse** i kommunene kan man også anta påvirker kulturaktiviteten. Store kommuner har i større grad et kritisk marked for ulike kulturelle aktiviteter. Antall innbyggere i hver av de 356 norske kommunene ble benyttet som variabel (data fra SSB).
- 3. Sentralitet / urbanisering:** Mange kulturaktører og institusjoner er lokalisert i byer og tettsteder. Det er også dit mange reiser for å oppleve kulturtilbud. Som variabler på sentralitet har vi benyttet *netto innpendling* og andel *besøksnæringer*. Data om pendlingsmønstre er hentet fra SSB. Hvis en kommune har en positiv netto innpendling, betyr det at de har flere personer som pendler inn til kommunen enn ut av kommunen. Og motsatt dersom netto pendling er negativ. *Besøksnæringer*, altså kafeer, reiseliv, underholdning og detaljhandel er næringer kundene må oppsøke personlig for å kjøpe tjenester. Kommuner med en stor andel slike næringer er gjerne kommuner med en sentrumsfunksjon. Her bruker vi variabelen andel arbeidsplasser i besøksnæringer av totalt antall arbeidsplasser. Data fra SSB.
- 4. Studenter** vil trolig også påvirke kulturtilbudet. Studiesteder har ekstra mange bosatte i ung alder som både skaper og konsumerer kultur. Her benyttet vi tall fra database for statistikk om høgre utdanning der antall campusstudenter var variabelen.
- 5. Alderssammensetning i befolkningen** har også betydning for kulturnivået. Vi har testet to aldersgrupper, barn (6-15) og unge voksne (15-30)

Andre faktorer

I tillegg til de demografiske faktorene ovenfor, har vi også testet utvalgte faktorer som vi tenker kan påvirke den enkelte avhengige variabelen. Dette inkluderer ulike økonomiske nøkkeltall fra kommuneregnskapene, samt data fra de andre variablene i kulturindeksen som vi antar kan ha betydning.

Metode

Vår tilnærming til denne analysen var å gjennomføre en multippel regresjonsanalyse der vi først testet ut alle de demografiske uavhengige variablene (størrelse, utdanningsnivå etc) mot den avhengige variabelen (som var kunstnertetthet i eksemplet over) for årene 2012-2019 i Norsk kulturindeks. Variabler som viste seg å ikke være signifikante, altså dem som ikke kunne bidra til å forklare den avhengige variabelen, ble utelatt fra analysen. Vi så dermed hvilke variabler som hadde forklaringskraft, hvilken vei disse gikk og hvilke *betaverdier* disse gav oss. Disse betaverdiene benyttes i utregningen av demografiske forventninger.

Deretter la vi til andre uavhengige variabler som vi antok kunne ha forklaringskraft og testet disse sammen med de demografiske variablene. På nytt utelot vi variabler som ikke var signifikante for så å sitte igjen med en nytt sett med signifikante variabler og betaverdier. Disse betaverdiene benyttes u beregningene av den faktiske forventningen.

Selv om disse analysene gav oss mange interessante innsikter, er det verdt å påpeke at analysene er relativt enkle. De kan ikke forklare statistisk kausalitet (altså om det ene fører til det andre eller omvendt), og det kan være andre faktorer som kan ha større forklaringskraft enn dem vi valgte. Dette er et pågående forskningsarbeid som hele tiden vil utvikles og som derfor kan gi justerte resultater.

Forutsetningene til kommunene i Vestland

I tråd med hva vi så i forrige kapittel, har kommunene ulike forutsetninger for å gi innbyggerne et godt kulturtilbud. Nedenfor presenterer vi hvilke forutsetninger kommunene i Vestland har for å ha et høyt kulturnivå.

I forrige kapittel gikk vi gjennom hvordan utvalgte demografiske og andre faktorer påvirker kulturnivået i kommunene. Her vil vi presentere hvilke forutsetninger kommunene i Vestland har for å kunne ha et bredt kulturtilbud og en høy kulturaktivitet. Vi sammenligner her med *gjennomsnittskommunen*, det vi si gjennomsnittet av verdier for alle norske kommuner. Dette avviker fra *landsgjennomsnittet* som viser samlede gjennomsnittstall for hele landet. Eksempelvis har 35 % av Norges befolkning over 16 år høyere utdanning (landsgjennomsnittet). Gjennomsnittet for de 356 kommunene i Norge er 25 %

I tabell 2 ser vi oversikt over kommunene i Vestland sine strukturelle forutsetninger. 9 av de 43 kommunene i Vestland har et innbyggertall som er høyere enn gjennomsnittskommunen. Utdanningsnivået blant innbyggerne er høyere enn landsgjennomsnittet i 20 av fylkets kommuner. Dette er en faktor som påvirker kulturbruken markant. Andelen besøksnæringer er høyere enn landsgjennomsnittet i 15 av kommunene i Vestland. De fleste kommunene har forholdsvis høy andel barn og unge. I Sogndal, Bergen, Stord, Sunnfjord og Kinn finner vi campus-studenter. 8 kommuner har netto innpendling til kommunen. I tillegg har 15 kommuner mindre utpendling enn gjennomsnittskommunen.

Oversikt over hver enkelt kommune finnes på neste side.

Tabell 2: Kommunene i Vestland sine strukturelle forutsetninger. Grønn farge indikerer at verdien er over landsgjennomsnittet, mens rød farge indikerer det motsatte. Kilde: SSB / KOSTRA.

	Folkemengde	Utdanningsnivå	Andel besøksnæring	Andel barn (6-15 år)	Andel unge (15-35 år)	Andel studenter	Innpendling
Gjennomsnittskommunen	14 967	24 %	13 %	12 %	19 %	10 %	-13 %
Bergen	281 190	43 %	16 %	11 %	24 %	13 %	15 %
Øygarden	38 117	25 %	14 %	14 %	21 %	0 %	-23 %
Askøy	29 275	30 %	13 %	15 %	19 %	0 %	-43 %
Alver	29 090	25 %	12 %	14 %	20 %	0 %	-25 %
Bjørnafjorden	24 665	30 %	15 %	14 %	19 %	0 %	-34 %
Sunnfjord	21 959	33 %	15 %	14 %	21 %	4 %	2 %
Stord	18 699	31 %	16 %	13 %	22 %	8 %	0 %
Kinn	17 822	26 %	12 %	13 %	20 %	0,03 %	-6 %
Voss	15 543	30 %	20 %	12 %	19 %	0 %	-6 %
Kvinnherad	13 137	24 %	12 %	13 %	19 %	0 %	-10 %
Bømlo	11 960	24 %	10 %	14 %	20 %	0 %	-18 %
Sogndal	11 801	40 %	17 %	12 %	24 %	28 %	13 %
Ullensvang	11 152	25 %	13 %	11 %	19 %	0 %	-6 %
Stad	8 898	27 %	13 %	13 %	20 %	0 %	-10 %
Kvam	8 441	27 %	15 %	12 %	18 %	0 %	-13 %
Osterøy	8 120	21 %	7 %	13 %	21 %	0 %	-30 %
Stryn	7 167	26 %	20 %	13 %	20 %	0 %	-1 %
Gløppen	5 836	32 %	13 %	13 %	20 %	0 %	-7 %
Sveio	5 721	25 %	10 %	15 %	19 %	0 %	-46 %
Årdal	5 245	22 %	9 %	10 %	18 %	0 %	2 %
Austevoll	5 212	24 %	8 %	14 %	19 %	0 %	6 %
Luster	5 195	28 %	13 %	12 %	19 %	0 %	-24 %
Høyanger	4 091	23 %	9 %	11 %	20 %	0 %	-12 %
Etne	4 077	23 %	16 %	13 %	18 %	0 %	-21 %
Vaksdal	4 045	22 %	9 %	12 %	18 %	0 %	-35 %
Bremanger	3 705	20 %	7 %	12 %	18 %	0 %	-10 %
Fitjar	3 201	23 %	9 %	15 %	19 %	0 %	-31 %
Askvoll	3 038	24 %	10 %	12 %	18 %	0 %	-23 %
Austrheim	2 887	19 %	11 %	12 %	18 %	0 %	-19 %
Tysnes	2 846	23 %	11 %	11 %	18 %	0 %	-15 %
Fjaler	2 770	29 %	10 %	14 %	22 %	0 %	4 %
Vik	2 672	25 %	8 %	12 %	18 %	0 %	-10 %
Samnanger	2 465	24 %	19 %	11 %	18 %	0 %	-52 %
Gulen	2 322	24 %	6 %	11 %	20 %	0 %	4 %
Lærdal	2 151	29 %	11 %	11 %	19 %	0 %	-5 %
Aurland	1 764	28 %	23 %	10 %	21 %	0 %	0 %
Masfjorden	1 711	19 %	9 %	13 %	18 %	0 %	-29 %
Hyllestad	1 366	20 %	10 %	9 %	19 %	0 %	-2 %
Ulvik	1 093	29 %	21 %	12 %	16 %	0 %	-26 %
Eidfjord	906	25 %	26 %	11 %	18 %	0 %	-19 %
Solund	820	23 %	7 %	11 %	16 %	0 %	-15 %
Fedje	562	24 %	7 %	13 %	18 %	0 %	-14 %
Modalen	380	27 %	3 %	17 %	17 %	0 %	8 %

Plassering i Norsk kulturindeks

Den totale plasseringen i Norsk kulturindeks er summen av rangeringer i de ti kategoriene kunstnere, kulturarbeidere, museum, konserter, kino, bibliotek, scenekunst, kulturskole + DKS, sentrale tildelinger og frivillighet. Kommunen med den laveste samlede summen blant rangeringene av disse, havner på toppen av Norsk kulturindeks.

Blant fylkene i Norge rangerer Vestland på tredje plass i Norsk kulturindeks 2020. I årets utgave finner vi fylkets høyeste rangeringen i kategorien sentrale tildelinger, der Vestland er best av fylkene. Fylket er rangert som nummer to innen kunstnere, kulturarbeidere, konserter og scenekunst. Svakest er fylket i kategoriene Den kulturelle skolesekken. Det er også relativt svake plasseringer innen kino, bibliotek og kulturskole.

Tabell 4 viser fylkets plassering i kulturindeksen over tid. Innen de fleste kategoriene har plasseringene vært stabile, med unntak av kino og konserter. Innen DKS og frivillighet ser vi en forbedring over tid.

Gloppen rangerer samlet høyest i Norsk kulturindeks blant kommunene i Vestland med 4. plass. I tillegg scorer Bergen, Kvam, Sogndal og Voss også blant de 20 beste kommunene i landet. De fleste av disse scorer godt i alle kategorier med unntak av DKS og kulturskole. Til sammen 14 kommuner ligger blant de 100 beste kommunene i landet samlet sett. 20 av kommunene i fylket scorer under middels av norske kommuner. Oversikt over alle kommunenes plasseringer finnes på neste side.

Dersom vi ser på de enkelte kategoriene i tabell 5, finner vi at blant kommunene i Vestland rangerer Bergen best av disse i flere kategorier; kunstnere (5. plass), kulturarbeidere (4. plass) og scenekunst (4. plass). Innen museum er Ulvik kommune rangert best i landet. Når det gjelder konserter, er det Tysnes som har den beste plasseringen av kommunene i fylket, med en andreplass. Innen bibliotek er det Høyanger (14. plass). Eidfjord har de beste plasseringene i kategoriene som omhandler barn og unge (3.plass innen kulturskole og 7. plass innen DKS). Fjaler er den best rangerte kommunen i landet når det gjelder tildelinger. Innen frivillighet er Bremanger rangert best av kommunene (7. plass)

Tabell 3: Rangeringen (av 11) til Vestland og fylkene vi sammenligner med i de ulike kategoriene i 2020.

Fylke	Kunstnere	Kultur arb.	Museum	Konserter	Kino	Bibliotek	Scenekunst	Kulturskole	DKS	Tildelinger	Frivillighet	Samlet
Oslo	1	1	1	1	1	9	1	11	11	2	8	1
Trøndelag	4	4	5	4	3	1	5	3	4	5	2	2
Vestland	2	2	6	2	7	7	2	7	9	1	3	3
Troms og Finnmark	5	3	3	6	2	8	4	2	5	4	9	4
Nordland	10	5	1	10	11	5	6	4	3	6	3	5
Vestfold og Telemark	7	9	9	3	3	6	7	8	1	6	6	6
Innlandet	6	8	4	11	10	4	8	5	1	6	5	7
Agder	8	6	10	7	7	2	10	9	7	3	7	8
Rogaland	9	7	8	8	5	3	3	6	10	9	11	9
Møre og Romsdal	11	9	7	5	6	11	8	1	6	10	1	10
Viken	3	11	11	9	9	9	11	10	8	11	10	11

Tabell 4: Vestland sin rangering (av 11) i de ulike kategoriene over tid.

År	Kunstnere	Kultur arb.	Museum	Konserter	Kino	Bibliotek	Scenekunst	Kulturskole	DKS	Tildelinger	Frivillighet	Samlet
2013	2	2	5	2	5	7	2	6	11	3	4	2
2014	2	2	4	2	5	7	2	7	10	2	5	2
2015	2	2	5	2	6	7	2	7	10	1	4	2
2016	2	2	4	2	7	5	3	7	11	1	5	2
2017	2	2	6	3	3	6	2	7	10	1	5	2
2018	3	2	6	9	4	8	4	7	8	1	5	4
2019	2	2	6	3	5	7	2	6	9	1	5	2
2020	2	2	6	2	7	7	2	7	9	1	3	3

Tabell 5: Kommunene i Vestland rangering (av 356) i de ulike kategoriene.

Kommune	Kunstnere	Kultur- arbeidere	Museum	Konserter	Kino	Biblio- tek	Scene- kunst	Kultur- skole	DKS	Tildelinger	Frivillighet	Samlet
Gloppen	88	12	76	8	111	16	19	97	284	98	10	4
Bergen	5	4	38	29	38	129	4	310	354	9	160	12
Kvam	68	76	27	48	165	89	180	42	18	12	69	15
Sogndal	85	18	40	42	10	184	43	258	221	74	76	18
Voss	36	17	152	51	32	132	124	154	254	17	85	19
Sunnfjord	118	15	121	39	86	124	24	263	100	65	94	26
Ullensvang	257	102	16	72	133	85	157	101	42	6	22	29
Aurland	169	85	236	80	109	112	60	17	315	66	59	37
Stad	180	77	236	5	95	252	33	154	193	81	26	53
Fjaler	25	288	236	210	101	230	16	10	60	1	25	55
Lærdal	70	75	173	49	120	289	70	39	279	208	52	65
Høyanger	197	103	236	310	97	14	41	146	49	70	137	82
Stord	79	82	153	132	55	310	113	149	115	95	187	87
Solund	55	87	236	181	143	319	58	102	326	23	144	96
Ulvik	15	90	1	334	97	126	221	7	173	161	325	101
Stryn	336	196	236	58	79	31	90	156	87	59	200	104
Kvinnherad	136	249	18	92	150	176	160	133	292	86	185	105
Etne	272	177	227	9	16	25	72	197	142	283	194	112
Årdal	330	217	236	100	126	130	91	15	134	77	184	126
Bremanger	234	231	224	12	134	226	106	55	244	305	7	134
Hyllestad	173	85	46	334	181	138	29	11	312	305	262	146
Vik	301	167	236	66	284	59	108	179	298	134	81	148
Kinn	334	224	168	112	117	288	47	139	147	230	79	168
Tysnes	160	158	235	2	205	292	163	267	215	305	8	180
Gulen	88	247	86	334	221	328	166	202	252	88	31	185
Bømio	265	184	236	182	93	253	98	117	264	302	47	190
Vaksdal	44	128	236	127	284	346	221	257	246	151	45	198
Askvoll	83	95	236	128	224	335	69	161	170	192	319	200
Samnanger	226	112	236	129	246	158	221	163	237	269	131	219
Alver	147	192	164	277	254	169	208	251	326	192	95	234
Bjørnafjorden	90	213	236	114	252	281	96	298	262	208	232	246
Masfjorden	338	293	236	334	173	94	158	5	344	233	68	249
Øygarden	253	131	128	184	12	237	212	333	271	252	304	252
Osterøy	169	316	176	223	277	189	212	160	253	235	73	257
Luster	343	320	236	224	261	57	206	246	120	104	107	263
Fitjar	334	301	197	147	149	159	221	100	271	166	283	266
Eidfjord	314	267	236	226	91	273	221	3	7	305	239	282
Modalen	344	124	236	334	161	17	221	265	268	144	341	285
Austrheim	102	331	236	274	193	163	221	256	350	277	145	291
Austevoll	296	202	236	118	206	235	187	193	304	305	268	304
Sveio	161	183	236	259	284	332	221	321	300	120	249	321
Fedje	344	355	236	280	284	213	37	64	349	305	254	329
Askøy	129	284	188	301	284	263	221	349	271	303	154	332

1. Kunstnere

Oversikten vi her presenterer tar utgangspunkt i bostedsadresse for kunstnere registrert i de ti største kunstnerorganisasjonene i landet. Vi presenterer også en oversikt over tildelinger fra Statens kunstnerstipend (SKS). Dette kan være en indikator på den kunstneriske kvaliteten til kunstnerne som er bosatt i kommunen.

Kunstnertetthet

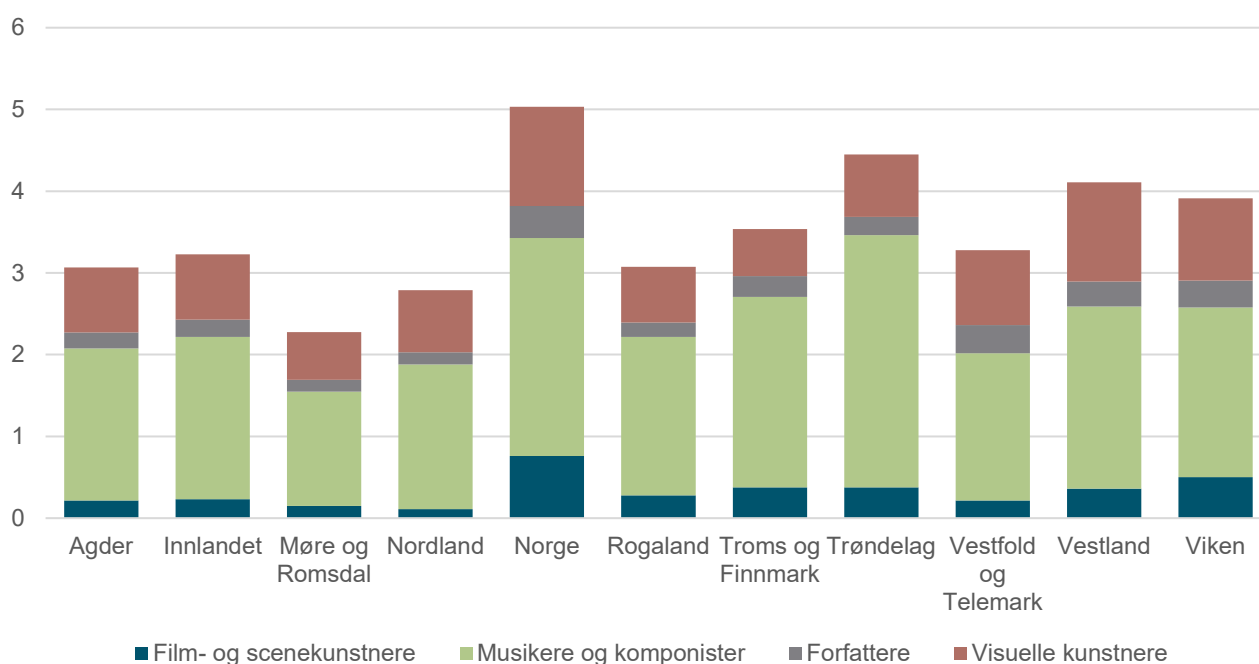
Tallene vi her viser til er basert på medlemskap i de 19 største kunstnerorganisasjonene i Norge. Vi har ikke oversikt over kunstnere uten medlemskap. Vi kjenner heller ikke identiteten til medlemmene og kan derfor ikke kontrollere for dobbeltmedlemskap.

Totalt er det, ifølge vår oversikt, 2600 kunstnere bosatt i Vestland. Dette tilsvarer 4,1 kunstnere per tusen innbyggere, en kunstnertetthet som er under landsgjennomsnittet (5). Landsgjennomsnittet trekkes kraftig opp av Oslo. Vestland har en kunstnertetthet som er nest høyest av fylkene uten Oslo, som vi ser i figur 3.

Av de nesten 2600 kunstnerne i fylket, er 1410 musikere eller komponister, 767 visuelle kunstnere, 229 film- og scenekunstnere og 194 forfattere. Ser vi på fordelingen av kunstnere innen ulike kunstuttrykk i Vestland sammenlignet med landet for øvrig, ser vi at det er en større andel visuelle kunstnere, og mindre andel film og scenekunstnere, i Vestland.

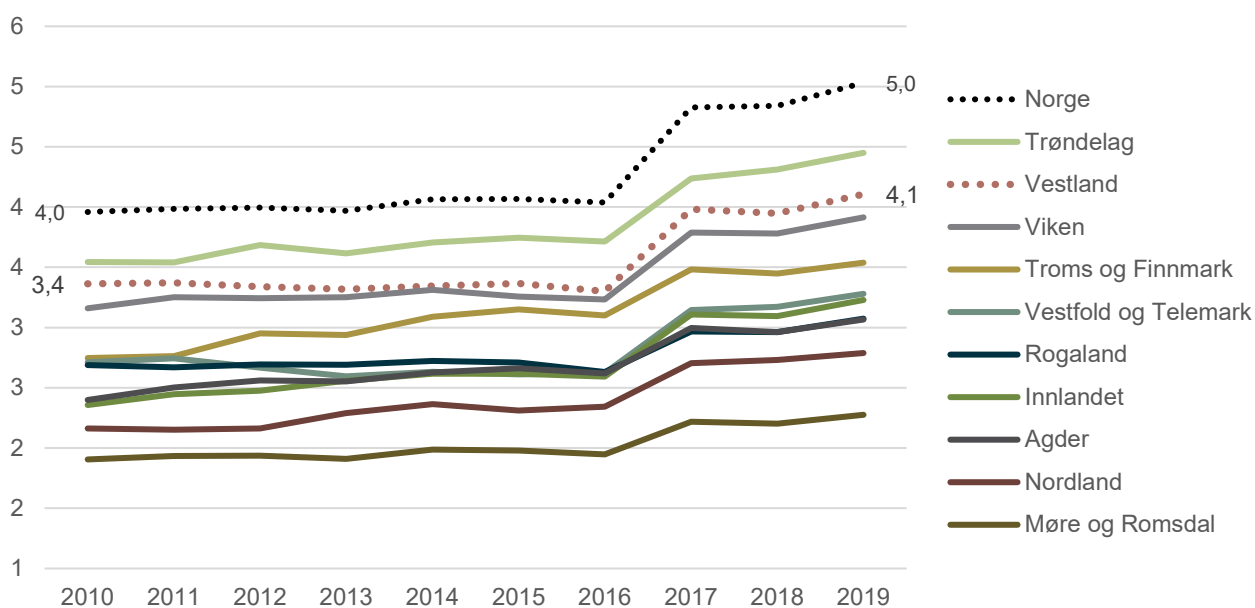
I figur 4 ser vi utvikling av kunstnertettheten over tid i Vestland. Fra 2017 inkluderte vi ni nye organisasjoner i oversikten. Derfor stiger andelen kunstnere på dette tidspunktet. Dersom vi følger tallene for de ti største organisasjonene, finner vi at kunstnertettheten i Vestland har økt med 2,4 % fra 2010 til 2019, mens den på landsbasis har økt med 7 %.

Oversikt over utviklingen i alle kunstnerorganisasjonene finnes i figur 4.

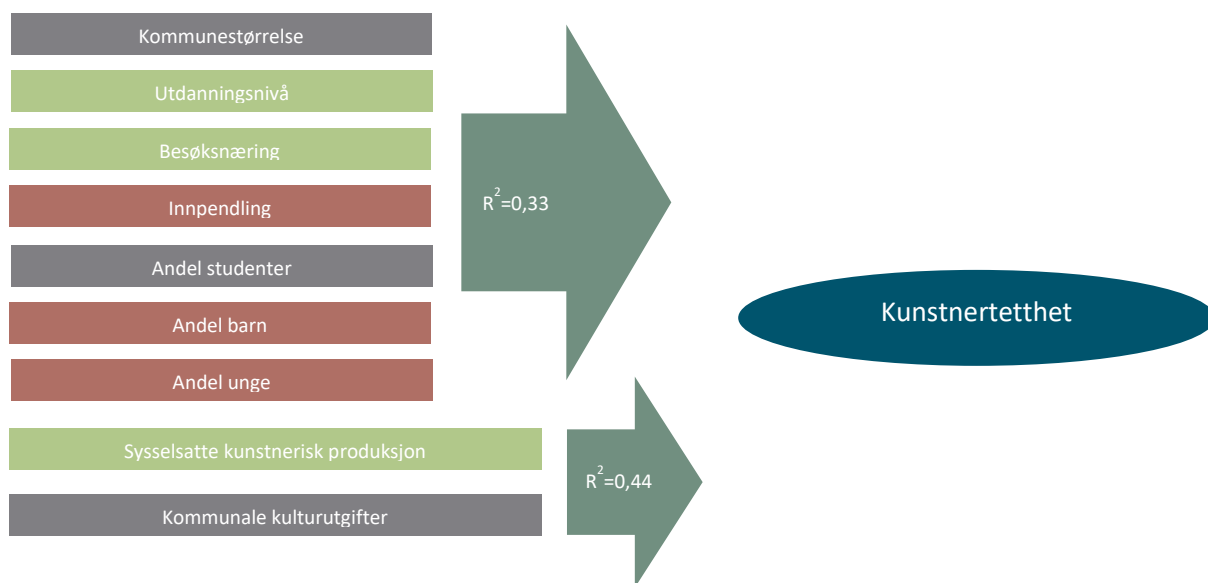
Figur 3: Antall kunstnere fordelt på kunstnerkategori per tusen innbyggere i Vestland, hele landet og fylkene uten Oslo i 2019.

Figur 4: Endring i antall kunstnere per 1000 innbyggere for Vestland, hele landet og fylkene uten Oslo, 2010-2019.

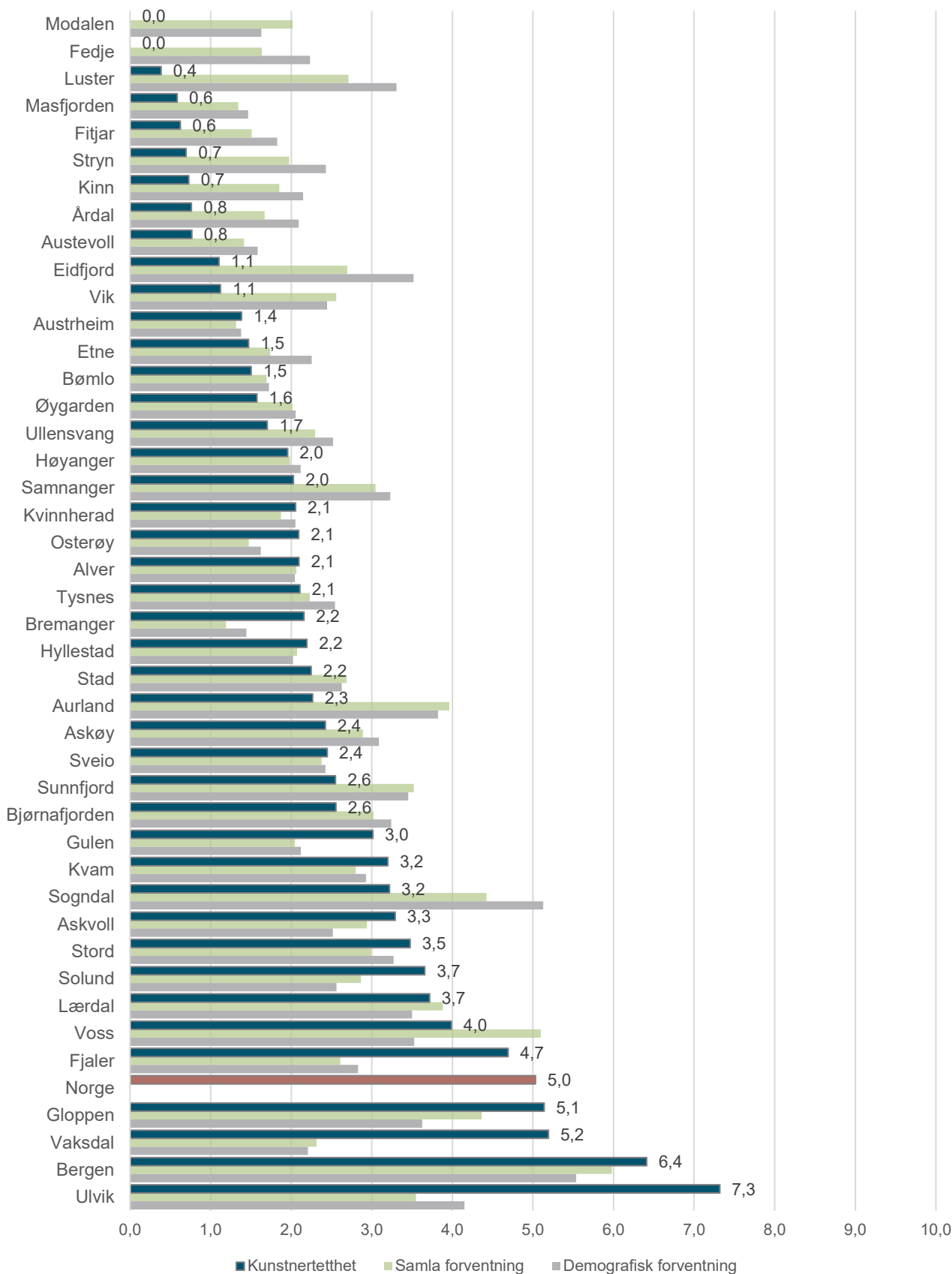
Vi kan lese av figur 5 at kunstnere bosetter seg i kommuner der utdanningsnivået i befolkningen er høyt, i kommuner med en høy andel av besøksnæringer, men samtidig gjerne i innpendlingskommuner. Det siste *kan* skyldes at boligprisen skyver kunstnere ut av byene. Samtidig vet vi at svært mange kunstnere bosetter seg i og rundt hovedstaden. Sistnevnte fanger ikke modellen opp. I tillegg ser vi at kommuner med en voksen befolkning, altså at det er forholdsvis lav andel av barn og unge, bør det statistisk sett flere kunstnere relativt til innbyggertall. Det er også høyere kunstnertetthet i kommuner der det er mange arbeidsplasser innen kunstnerisk produksjon.

Figur 5: Faktorer som påvirker kunstnertettheten. R² for summen av demografiske faktorer (øverst) og andre faktorer (nederst).

Av figur 6 ser vi at Bergen og Sogndal er de kommunene som har demografiske trekkene som gjør at modellen forventer at kunstnertettheten skal være høyest. De faktiske tallene viser at kunstnertettheten er størst i Ulvik (7,3) og Bergen (6,4).

17 av kommunene i fylket har høyere kunstnertetthet enn det man kunne forvente av kommuner med tilsvarende demografiske trekk og antall sysselsatte innen kunstnerisk produksjon. Spesielt Ulvik, Vaksdal og Fjaler peker seg ut her med høyere kunstnertetthet enn forventet. Blant de som har klart lavere kunstnertetthet enn forventet finner vi Luster, Aurland og Eidfjord.

Figur 6: Kunstnertetthet (antall kunstnere per tusen innbyggere) i kommunene i Vestland i 2019 samt forventet kunstnertetthet.

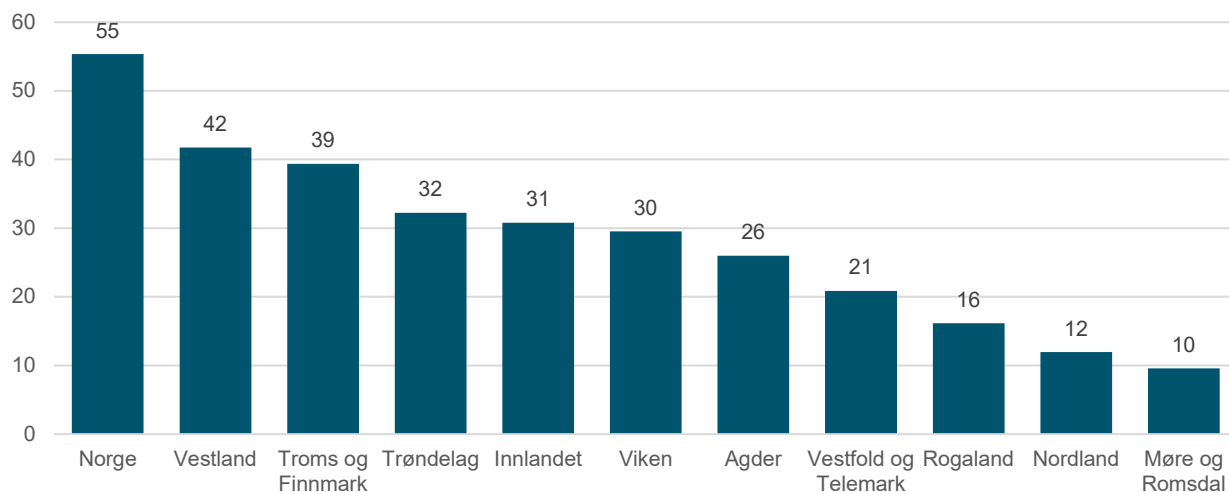
Tildelinger fra Statens kunstnerstipend (SKS)

Statens kunstnerstipend er den viktigste ordningen for direkte støtte til kunstnere. Tildelingene gjøres på bakgrunn av en kvalitativ vurdering av den kunstneriske virksomheten.

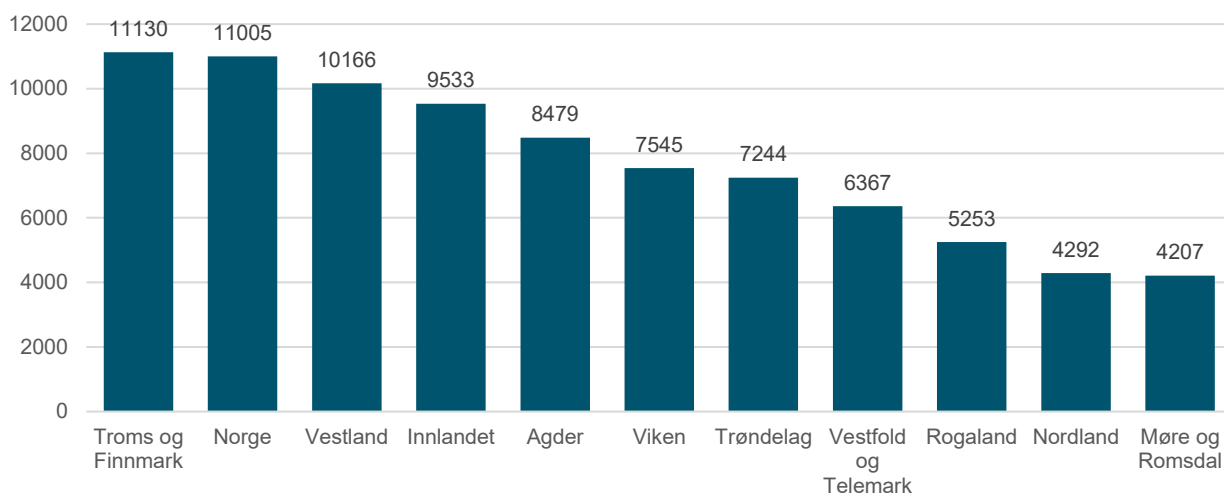
I 2019 var det 422 søkere til Statens kunstnerstipend fra Vestland-kunstnere. 73 av disse fikk tildelinger dette året, noe som gir en innvilgningsprosent på 17 %. Snittet for hele landet var 23 %. Oversikt over innvilgelsesprosent i fylkene finner vi på neste side.

Samlet SKS-tildeling til kunstnere bosatt i Vestland var over 26 millioner i 2019. Disse er fordelt på totalt 144 tildelinger. Samlet tildeling utgjør 42 kroner per innbygger og er under landsgjennomsnittet, men høyest av fylkene uten Oslo.

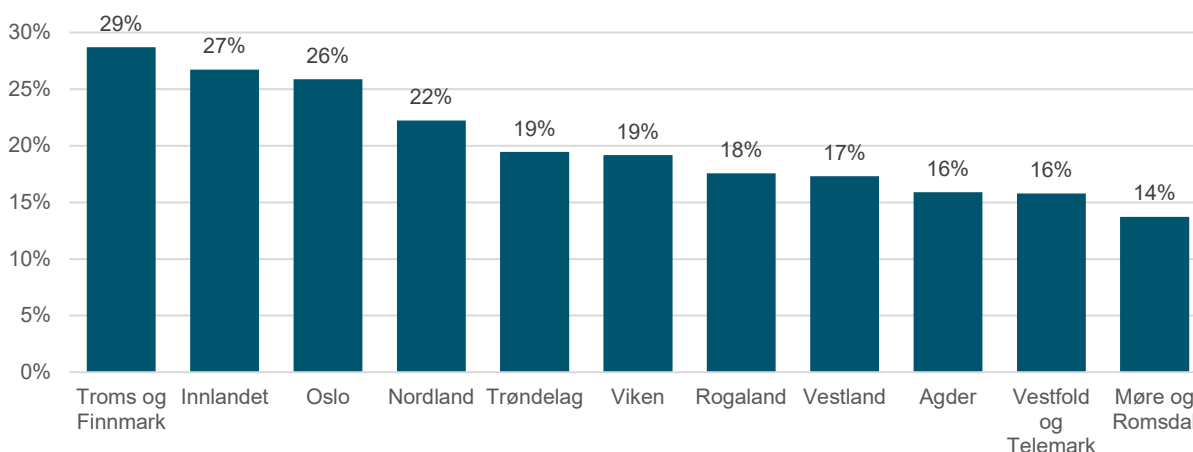
Ser vi på tildelingene fordelt på hvor mange kunstnere som er bosatt i Vestland, finner vi at samlet tildeling per kunstner er omtrent 10 000 kroner. Kunstnere i Vestland får dermed litt mindre penger fra SKS enn hva gjennomsnittskunstneren i Norge får (11 000). Kunstnere i Vestland fikk tildelt 28 arbeidsstipend, 50 diversestipend, 16 stipend for seniorkunstnere og 10 stipend for etablerte kunstnere. 10 personer i Vestland mottar fremdeles garantiinntekt.

Figur 7: Tildelinger fra Statens kunstnerstipend til kunstnere i Vestland, hele landet og fylkene uten Oslo i 2019. Kroner per innbygger.

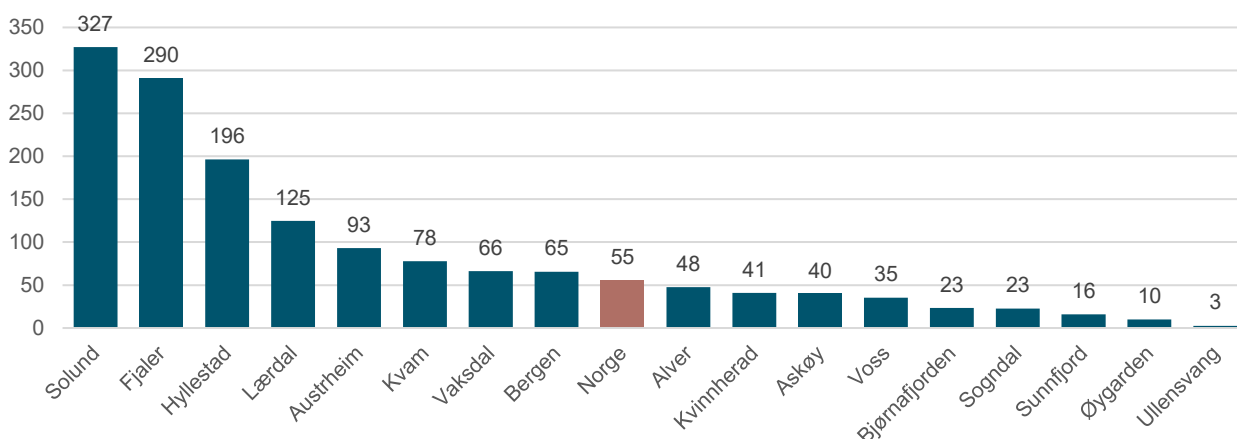
Figur 8: Tildelinger fra Statens kunstnerstipend til kunstnere i Vestland, hele landet og fylkene uten Oslo i 2019. Kroner per kunstner.

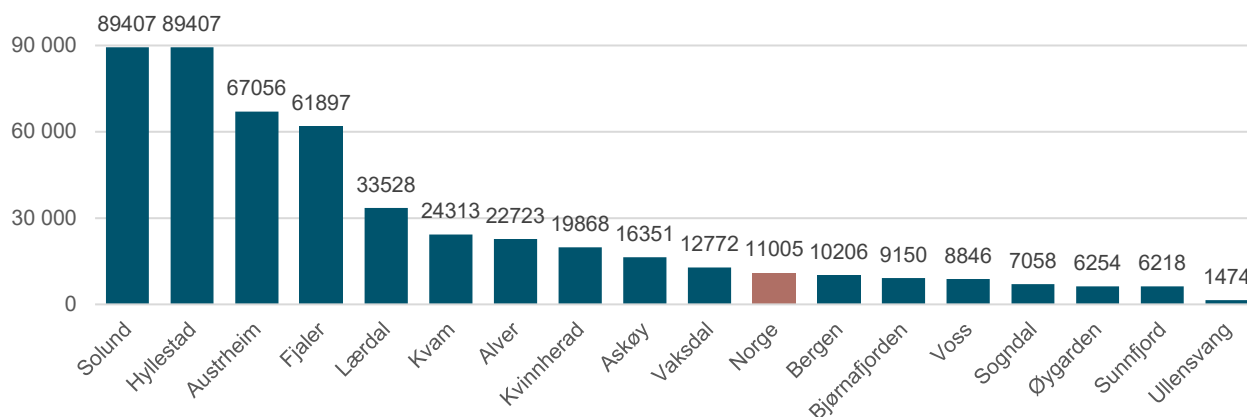
Figur 9: Innvilgelsesprosent for søknader til Statens kunstnerstipend i Vestland, hele landet og fylkene uten Oslo. 2019.

Så ser vi på tildelinger fra Statens kunstnerstipend i kommunene i fylket.

Av kommunene i Vestland var det Solund som mottok mest i kunstnerstipend per innbygger og per kunstner. Flere kommuner i fylket får flere kunstnerstipendkroner enn landsgjennomsnittet.

Figur 10: Tildelinger fra Statens kunstnerstipend til kunstnere i kommunene i Vestland i 2019. Kroner per innbygger. Kommuner uten tildelinger vises ikke i figuren.

Figur 11: Tildelinger fra Statens kunstnerstipend til kunstnere i kommunene i Vestland i 2019. Kroner per kunstner. Kommuner uten tildelinger vises ikke i figuren.

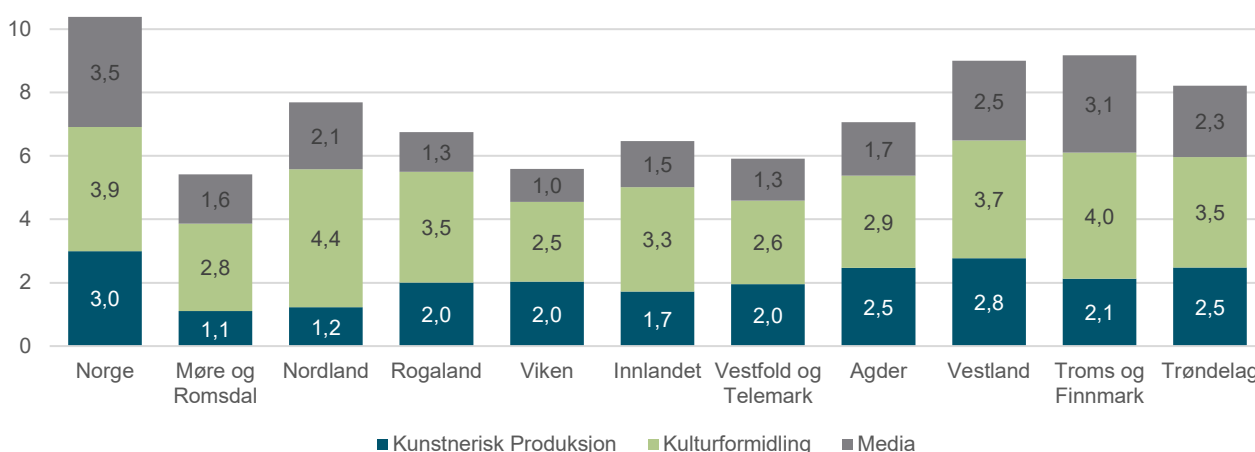
2. Kulturarbeidere

Syssestellingstall for kulturyrker er hentet fra SSBs syssestillingsstatistikk. Oversikten inkluderer både ansatte og selvstendige næringsdrivende, i både privat og offentlig sektor. Sysselsatte er registrert på arbeidsadresse.

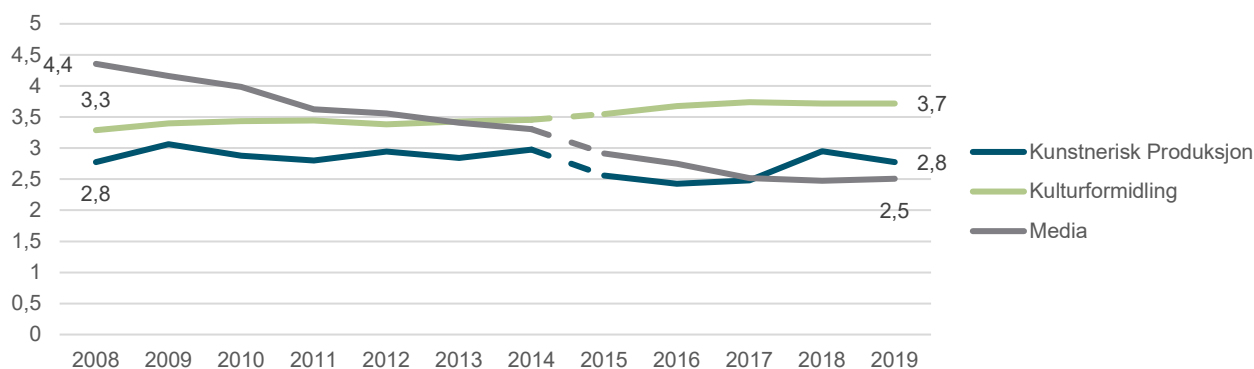
I Vestland jobber 5698 personer innenfor ulike kulturyrker. Flest av disse, 2354 personer, jobber innenfor kulturformidling, mens 1757 jobber innen kunstnerisk produksjon og 1587 i media.

Andelen kulturarbeidere i Vestland er 9 ansatte per tusen innbyggere. Dette er like under landsgjennomsnittet (10), men nest høyest av fylkene uten Oslo. Generelt finner man flest ansatte innen kulturyrker i de større byene og regionsentrene.

Utviklingen er beskrevet for årene 2008-2014 og 2015-2019 hver for seg. I 2015 ble metodikken bak syssestillingsstatistikken endret slik at tidsseriene ikke er sammenlignbare. Utviklingen i andelen ansatte innen disse yrkene har samlet sett vært negativ i Vestland fra 2008 til 2014 (-7 %), det vil si sterkere nedgang enn i landet samlet sett (-3 %). I den siste perioden har andelen blitt redusert med -0,3%, mens landet i sin helhet steg 2,1 %. Ser vi de ulike typene kulturarbeidere for seg i den siste perioden (2015-2019), ser vi at andelen har økt innen kunstnerisk produksjon (+8 %) og kulturformidling (+5 %), men sunket i media (-14 %).

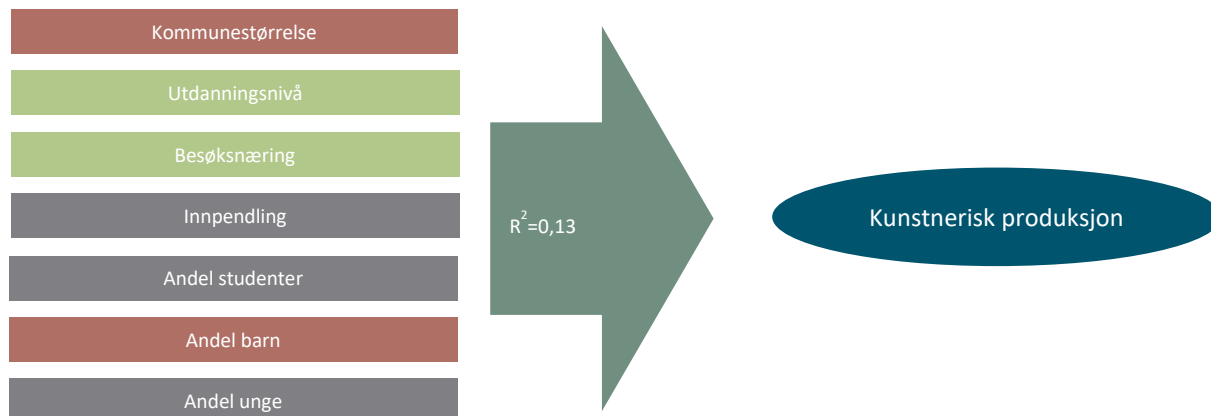
Figur 12: Antall sysselsatte i kulturyrker per 1000 innbyggere i Vestland, hele landet og utvalgte fylker i 2019.

Figur 13: Endring i antall sysselsatte per 1000 innbyggere fra 2008 til 2019 i Vestland. Metodikken for telling av antall sysselsatte ble endret i 2015.

Kunstnerisk produksjon

Vår modell for beregning av sysselsatte innen kunstnerisk produksjon har relativt lav forklaringskraft. Det ser altså ut til å være andre ting enn befolknings sammensetning som påvirker dette. Vi ser likevel at utdanningsnivå og besøksnæring påvirker positivt. Siden det ikke er noen andre åpenbare faktorer man kan tenke seg påvirker arbeidsplasser i kulturyrker, har vi begrenset beregningene til å omfatte demografiske kjennetegn.

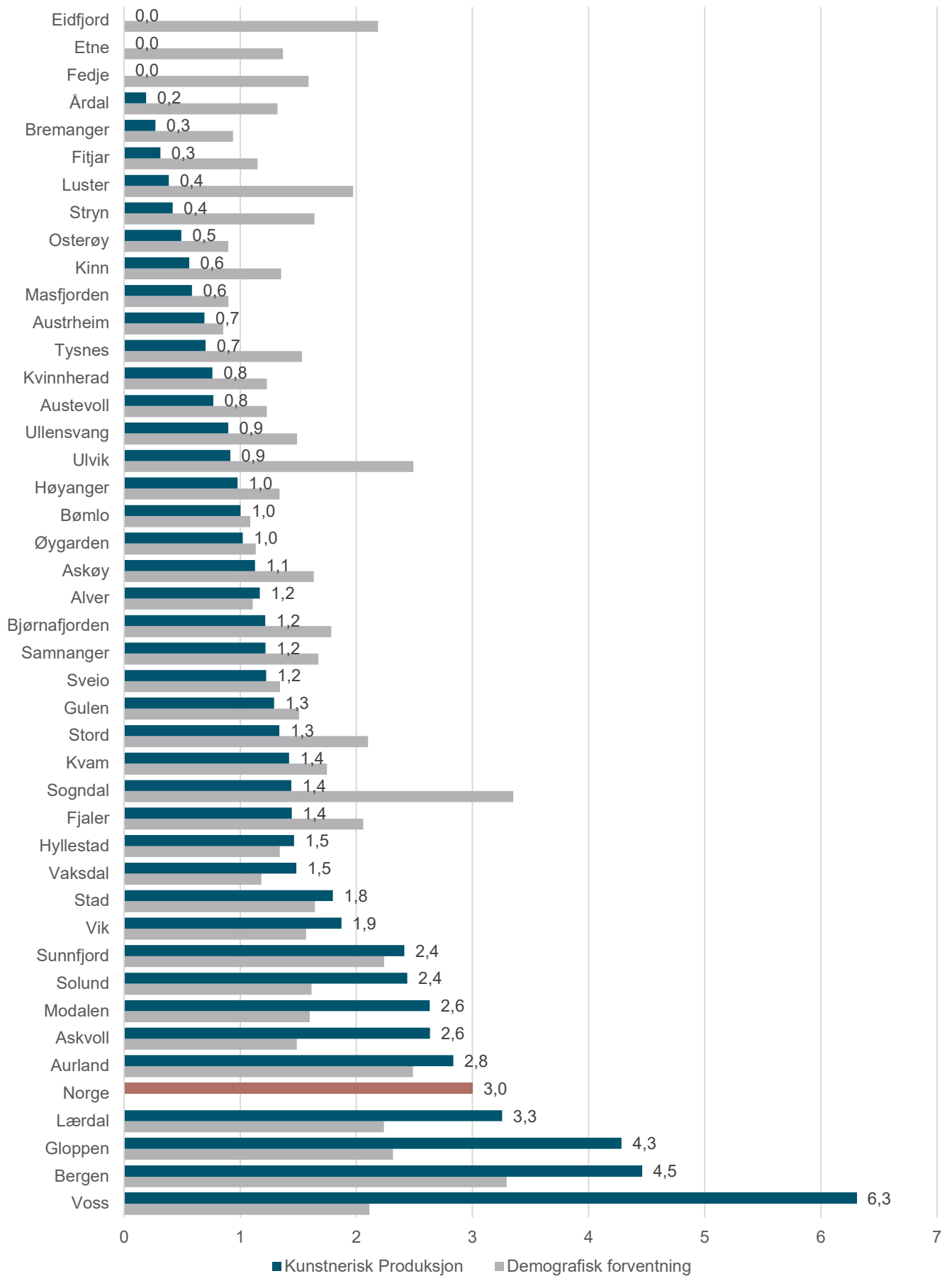

Figur 14: Faktorer som påvirker sysselsatte innen kunstnerisk produksjon. R^2 for summen av demografiske faktorer.

Figur 15 viser at vi finner kulturarbeidere innen kunstnerisk produksjon i de aller fleste av kommunene i fylket. Voss, Bergen, Gloppen og Lærdal er kommunene i fylket som har flere sysselsatte per innbygger enn landsgjennomsnittet. Også her er det en ganske stor forskjell på landsgjennomsnittet (3) og gjennomsnittet av norske kommuner (1,6).

Vår modell forventer høyest tetthet av sysselsatte innen kunstnerisk produksjon i Sogndal, Bergen og Ulvik. Av disse er det bare Bergen som innfrir.

Ser vi på differansen mellom forventet og faktisk tetthet av sysselsatte innen kunstnerisk produksjon, er Voss og Gloppen blant kommunene med høyere tetthet enn forventet, mens Sogndal, Luster og Ulvik blant de som har lavere.

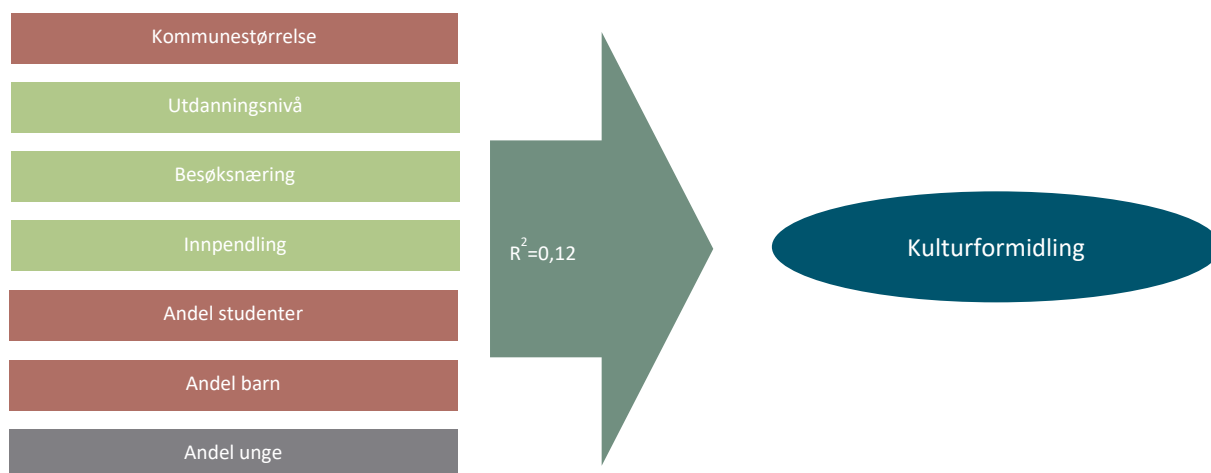

Figur 15: Antall sysselsatte innen kunstnerisk produksjon per 1000 innbyggere i kommunene i Vestland i 2019 samt forventningsverdier.

Kulturformidling

Forklaringsverdien for sysselsatte innen kulturformidling er heller ikke spesielt sterk. Her ser vi at små, sentrale kommuner med høy innpendling og mange besøksnæringer har flere sysselsatte innenfor kulturformidling. Høyt utdanningsnivå er også positivt, det samme er en eldre befolkning.

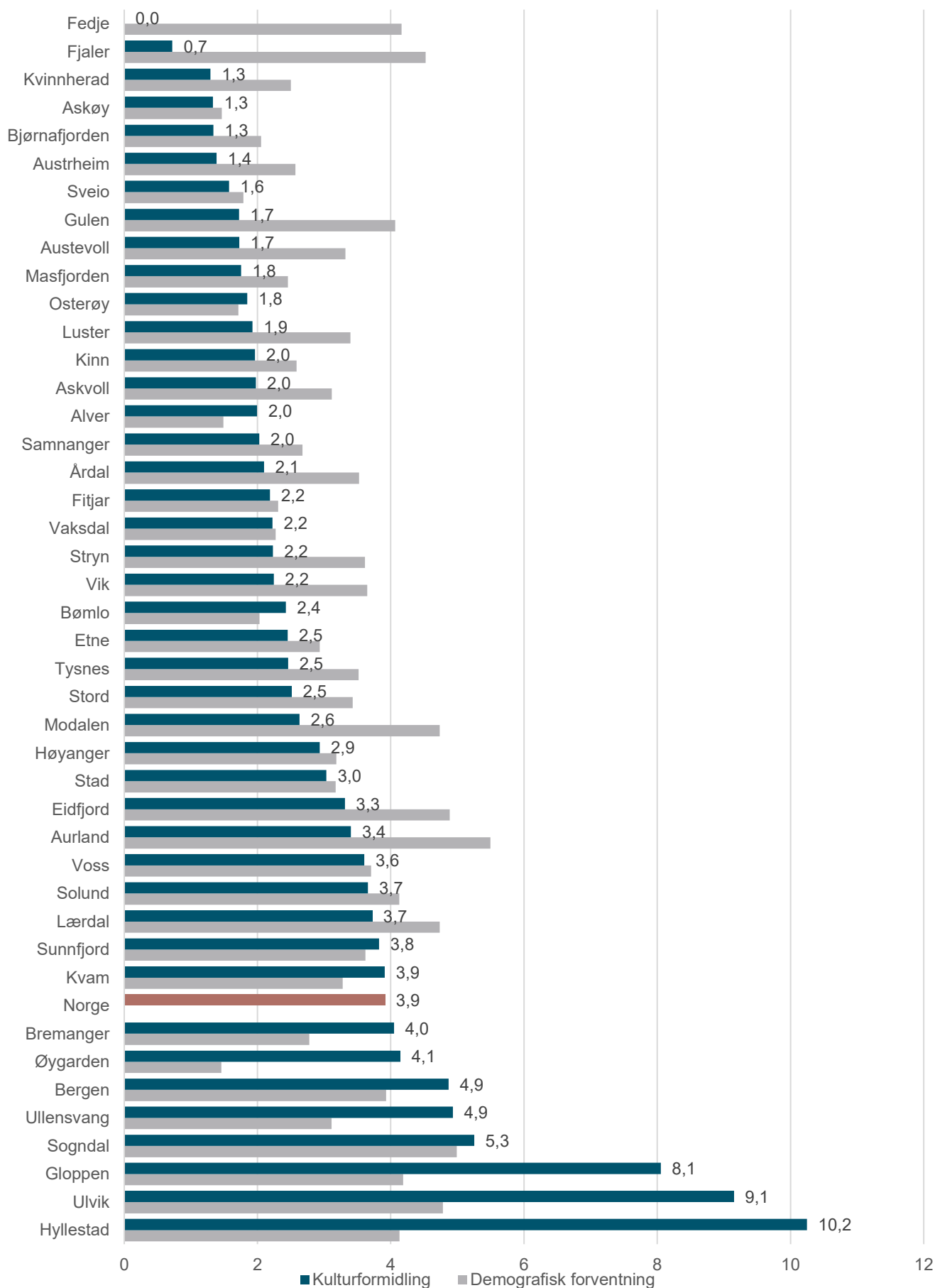

Figur 16: Faktorer som påvirker sysselsatte innen kulturformidling. R^2 for summen av demografiske faktorer.

Figur 17 viser sysselsettingsandel innen kulturformidling i kommunene i Vestland. Flest sysselsatte innen kulturformidling relativ til folketallet finner vi i Hyllestad, Ulvik og Gloppen. 8 av kommunene i fylket har høyere tetthet enn landsgjennomsnittet.

Forventningsverdiene er høyest i Aurland, Sogndal og Eidfjord. Differansen mellom forventet tetthet og faktisk tetthet er størst, i positiv forstand, i Hyllestad, Ulvik og Gloppen. Til sammen 13 kommuner i fylket har større tetthet av sysselsatte innen kulturformidling enn forventet.

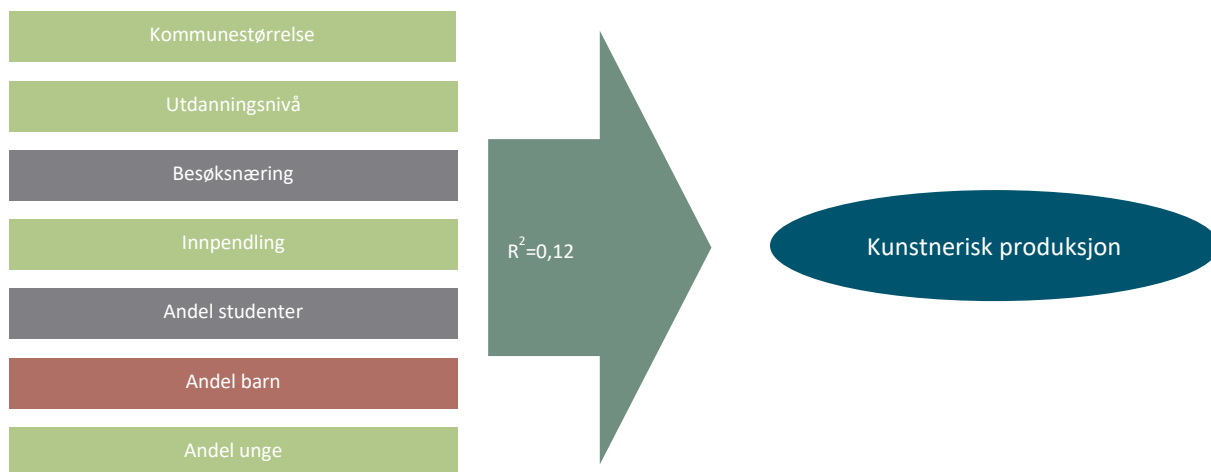
Fjaler, Gulen og Modalen er blant kommunene som har forutsetninger for å ha høyere tetthet av sysselsatte innen kulturformidling, ifølge vår beregningsmodell. Det vil si at det er i disse kommunene det er størst forskjeller mellom forventet og faktisk tetthet, i negativ forstand, av kommunene i fylket.

Figur 17: Antall sysselsatte innen kulturformidling per 1000 innbyggere i kommunene i Vestland i 2019 samt forventningsverdier.

Media

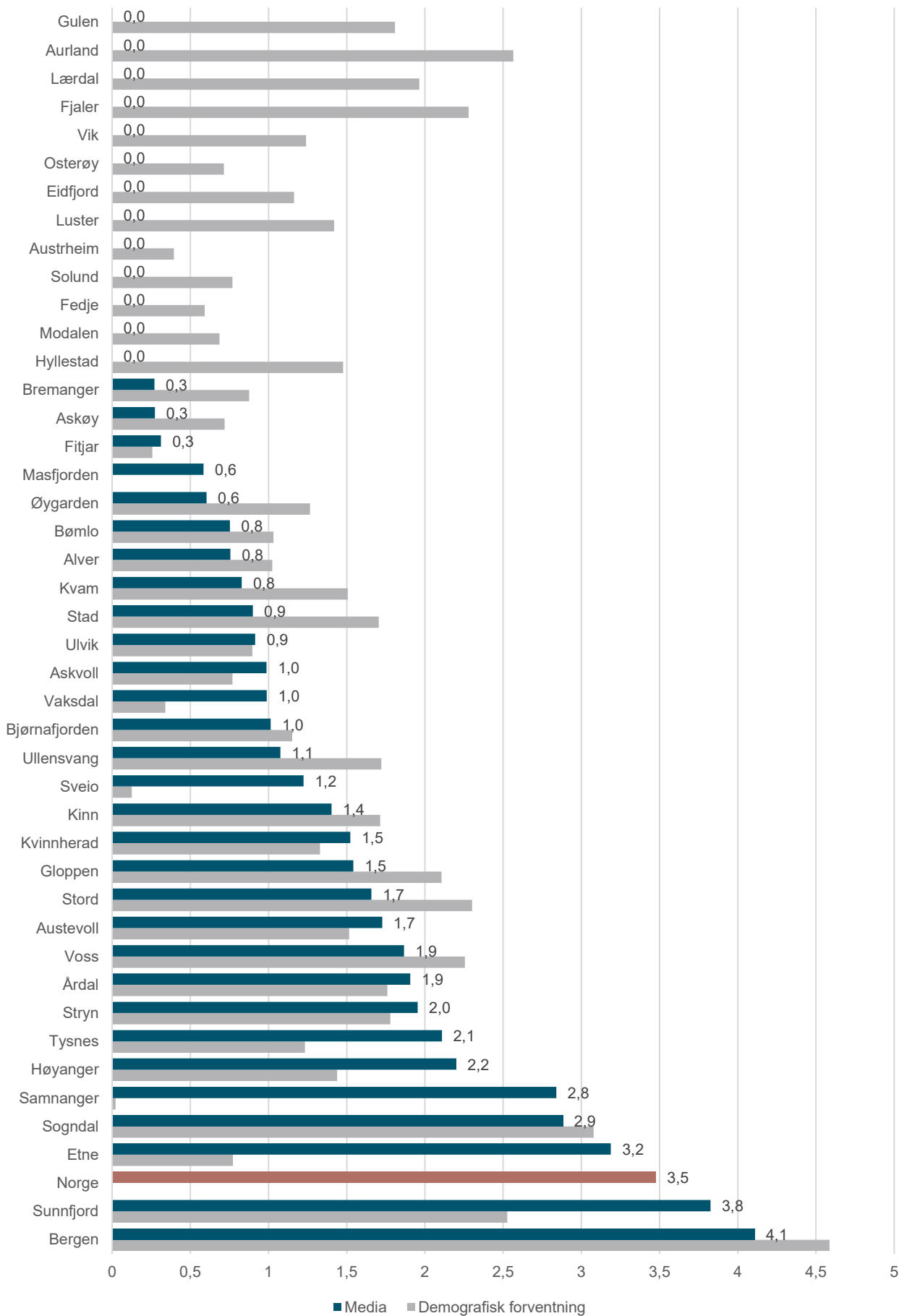
Forklaringskraften til analysene for media er også relativt lav. Vi finner her igjen mange av de samme forklaringsvariablene. Store kommuner med høyt utdanningsnivå og innpendling ser ut til å ha noe høyere tetthet.

Figur 18: Faktorer som påvirker sysselsatte innen media. R^2 for summen av demografiske faktorer.

Figur 19 viser at vi finner sysselsatte innen media i 30 av kommunene i fylket. Flest sysselsatte relativ til innbyggertall finner vi i Bergen, Sunnfjord og Etne. Bare Bergen og Sunnfjord har flere sysselsatte relativ til innbyggertallet enn landsgjennomsnittet.

Forventningene til medieansatte er høyest i Bergen, Sogndal, Aurland og Sunnfjord. Bare Sunnfjord av disse innfrir forventningene våre ut i fra de demografiske kjennetegnene i kommunene. Samnanger og Etne er blant kommunene som har høyere tetthet av sysselsatte innen media enn forventet. Størst differanse mellom forventet og faktisk sysselsettingsandel innen media, i negativ forstand, finner vi i Stad og Kvam. Det vil si at vi kunne forvente flere sysselsatte i disse kommunene.

Figur 19: Antall sysselsatte innen media per 1000 innbyggere i kommunene i Vestland i 2019 samt forventningsverdier.

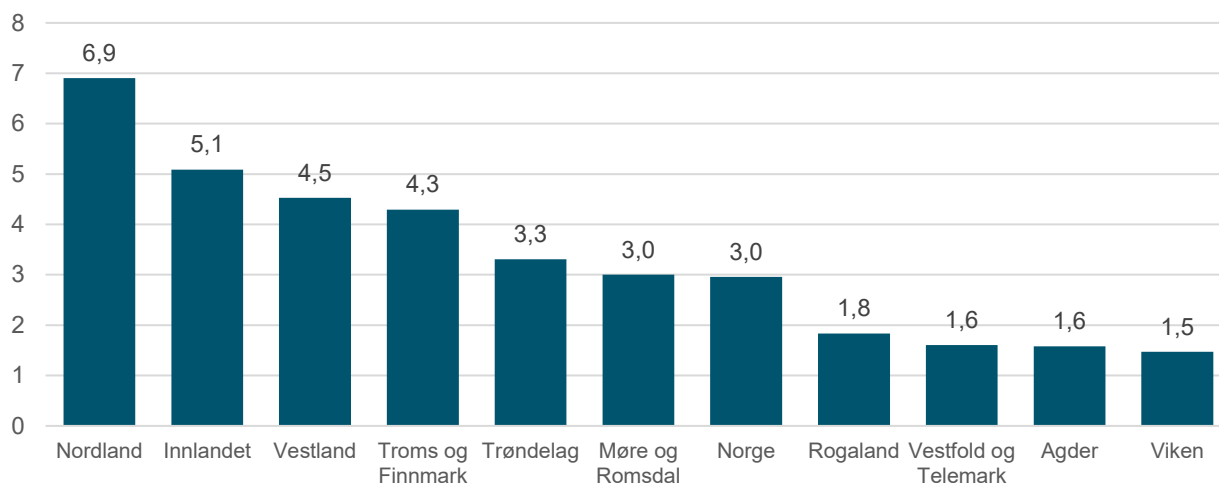
3. Museum

Norsk kulturråd samler inn museumsstatistikk hvert år. Det meste av dette er samlet inn for de store konsoliderte museene som ofte dekker flere kommuner. Statistikk for den enkelte museumsavdeling er avgrenset til arrangementer og besøk. Vi presenterer her utvalgte tall fra denne statistikken.

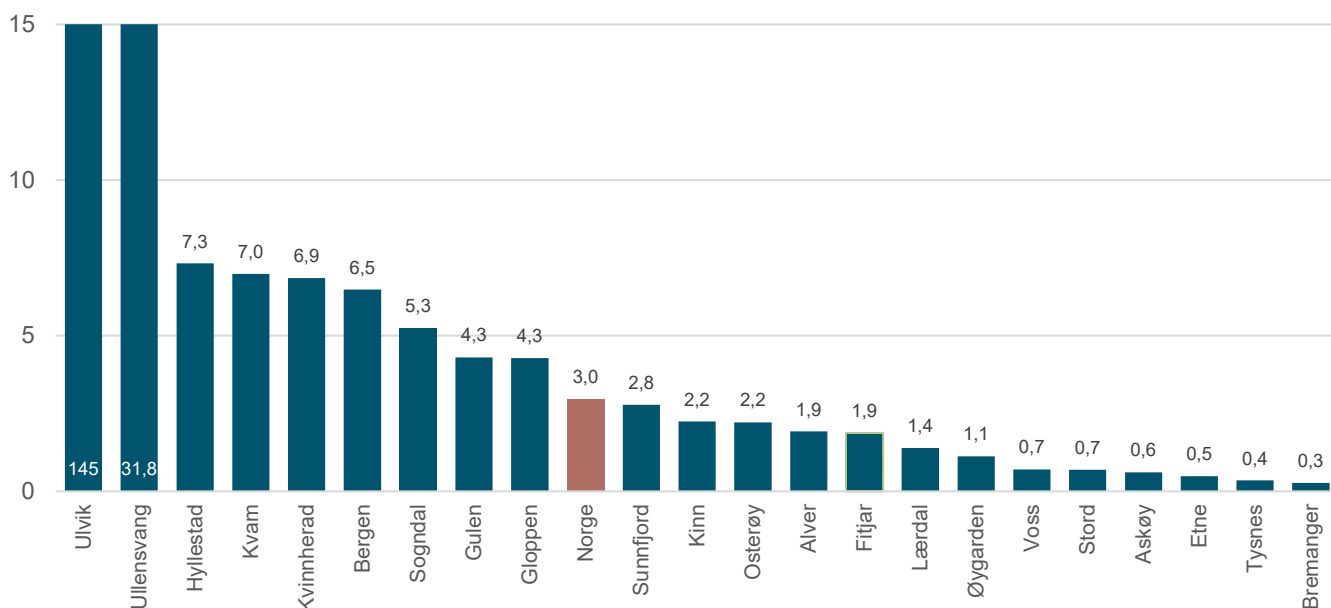
I vårt tallgrunnlag inngår informasjon fra 73 arenaer under KODE Kunstmuseer og komponisthjem, Museum Vest, Bymuseet i Bergen, Norsk bremuseum, Universitetsmuseet i Bergen, Baroniet Rosendal, Musea i Sogn og Fjordane, Hardanger og Voss museum, Museumssenteret i Hordaland, Norsk Vasskraft- og Industriadmuseum, Sunnhordland Museum og Nynorsk kultursentrum. Vår oversikt inkluderer kun museer som rapporterer til Norsk kulturråd. Det betyr at museer og lokale samlinger som ikke faller inn under Norsk kulturråds museumsdefinisjon er utelatt.

Museene i Vestland hadde i 2019 totalt 2 900 utstillinger og arrangementer slik som foredrag, konserter, spel osv. Delt på antall innbyggere i fylket gir dette 4,5 arrangementer per 1000 personer. Bare Nordland og Innlandet av fylkene har flere utstillinger og arrangementer relativt til innbyggertall.

Det har vært arrangement i 22 av kommunene i fylket, ifølge våre data. Dette viser vi i figur 21. Flest arrangementer per 1000 innbygger finner vi i Ulvik. Her er det registrert hele 145 utstillinger og arrangementer per 1000 innbygger. Museumsarenaen i Ulvik er Olav H. Hauge-senteret under Nynorsk kultursentrum.

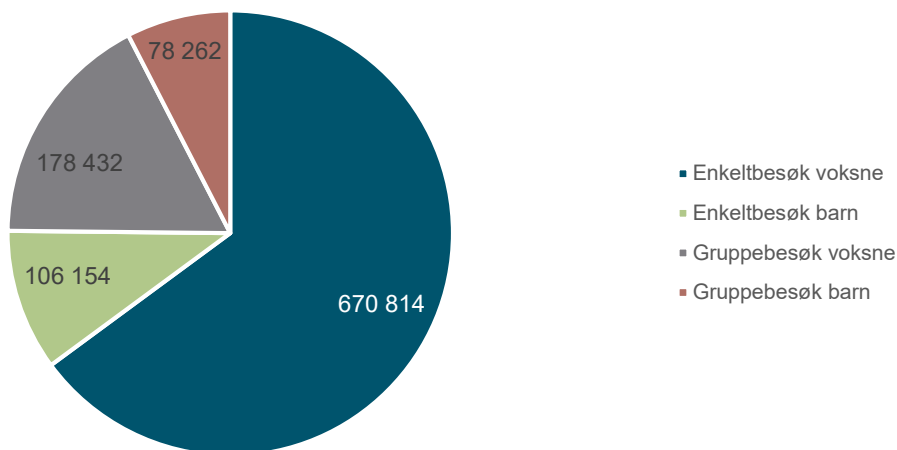

Figur 20: Antall arrangementer og utstillinger på museer i Vestland, hele landet og fylkene uten Oslo i 2019 per 1000 innbyggere.

Figur 21: Antall arrangementer og utstillinger på museer i fylket i 2019 per 1000 innbyggere. Figuren er tilpasset for lesbarhetens skyld.

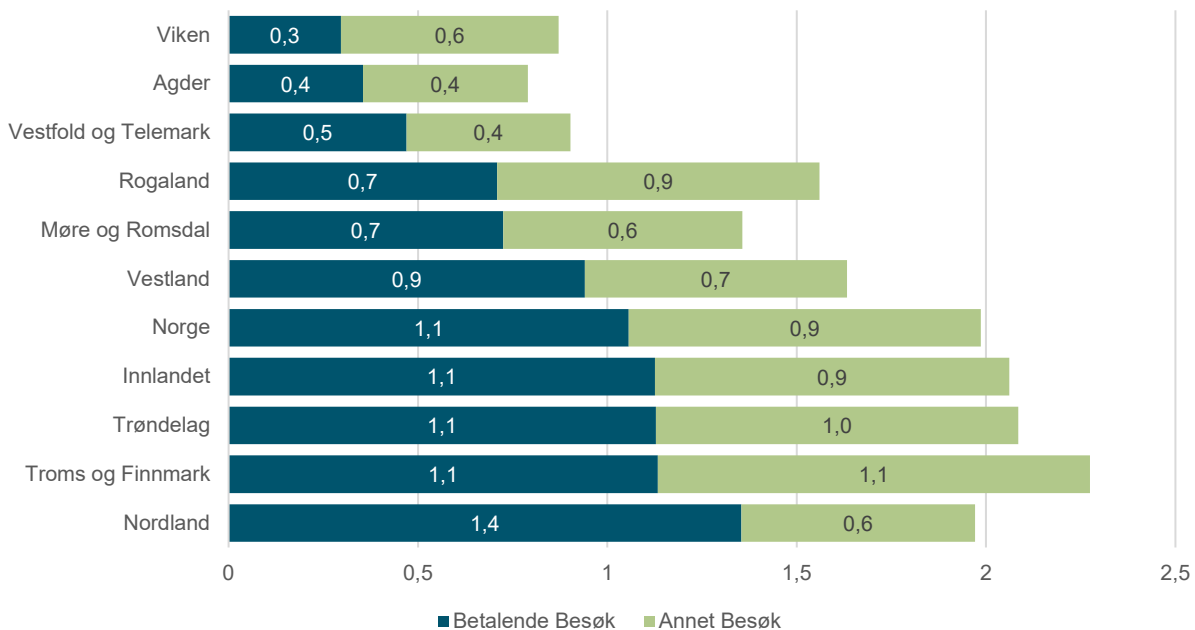
Museene i fylket hadde et totalbesøk på 1 million besøkende i 2019. Av disse var 65 % voksne på enkeltbesøk, 17 % voksne på gruppebesøk, 10 % enkeltbesøk av barn og 8 % gruppebesøk av barn. 58 % av besøkene var betalende besøk.

Figur 22: Totalt besøk på museer i Vestland i 2019 fordelt på type besøk.

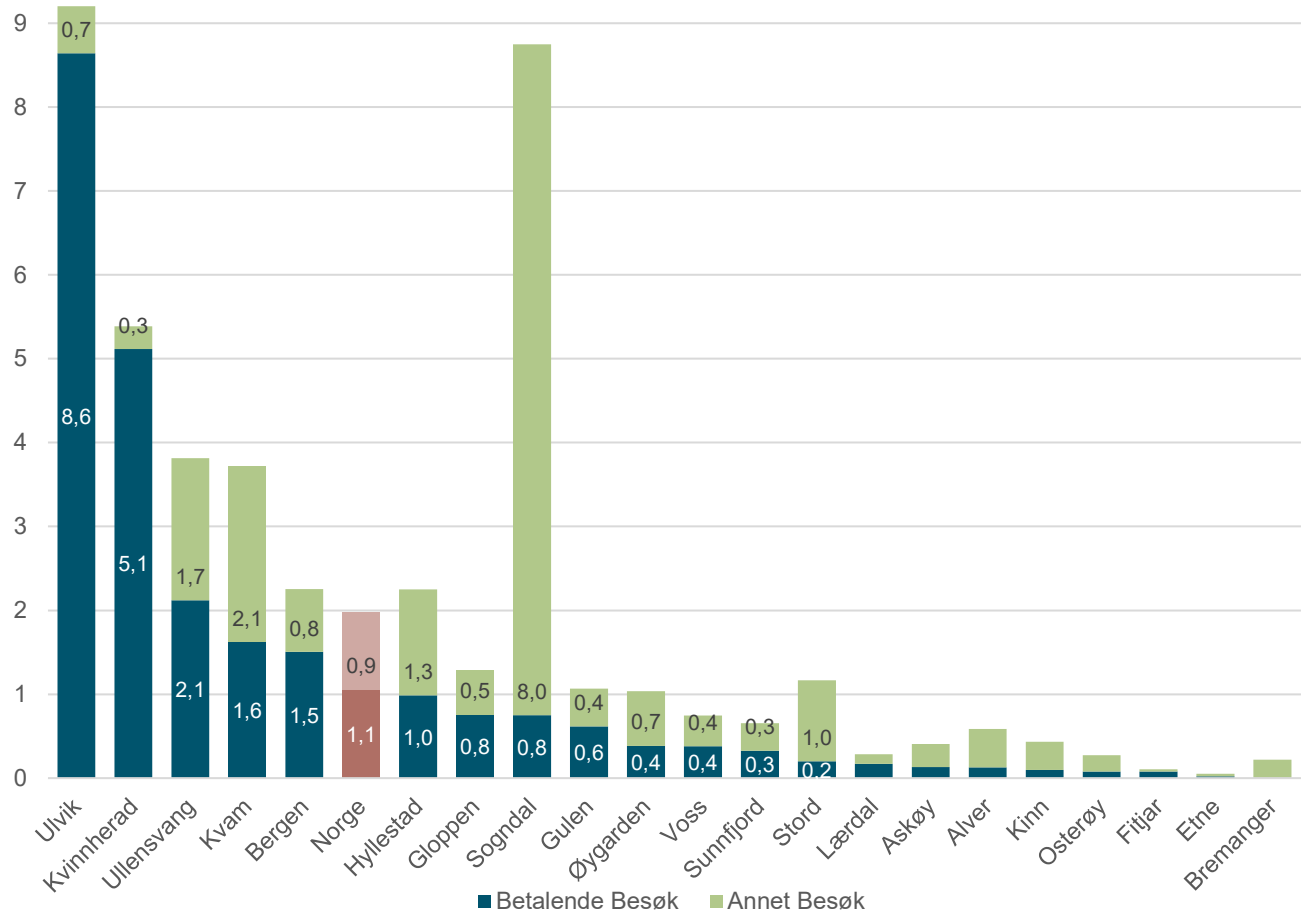
Det totale museumsbesøket tilsvarer 1,6 besøk per innbygger. Landsgjennomsnittet er 2 besøk. Vestland plasserer seg omtrent middels av fylkene. Figur 23 viser oversikt over alle fylkene uten Oslo.

Visningsstedene med størst besøk i Vestland i 2019 var (museum og antall besøk i parentes): KODE kunstmuseer og komponisthjem (KODE Kunstmuseer og komponisthjem) (303 102), Norsk bremuseum (Norsk bremuseum) (78 074), Baroniet Rosendal (Baroniet Rosendal) (66 600), Norges Fiskerimuseum (Museum Vest) (45 113), Det Hanseatiske Museum og Schøtstuene (Museum Vest) (43 565).

Figur 23: Betalande besøk (blå) og annet besøk (grønn) per 1000 innbyggere på muséer i Vestland, hele landet og fylkene uten Oslo i 2019

Av kommunene i Vestland er det Ulvik og Sogndal som har høyest besøk. Flere av kommunene har høyere besøk enn landsgjennomsnittet.

Figur 24: Betalande besøk (blå) og annet besøk (grønn) på muséer i kommunene i Vestland i 2019. Antall besøk per innbygger.

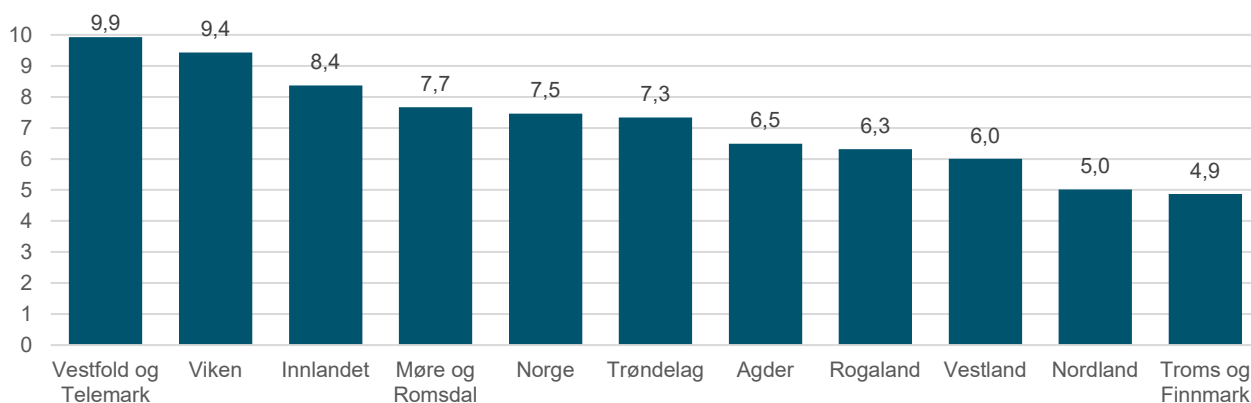
4. Konserter

Kategorien konserter tar utgangspunkt i konserttall fra de største billettselskapene i Norge. Antall konserter solgt gjennom billettselskapene var på ca. 28 000 i 2019.

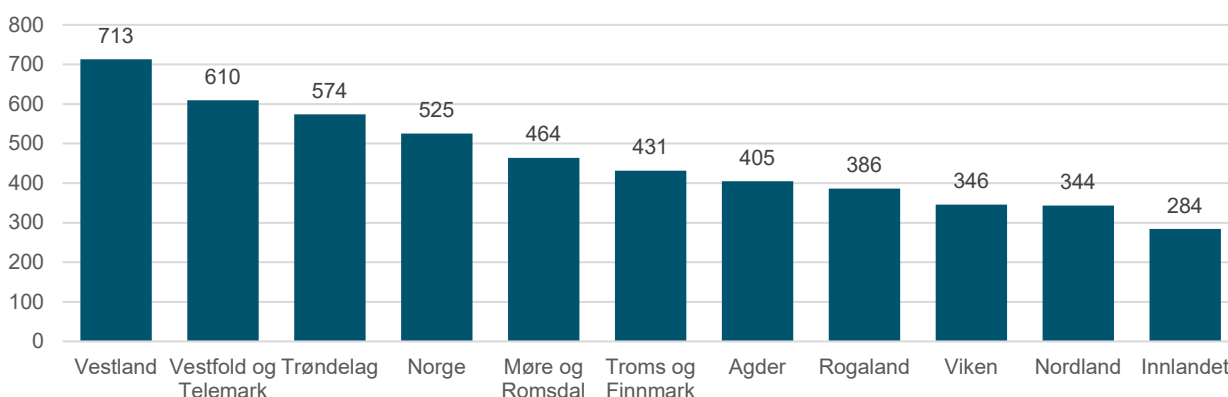
Det er hos de største billettselskapene registrert litt over 3800 konserter i Vestland i 2019. Det utgjør 6 konserter per 1000 innbyggere i kommunen og ligger under landsgjennomsnittet (7,5). Bare Nordland og Troms og Finnmark har færre konserter relativ til innbyggertall. Det er noe varierende praksiser for hva som registreres som en konsert hos disse selskapene. Tallene for antall konserter er derfor noe usikre og inkluderes ikke i rangeringen.

Den samlede omsetningen knyttet til konsertene i Vestland var på rundt 451 millioner, som tilsvarer en omsetning på 713 kroner per innbygger. Dette er over landsgjennomsnittet (525 kr), og høyest av fylkene uten Oslo.

Figur 27 og figur 28 viser at av kommunene i Vestland hadde Sunnfjord og Ullensvang den høyeste aktiviteten målt i antall konserter, mens Tysnes og Stad hadde den største aktiviteten målt i omsetning.

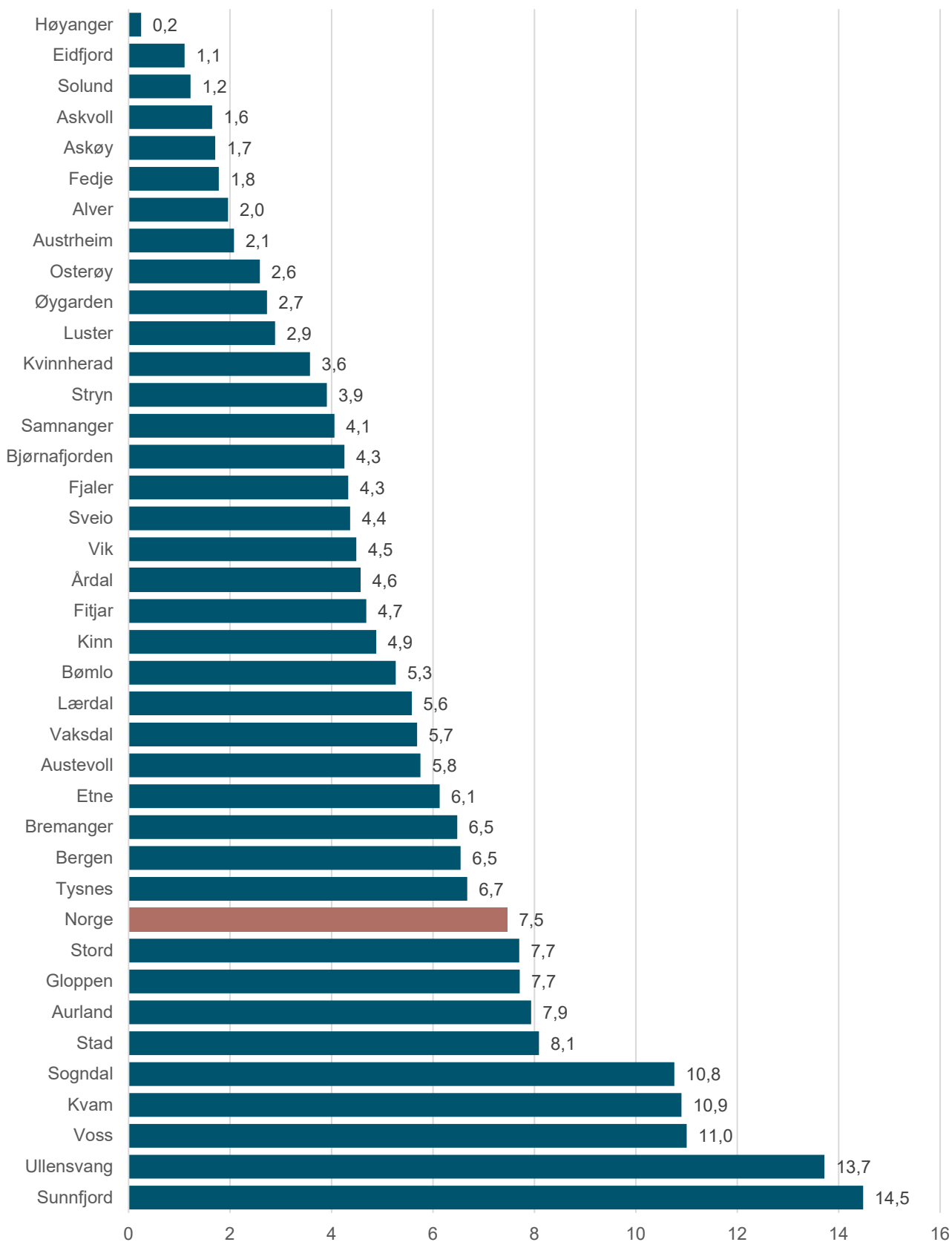

Figur 25: Antall registrerte konserter per 1000 innbyggere hos billettselskapene Aurora, Buytec, DX, Eventim, Gdbillett, Hallingbillett, Hoopla, Limticket, Ringbillett, Ticketco, Ticketmaster og Tikkio i Vestland, hele landet og utvalgte fylker i 2019.

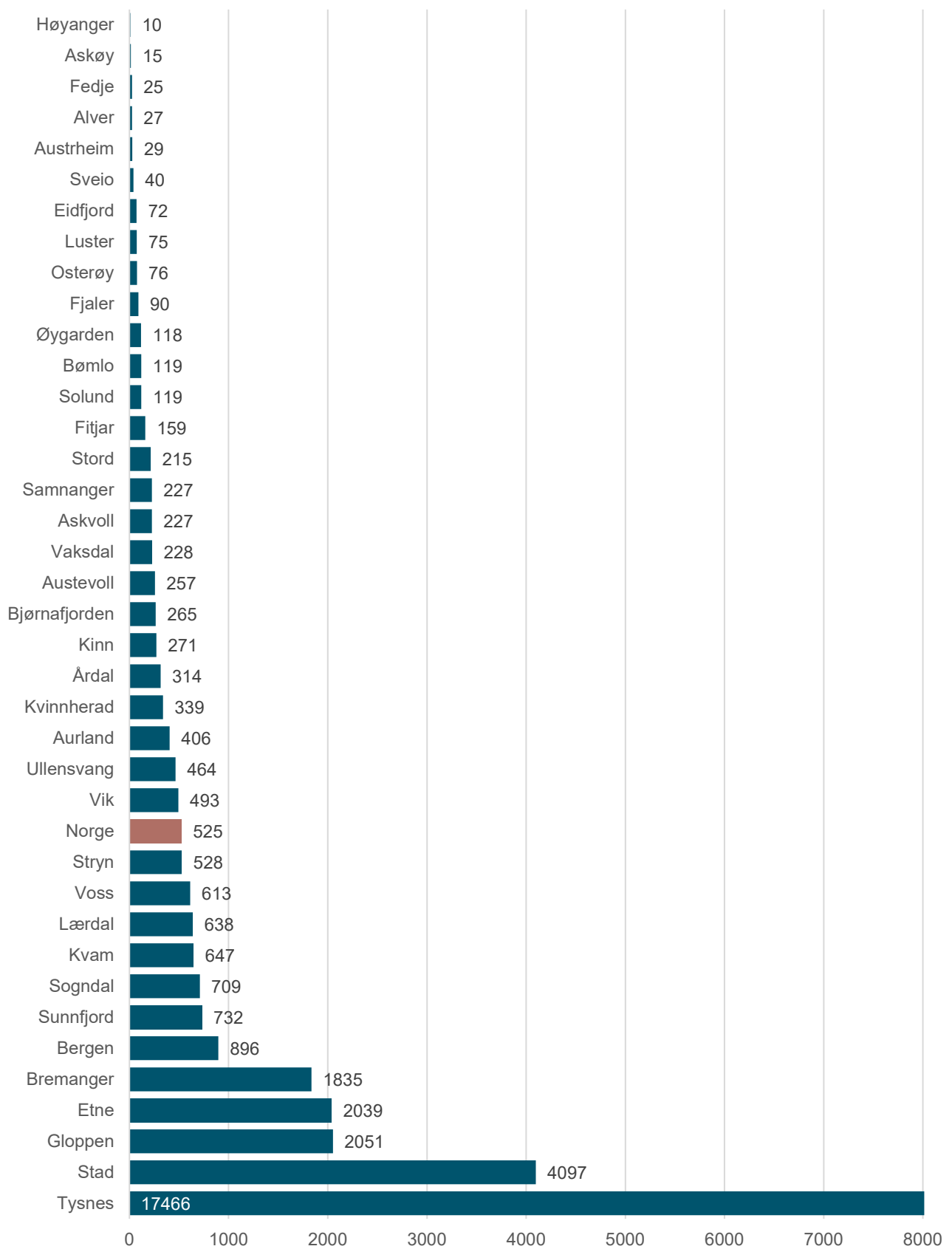

Figur 26: Omsetning for registrerte konserter per innbygger hos billettselskapene Aurora, Buytec, DX, Eventim, Gdbillett, Hallingbillett, Hoopla, Limticket, Ringbillett, Ticketco, Ticketmaster og Tikkio i Vestland, hele landet og utvalgte fylker i 2019.

Figur 27: Antall registrerte konserter per 1000 innbyggere i kommunene i Vestland i 2019. Aurora, Buytec, DX, Eventim, Gdbillett, Hallingbillett, Hoopla, Limticket, Ringbillett, Ticketco, Ticketmaster og Tikkio.

Figur 28: Omsetning i kroner per innbygger knyttet til konserter registrert hos billettselskapene Aurora, Buytec, DX, Eventim, Gdbillett, Hallingbillett, Hoopla, Limticket, Ringbillett, Ticketco, Ticketmaster og Tikkio i kommunene i Vestland i 2019.

5. Kino

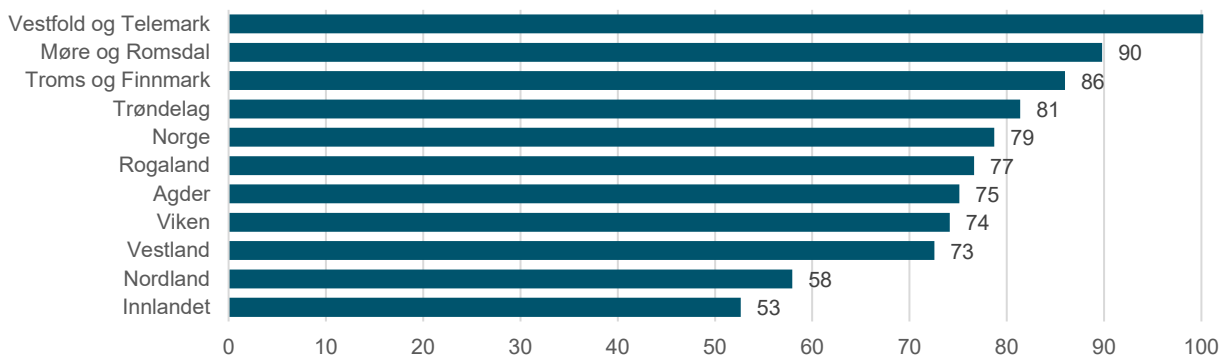
Kino er det kulturtilbudet som størst andel av befolkningen benytter seg av. I følge SSBs kulturbarometer er kino også et tilbud som befolkningen benytter seg av på tvers av sosio-økonomiske skillelinjer. I kinokategorien presenterer vi tall fra bransjeorganisasjonen Film og Kino.

Kinoforestillinger

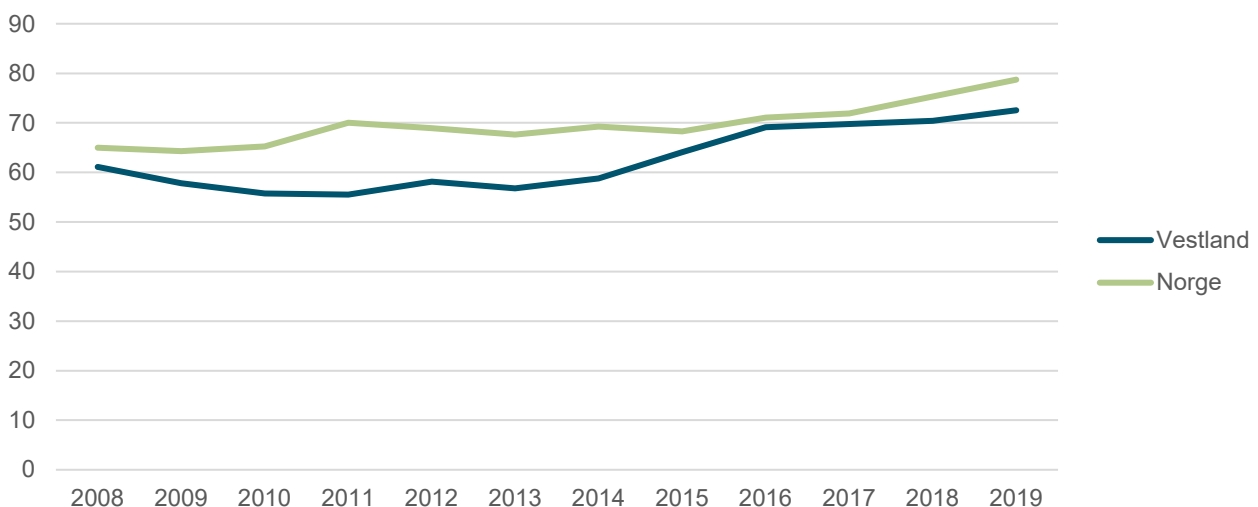
Totalt ble det vist nesten 46 000 kinoforestillinger på kinoer i Vestland i 2019. Dette utgjør 73 forestillinger per 1000 innbyggere, noe som er litt under landsgjennomsnittet, og tredje lavest av fylkene vi sammenligner med.

Antallet forestillinger per innbygger i Vestland har økt med 30 % de ti siste årene. Totalt i landet har det vært en oppgang på 21 %. Vi ser særlig at oppgangen har vært høy i kommuner som har bygd nye kinoer eller kulturhus.

I løpet av 2019 ble det vist 617 ulike filmer fra 54 ulike land på kinoer i Vestland. Kinoene i Bergen, Øygarden og Sogndal hadde det største tilbudet, mangfoldet og besøket, jamfør tabell 6.

Figur 29: Antall kinoforestillinger per 1000 innbyggere. Vestland, hele landet og utvalgte fylker i 2019.

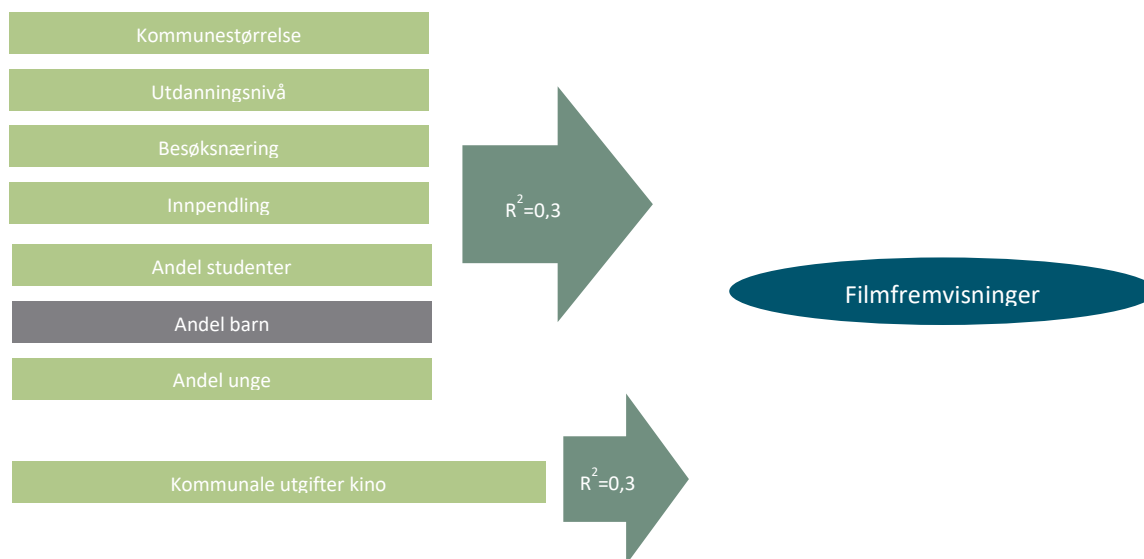

Figur 30: Antall kinoforestillinger per 1000 innbyggere. Vestland og hele landet i perioden 2008-2019.

Tabell 6: Antall forestillinger, titler, besøk og antall land det er vist filmer i kommunene i Vestland i 2019.

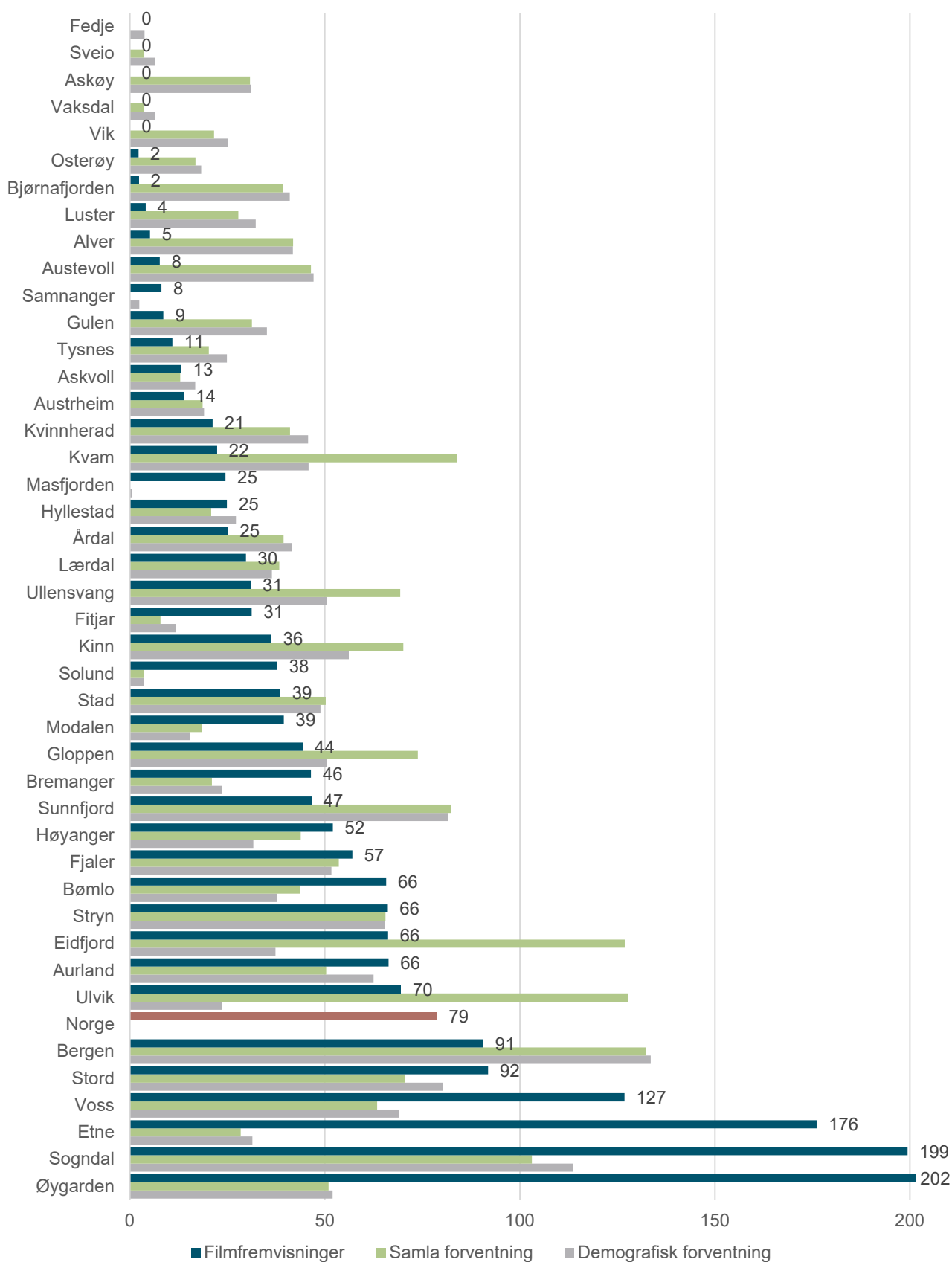
Kommune	Forestillinger	Titler	Opphavsland	Besøk
Bergen	25 490	538	53	913 806
Øygarden	7 681	191	20	134 483
Sogndal	2 353	168	20	41 504
Stord	1 717	167	22	39 115
Sunnfjord	1 023	164	23	38 644
Voss	1 971	199	26	34 313
Kinn	646	141	18	25 713
Bømlo	786	112	11	19 351
Stad	343	125	14	15 171
Kvinnherad	279	90	13	13 824
Etne	718	129	16	12 547
Ullensvang	346	115	17	11 816
Stryn	474	105	12	11 421
Gloppen	259	84	10	8 124
Årdal	132	105	11	7 764
Kvam	189	74	7	7 084
Høyanger	213	83	9	6 615
Bjørnafjorden	58	44	8	5 780
Alver	151	59	8	4 844
Fjaler	158	76	11	3 864
Lærdal	64	59	8	3 129
Bremanger	172	72	11	2 982
Fitjar	100	77	11	2 633
Aurland	117	60	6	2 520
Austevoll	40	40	9	2 284
Ulvik	76	73	7	1 580
Tysnes	31	20	5	1 146
Eidfjord	60	56	9	1 110
Austrheim	40	40	6	1 071
Gulen	20	20	4	808
Masfjorden	42	28	4	771
Askvoll	40	22	4	621
Luster	21	21	4	548
Hyllestad	34	33	5	502
Samnanger	20	20	3	497
Solund	31	31	6	494
Modalen	15	15	3	292
Osterøy	18	18	4	255
Vestland	45 928	617	54	1 379 026

Innen kategorien kino ser vi at de demografiske kjennetegnene forklarer mye av variasjonen i antall kinoforestillinger. Det er generelt flere filmvisninger i store kommuner med mange barn og studenter og et høyt utdanningsnivå. Kommunale utgifter til kino har også en del betydning.

Figur 31: Faktorer som påvirker filmfremvisninger. R^2 for summen av demografiske faktorer (øverst) og andre faktorer (nederst).

Figur 32 viser at 38 av kommunene i Vestland har kinotilbud. Seks av disse har flere forestillinger per innbygger enn landsgjennomsnittet. Øygarden, Sogndal og Etne har flest relativt til innbyggertall. Disse har mange flere forestillinger per innbygger enn man skulle forvente ut i fra de demografiske kjennetegnene og utgiftene til kino. Som vi kan se i figur 32 er det Bergen, Ulvik og Eidfjord som har de beste forutsetningene for et høyt antall kinoforestillinger. Ingen av disse innfrir forventningene i vår datamodell.

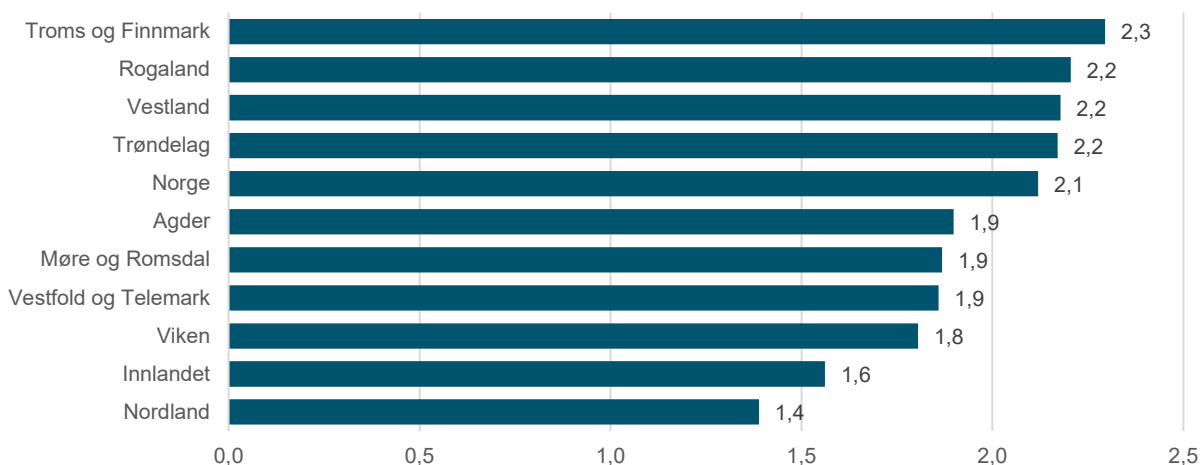

Figur 32: Antall kinoforestillinger per 1000 innbyggere (blå) sett i forhold til antall statistisk forventede forestillinger per 1000 innbyggere. Kommunene i Vestland i 2019.

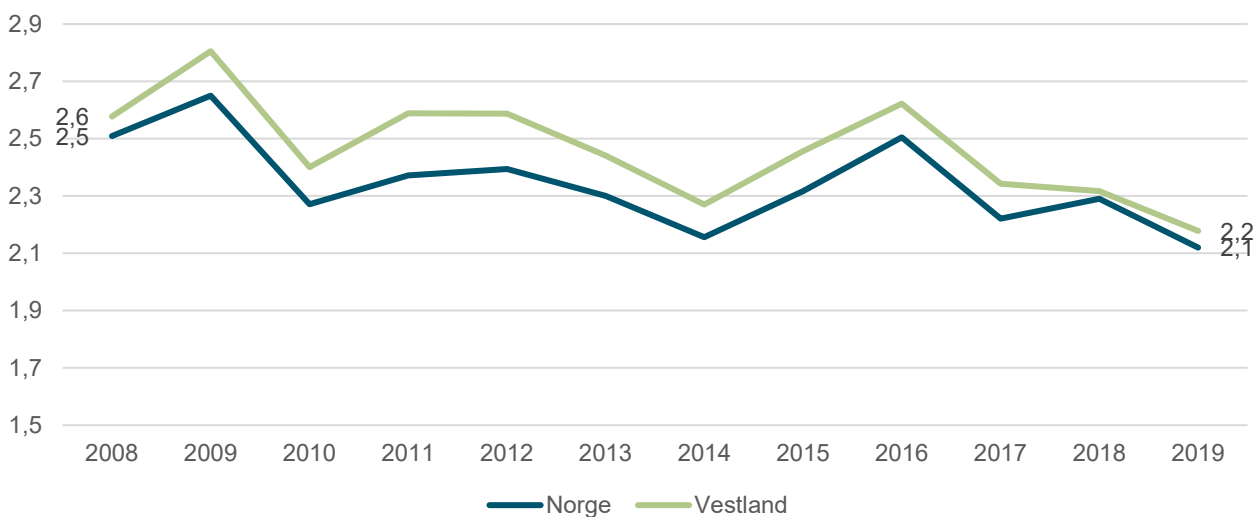
Besøk

Totalt ble kinoene i Vestland besøkt omtrent 1,4 million ganger i 2019. Dette gir et besøk på 2,2 per innbygger, noe som er like over landsgjennomsnittet og tredje høyest av fylkene uten Oslo. Kinobesøket i Vestland har blitt redusert med 9 % de ti siste årene, mens det på landsbasis har gått ned med 7 %. Vi ser at utviklingen i Vestland har fulgt den for landet i hele perioden.

De 10 filmene med flest besøk i Vestland i 2019 var som følger (besøk i parentes): Løvenes Konge (2019) (74 000), Avengers: Endgame (64 002), Joker (55 828), Frost 2 (49 644), Snekker Andersen og Julenissen: Den vesle bygda som glømt at det var jul (44 538), Star Wars: The Rise of Skywalker (35 324), Once Upon a Time... In Hollywood (32 558), Askeladden - I Soria Moria slott (29 878), Kaptein Sabeltann og Den Magiske Diamant (28 973) og Spider-Man: Far from Home (28 885).

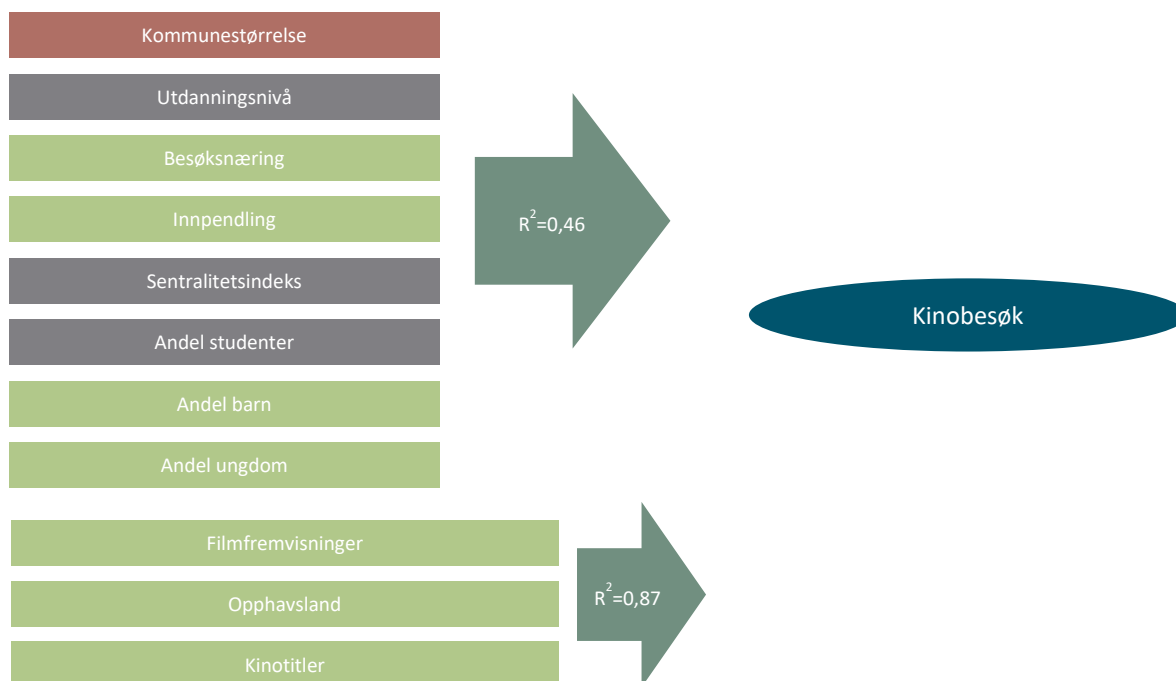

Figur 33: Antall kinobesøk per innbyggere i Vestland og hele landet i 2019.

Figur 34: Antall kinobesøk per innbyggere. Vestland og hele landet i perioden 2008-2019.

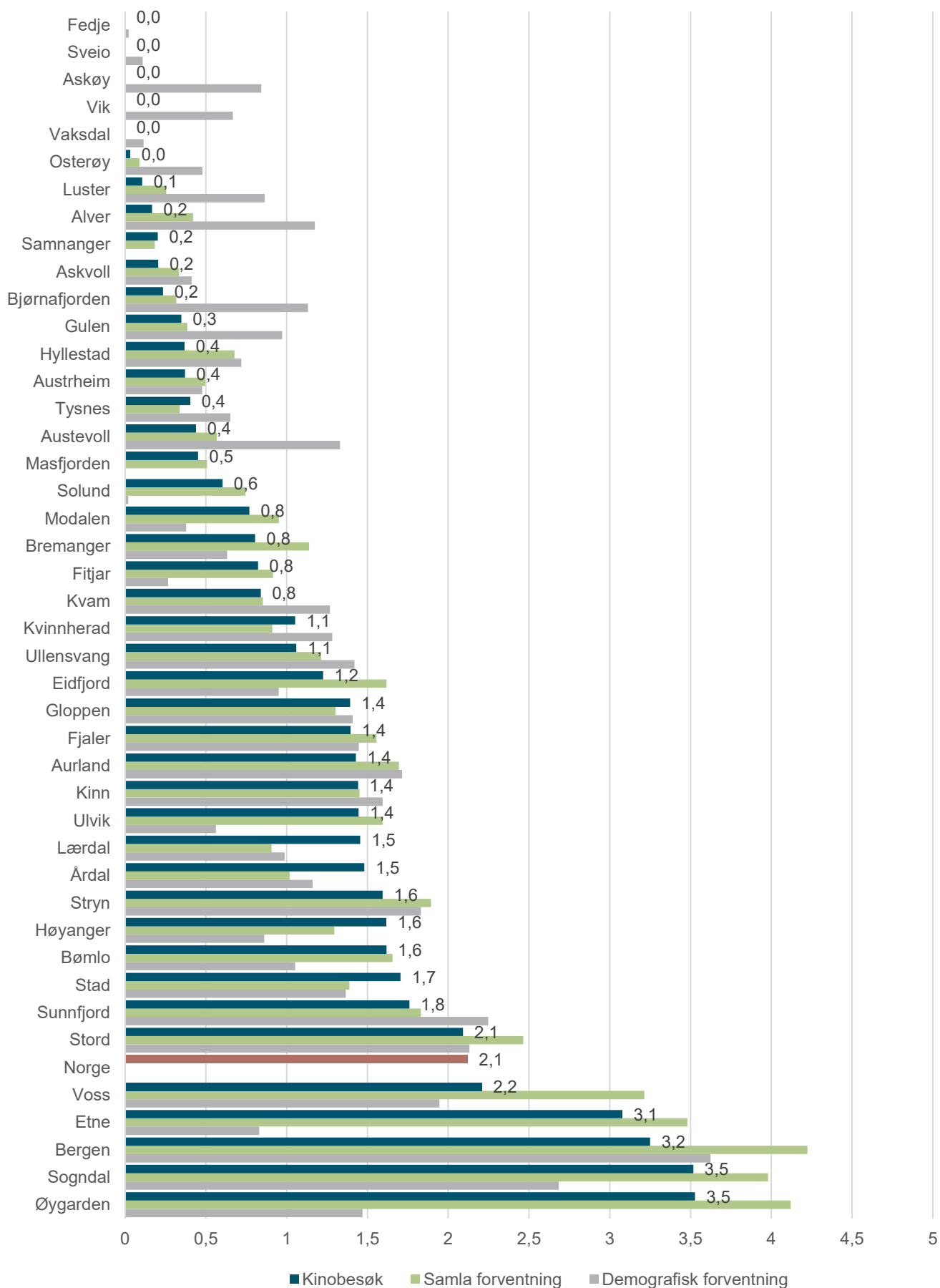
Kinobesøket påvirkes av noen av de samme variablene som antall forestillinger, men her er forklaringskraften (R^2) enda sterkere. Dersom vi i tillegg legger til informasjonen om kinotilbudet, blir forklaringskraften ytterligere styrket. Mangfold, i form av antall titler og opprinnelsesland teller også positivt.

Figur 35: Faktorer som påvirker kinobesøket. R^2 for summen av demografiske faktorer (øverst) og andre faktorer (nederst).

I figur 36 ser vi at fem kommuner har høyere kinobesøk enn landsgjennomsnittet. Øygarden, Sogndal og Bergen har det høyeste kinobesøket blant kommunene i fylket. Sammenligner vi det faktiske besøket med det vår modell forventer, gitt de demografiske og andre forutsetningene, ser vi at de fleste kommunene har færre kinobesøk enn forventet. Størst differanse har Voss og Bergen. Lærdal, Årdal, Høyanger og Stad er blant de 8 kommunene som har flere besøk enn forventet.

Figur 36: Antall kinobesøk per innbyggere (blå) sett i forhold til antall statistisk forventede forestillinger per innbyggere. Kommunene i Vestland i 2019.

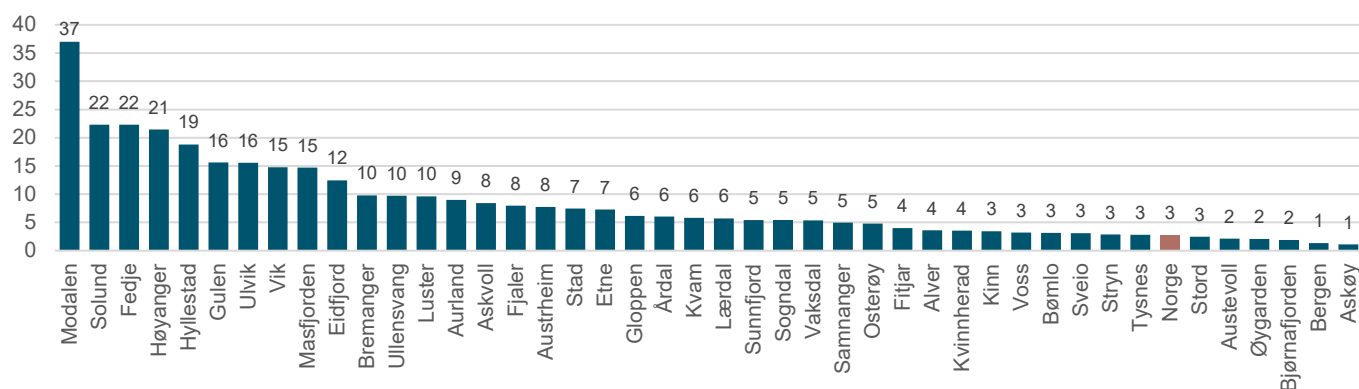
6. Bibliotek

Bibliotek er en lovpålagt tjeneste for kommunene og er en viktig del av både kunnskaps- og kulturpolitikken i Norge. Mange steder er biblioteket det kulturelle senteret i kommunene og fungerer som en viktig møteplass. Her presenterer vi tall hentet fra folkebibliotekstatistikken til Nasjonalbiblioteket. Tidligere år har vi hentet tallene fra KOSTRA.

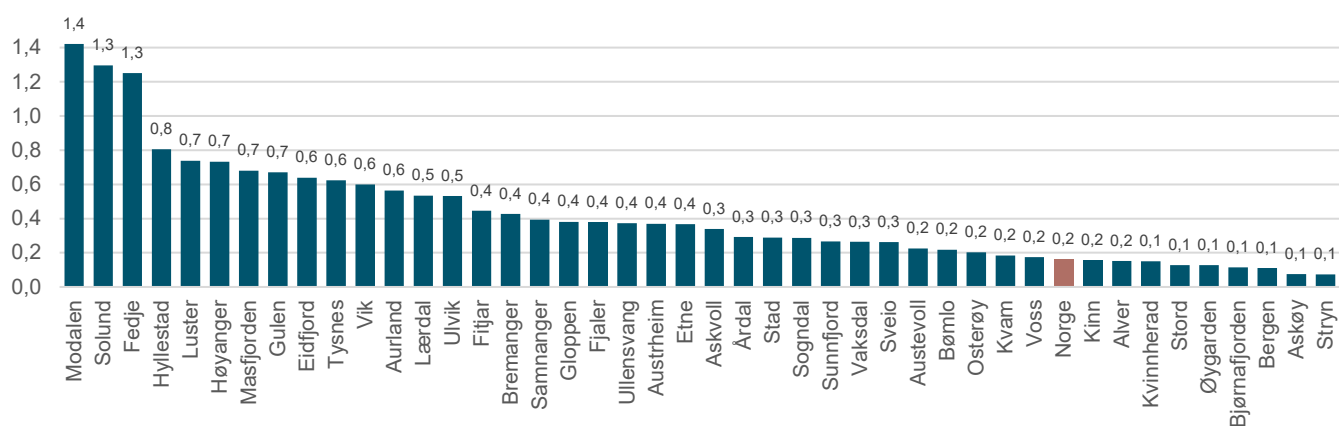
Bokbestand og tilvekst

Bokbestand og tilvekst i bibliotekene forteller noe om tilbudet ved det enkelte bibliotek. Det er likevel problematisk å sammenligne bokbestand og tilvekst på tvers av kommuner med svært ulike innbyggertall. Større kommuner har en større bokbestand totalt, men grunnet stordriftsfordeler trenger ikke bokbestanden per innbygger være så høy for at tilbudet skal være godt. Samtidig er ikke bokbestand noe entydig tegn på kvalitet. En høy bokbestand kan like gjerne skyldes at biblioteket har vært dårlige til å kassere bøker. Bokbestand og tilvekst er av nevnte grunner ikke en av indikatorene i Norsk kulturindeks.

Folkebibliotekene i Vestland hadde per 31.12.2019 til sammen en bokbestand på 2 millioner eksemplarer. Hvor mange ulike titler dette utgjør, har vi ikke oversikt over. Bokbestanden ved disse bibliotekene tilsvarer 3 bøker per innbygger. Den samlede tilveksten ved folkebiblioteker i Vestland var 114 000 eksemplarer av ulike typer medier, det utgjør 0,2 eksemplarer per innbygger. Både bokbestanden og tilveksten er høyere enn landsgjennomsnittet i de fleste av kommunene i Vestland.

Figur 37: Bokbestand per innbygger i kommunene i Vestland i 2019.

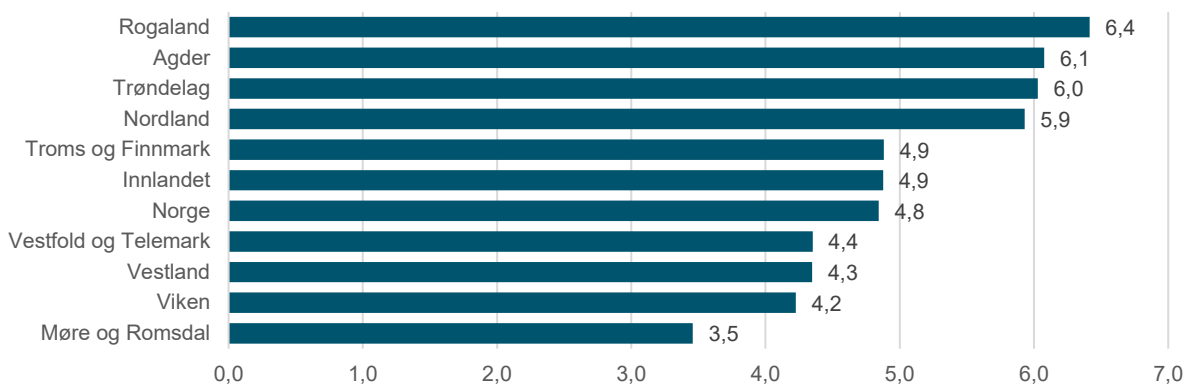
Figur 38: Tilvekst (antall) siste år for alle medier per innbygger i kommunene i Vestland i 2019.

Besøk

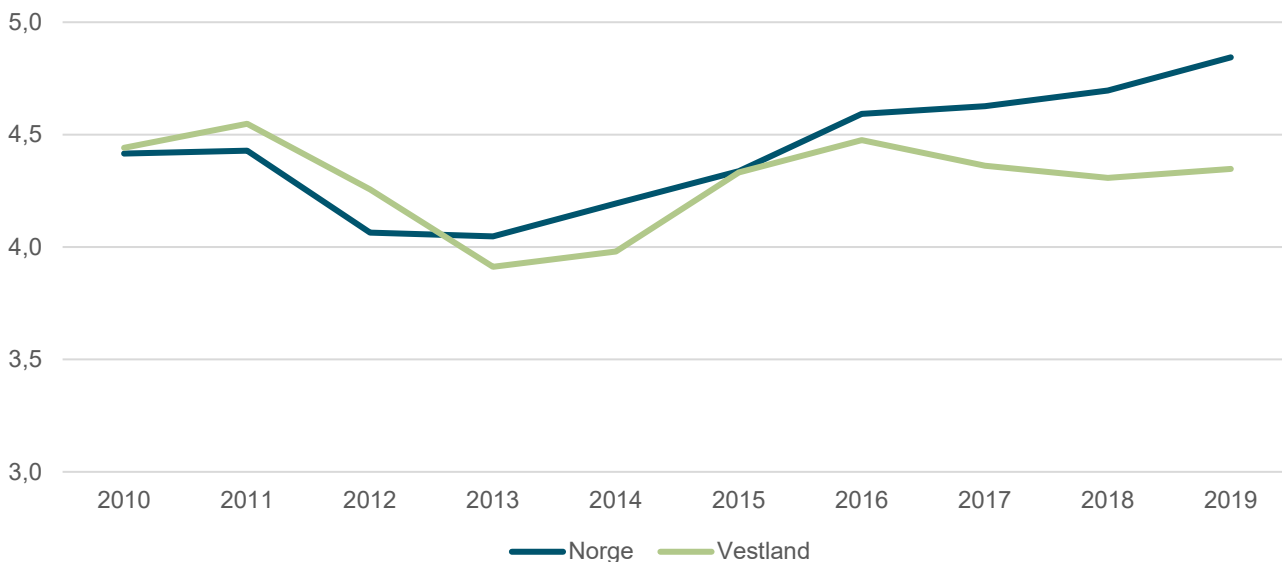
Samlet besøk ved folkebibliotekene i Vestland var 2,8 millioner i 2019. Dette tilsvarer 4,3 besøk per innbygger, noe som er like under landsgjennomsnittet og tredje lavest av fylkene vi sammenligner med. Arrangementer på biblioteket i Vestland trakk 190 000 deltagere. Det utgjør 0,3 arrangementsdeltakere per innbygger, omtrent som landsgjennomsnittet.

Bibliotekbesøket i Vestland har blitt redusert med 2 % i perioden 2008 til 2019. Landsgjennomsnittet har økt med 10 %

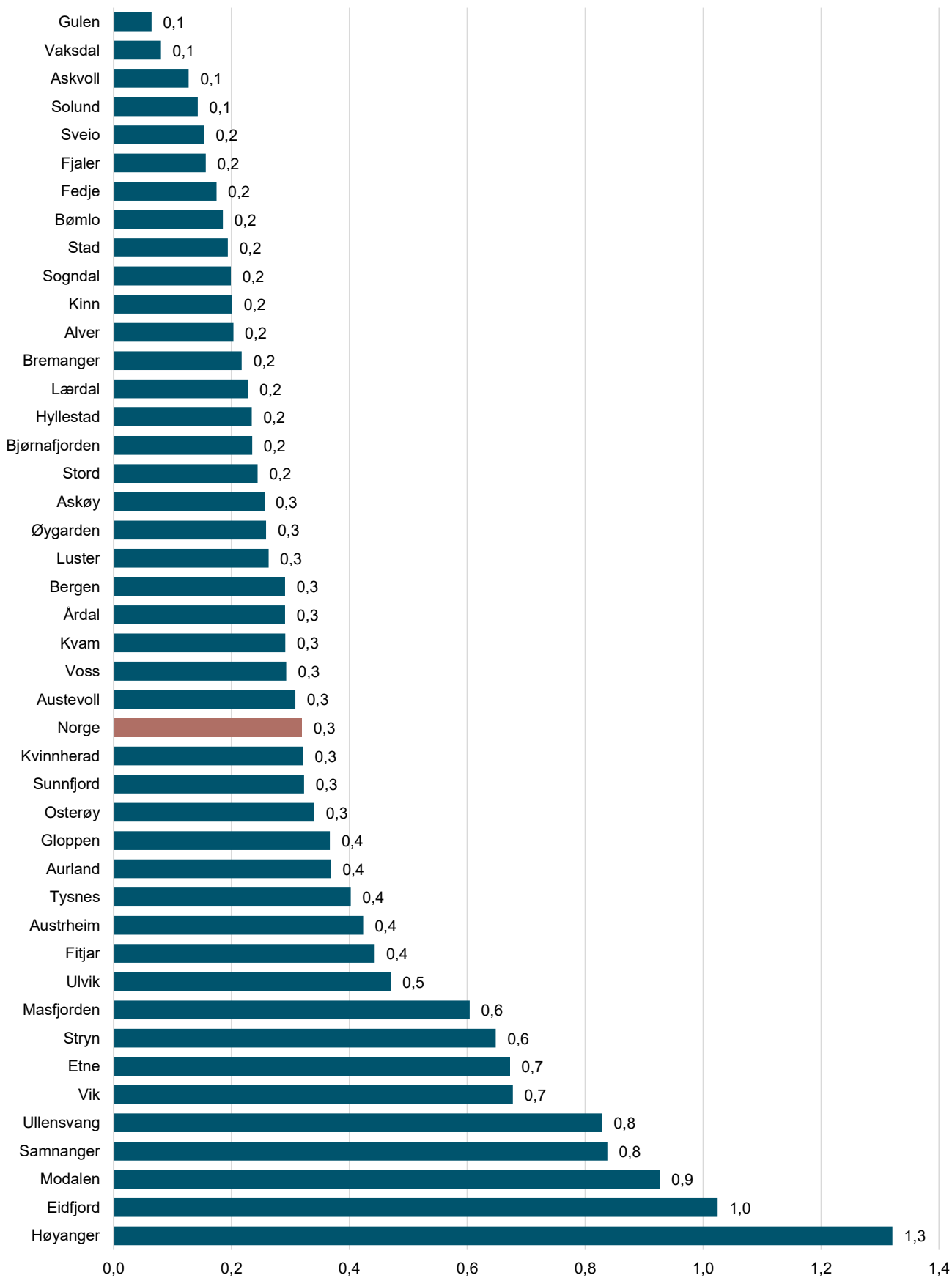
Figur 41 og figur 42 gir oversikt over arrangementsdeltakere og bibliotekbesøk i kommunene i fylket. Høyanger, Eidfjord og Modalen har mange arrangementsdeltakere relativ til folketall. Når det gjelder besøk er det Vik, Luster og Gloppen som har flest i fylket.

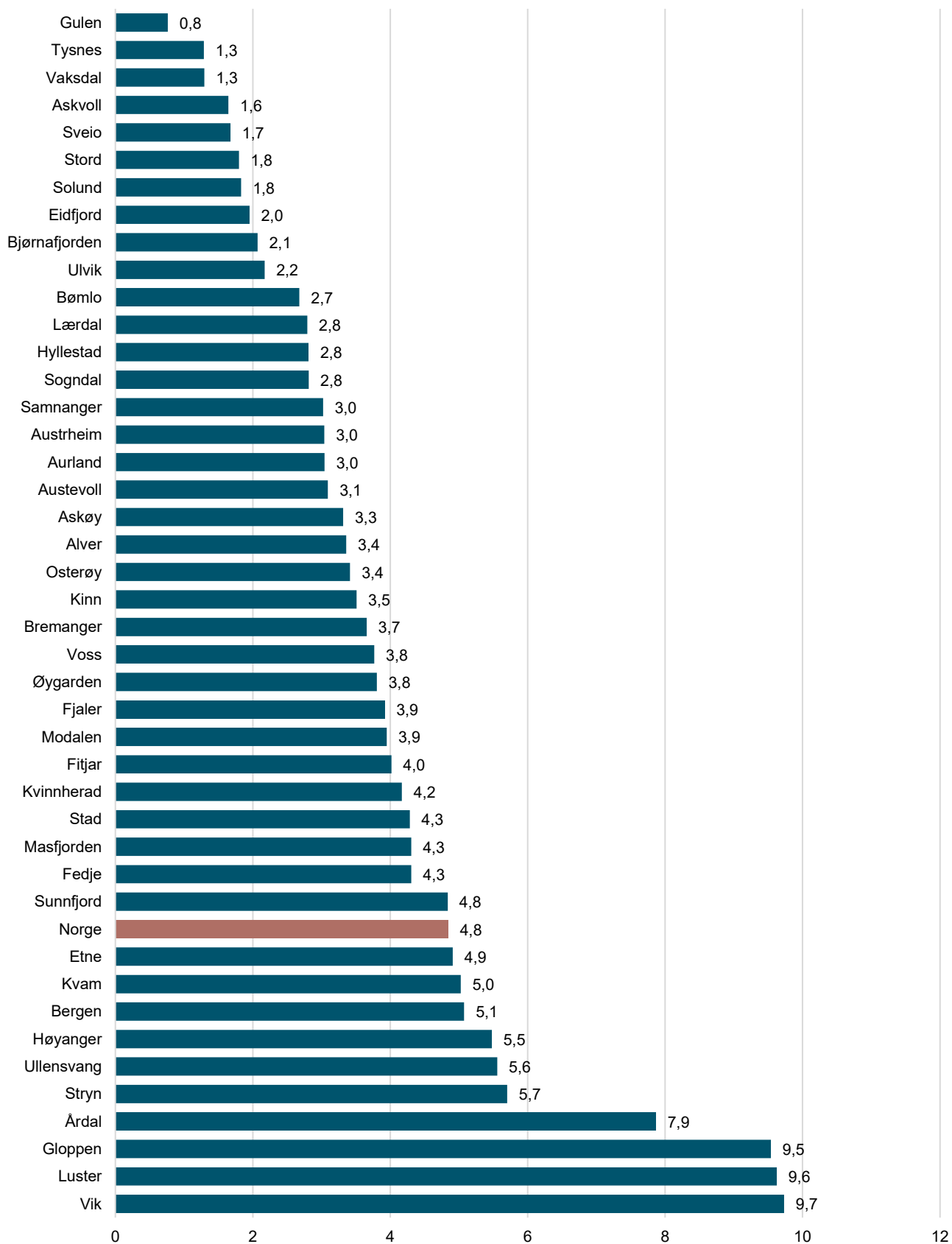
Figur 39: Bibliotekbesøk i Vestland og hele landet i 2019. Antall besøk per innbygger.

Figur 40: Antall bibliotekbesøk per innbygger. Vestland og hele landet, 2008- 2019.

Figur 41: Deltakere på arrangement i folkebibliotekene per 1000 innbyggere i kommunene i Vestland i 2019.

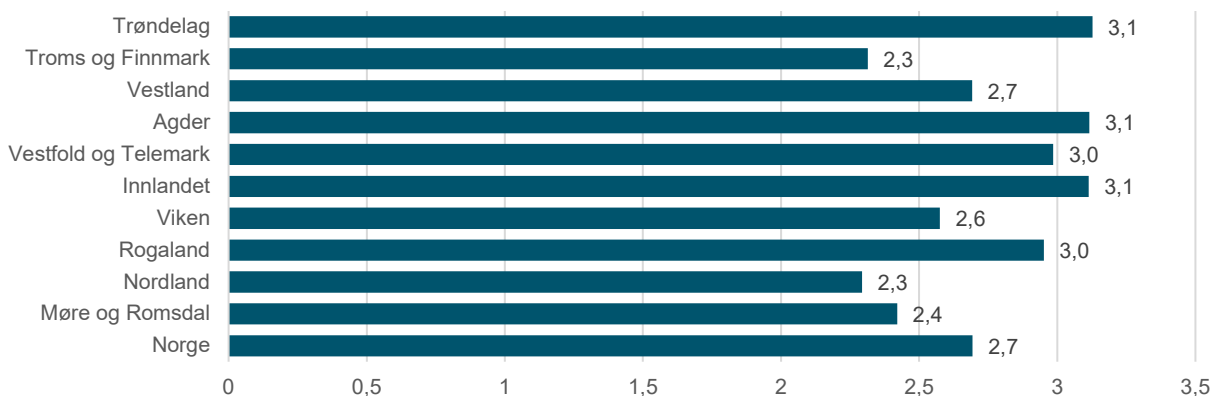

Figur 42: Bibliotekbesøk i kommunene i Vestland i 2019. Antall besøk per innbygger.

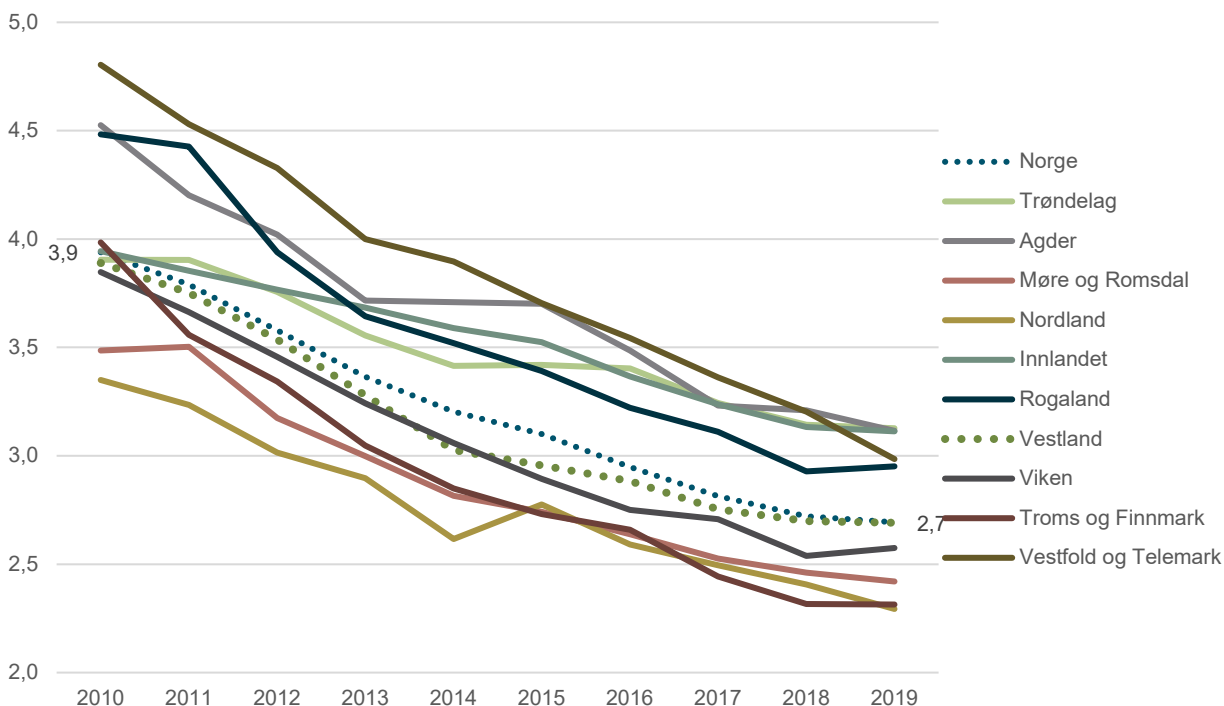
Utlån

Det totale utlånet for alle medier i Vestland var 1,7 millioner i 2019. Her teller vi ikke eventuelle fornyelser av det samme utlånet. Voksenlitteratur utgjorde rundt 620 000 utlån, mens barnelitteratur utgjorde omtrent 836 000 utlån. De resterende utlånene var andre medier, som dvd-er, cd-er osv. Deler vi dette på antall innbyggere, finner vi at det ble lånt ut 2,7 eksemplarer per innbygger. Dette er likt med landsgjennomsnittet.

Selv om besøket har økt ved bibliotek i Vestland, har utlånet sunket med 30 % siden 2008. Dette er likt med nedgangen på landsbasis, jamfør figur 44.

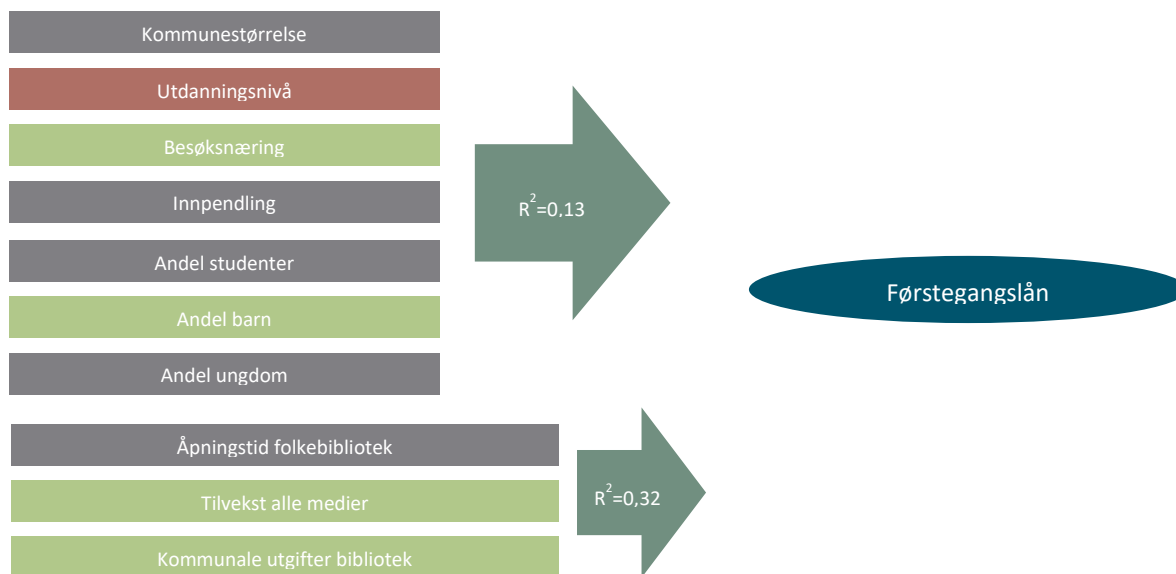

Figur 43: Førstegangslån i folkebibliotekene i 2019 i Vestland, hele landet og utvalgte fylker. Antall utlån per innbygger.

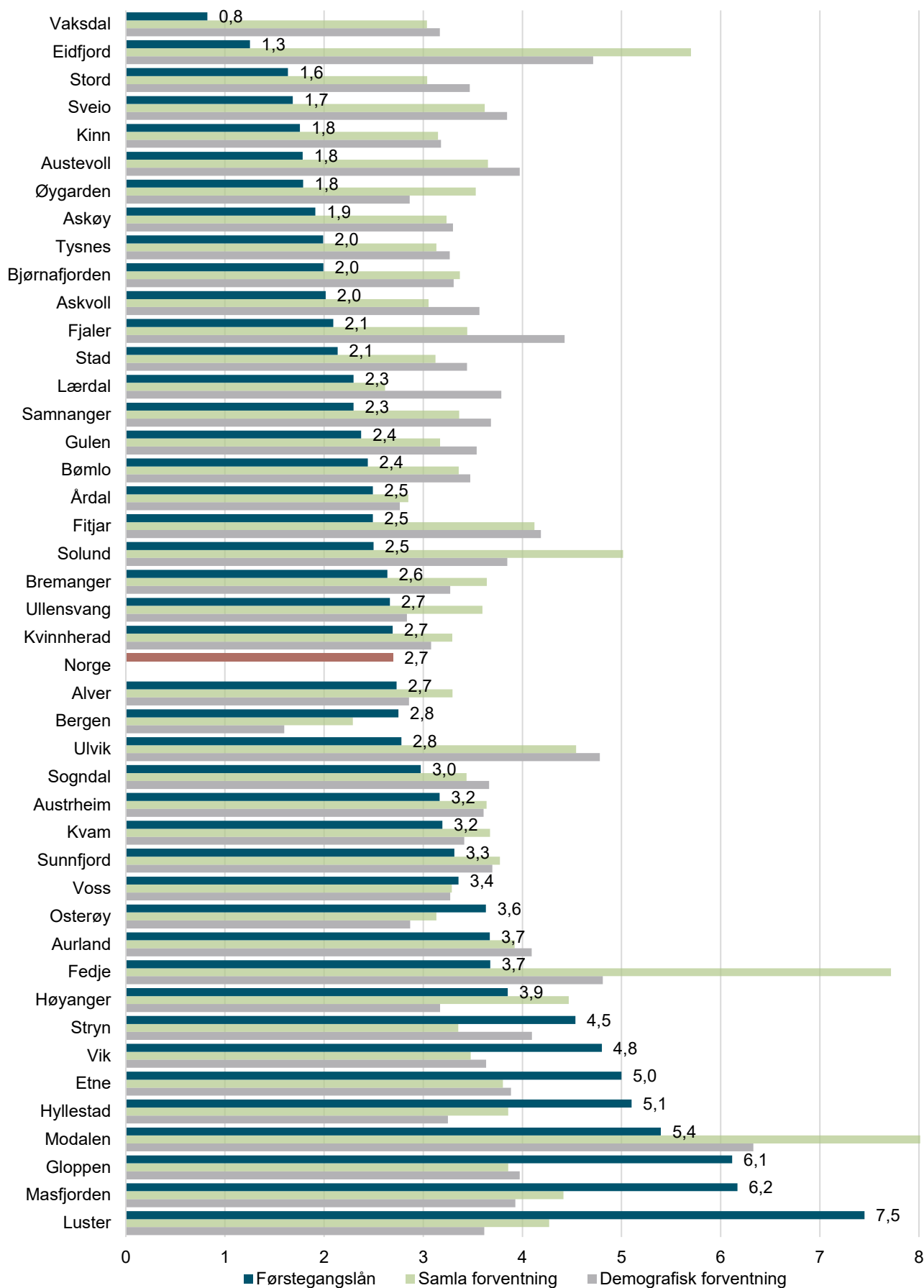
Figur 44: Førstegangslån alle medier per innbygger. Vestland, hele landet og utvalgte fylker i perioden 2008-2019.

De demografiske variablene har moderat betydning for utlånet. Utlånet er noe høyere i sentrale kommuner med mange besøksnæringer og i kommuner der utdanningsnivået er lavt. Utgifter til bibliotek, altså pengebruken, er det som påvirker utlånet sterkest. Vi ser også at kommuner med god tilvekst av nye medier har høyere utlån.

Figur 45: Faktorer som påvirker utlån. R² for summen av demografiske faktorer (øverst) og andre faktorer (nederst).

Figur 46 at det er omtrent like mange kommuner som har høyere som lavere utlån enn landsgjennomsnittet. Vi ser også at Luster, Masfjorden og Gloppen har det største utlånet av kommunene i fylket. Disse har alle flere utlån relativ til innbygger enn vår datamodell forventer. De fleste kommunene i fylket har færre utlån enn forventet. Blant disse er Eidfjord, Fedje og Modalen. Modalen har i utgangspunktet omtrent like mange besøk som forventet ut i fra de demografiske faktorene, men har både mye tilvekst og relativt store kommunale utgifter til bibliotek, noe som øker den statistiske forventningen.

Figur 46: Utlån i folkebibliotekene i 2019 (blå) sett i forhold til statistisk forventning (grønn) i kommunene i Vestland. Antall utlån per innbygger.

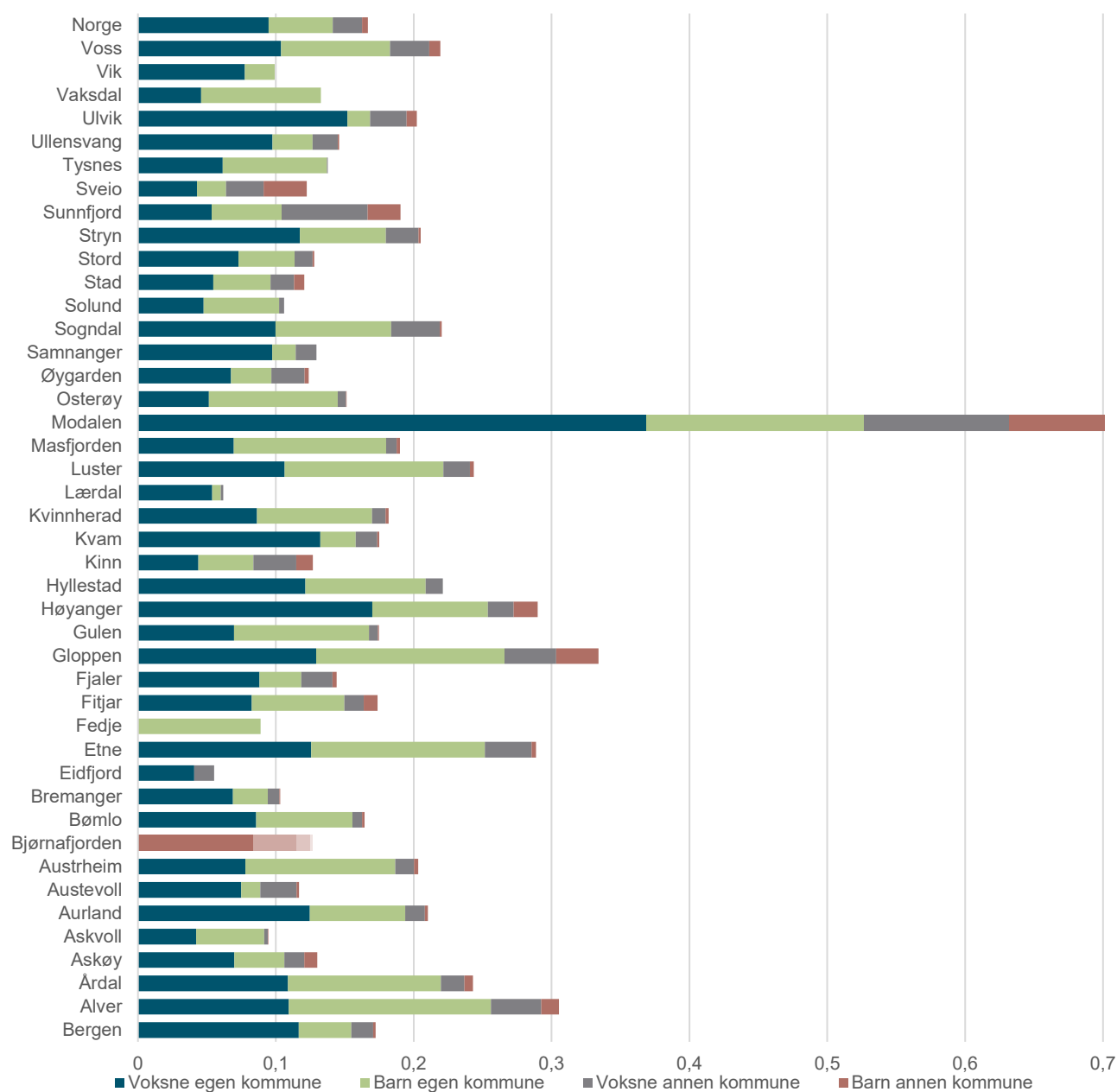

Aktive lånerne

Oversikten over aktive lånerne viser hvor mange personer i hver kommune som låner bøker på biblioteket i kommunen minst en gang i året. Siden disse tallene er registrert kommunevis, og personer kan være registrert som aktive lånerne i flere kommuner, kan ikke disse tallene aggregeres til fylkesnivå. Vi vil her derfor kun presentere tall for kommunene i Vestland.

Fordelingen mellom barn og voksne samt egen og annen kommune forteller oss litt om profilen og attraktiviteten til biblioteket. Enkelte kommuner driver såkalte kombinasjonsbibliotek der folkebibliotek og skolebibliotek er slått sammen. Her registreres alle utlån til elever, noe som ikke gjøres i kommuner der disse funksjonene er adskilte. Slike bibliotek kjennetegnes i statistikken ved at en stor andel av de aktive lånerne ofte er barn. Videre er det også interessant å se hvilke kommuner som evner å tiltrekke lånerne fra andre kommuner.

Modalen har klart flest aktive lånerne av kommunene i fylket. Modalen har den nest høyeste andelen aktive lånerne i landet. 21 av kommunene i fylket har en høyere andel aktive lånerne enn landsgjennomsnittet (17 %).

Figur 47: Aktive lånerne per innbygger i kommunene i Vestland i 2019.

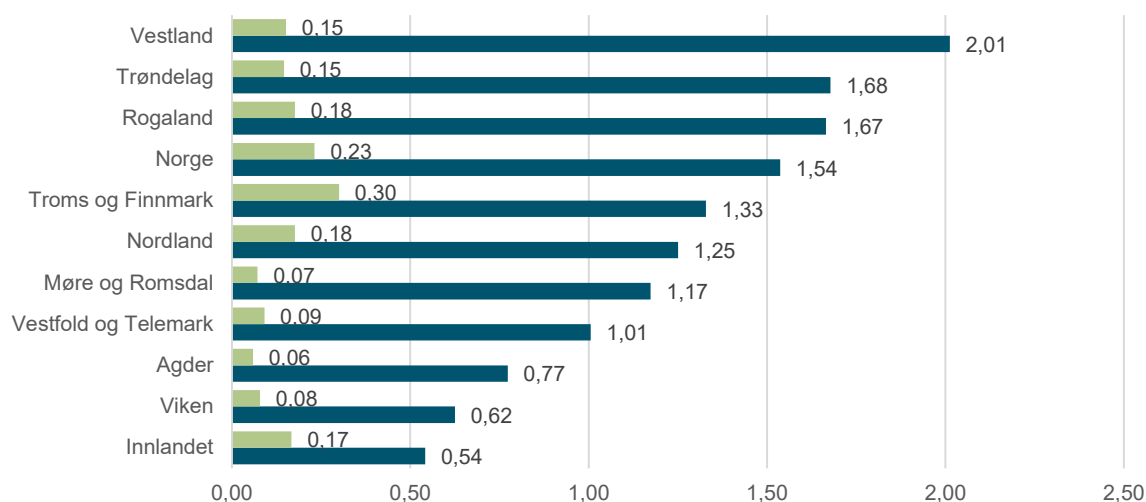
7. Scenekunst

Scenekunst er i mange land primært et tilbud man finner i byene. I Norge har vi gjennom Riksteateret og regionteatrene hatt et utbygd, desentralisert scenekunsttilbud i mange år. Opplysningene om teater- og operaforestillinger og publikum er hentet fra medlemsteatrene i Norsk Teater- og Orkesterforening (NTO). Opplysningene om danseforestillinger er hentet fra Danseinformasjonen.no. Private teatre og frie scenekunstgrupper er i all hovedsak ikke inkludert i oversikten. DKS-forestillinger er utelatt siden dette tilbudet presenteres i eget kapittel.

Forestillinger

Teatrene som rapporterer inn tall til NTO hadde i 2019 registrert i underkant av 1 300 teater- og operaforestillinger. Dette gir 2 teater- og operaforestillinger per 1000 innbyggere, noe som er over landsgjennomsnittet og høyest av fylkene vi sammenligner med. Teaterforestillingene vi har registret fra Vestland er presentert av følgende teater: Den Nationale Scene (741), Bergen Internasjonale Teater - Teatergarasjen (200), Teater Vestland (135), Det vestnorske teateret (77), Bergen Nasjonale Opera (48), Riksteatret (37), Carte Blanche (19), Teatret Vårt (11) og Grenland Friteater (2)

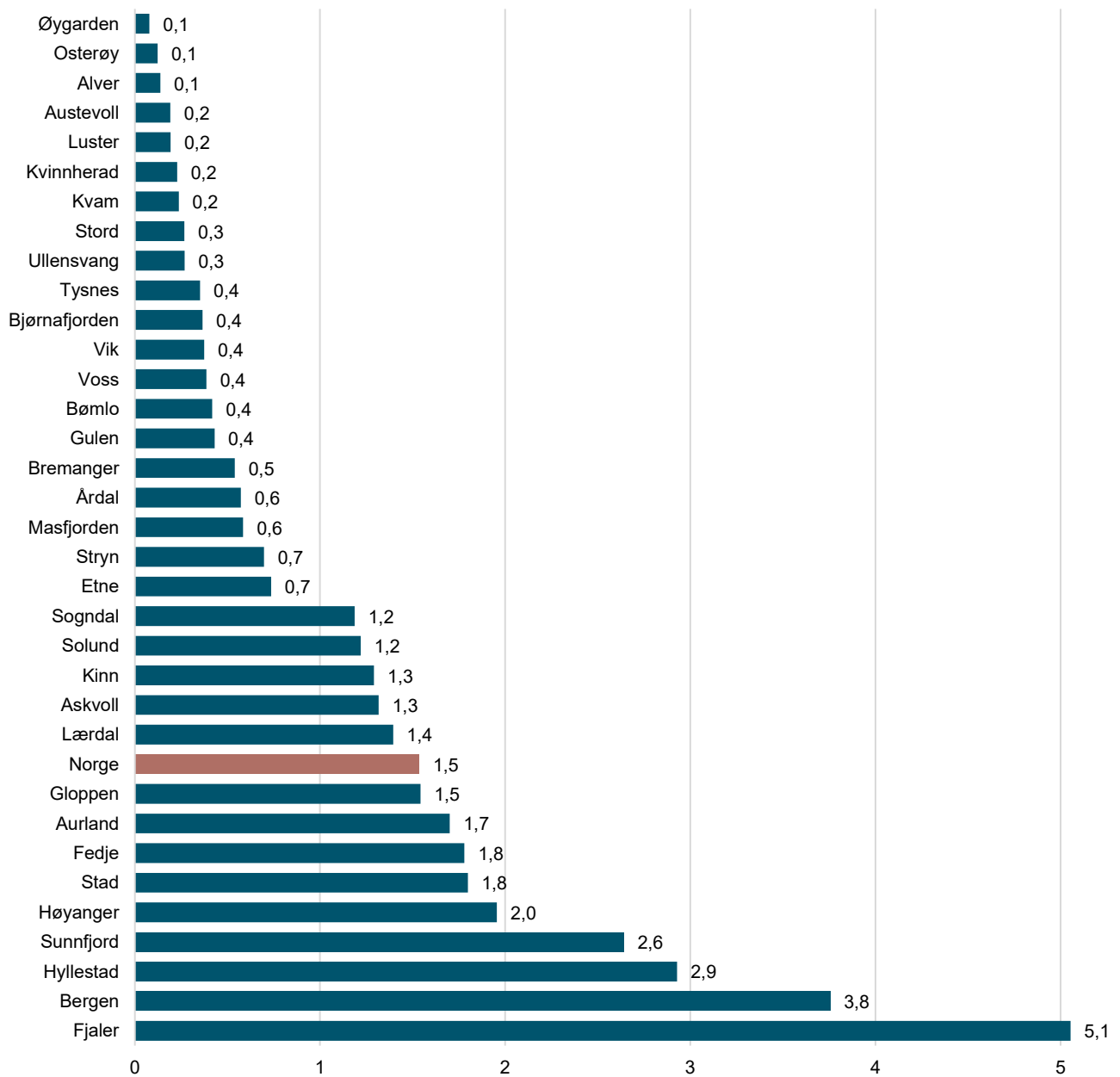
Det var omtrent 100 danseforestillinger i Vestland. Det utgjør 0,15 per 1000 innbyggere, noe som er under landsgjennomsnittet.

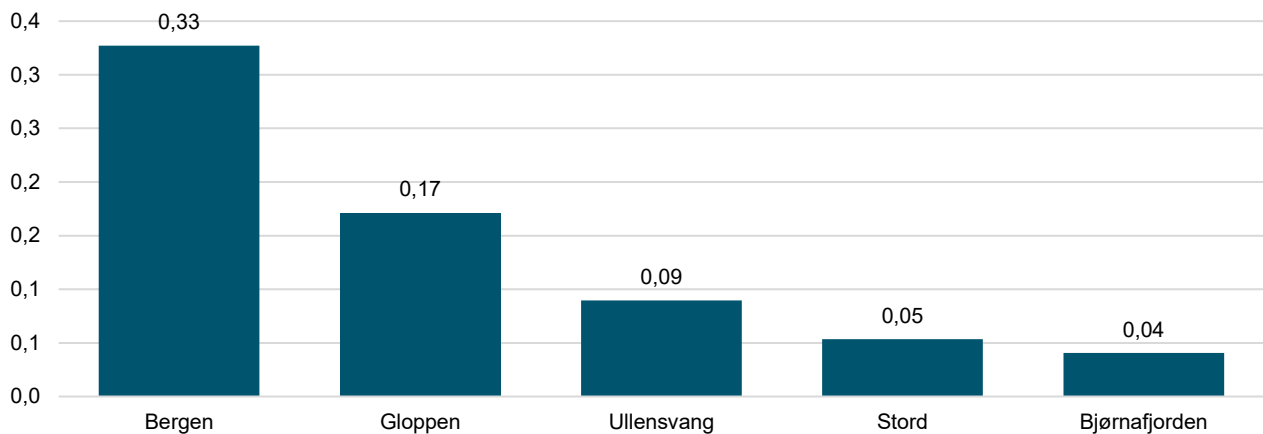
Figur 48: Antall danseforestillinger (grønn) og teater- og operaforestillinger per 1000 innbyggere (blå) i Vestland, hele landet og utvalgte fylker i 2019.

I figur 49 ser vi at 34 av kommunene i Vestland hadde teaterforestillinger i 2019, ifølge vårt datagrunnlag. Fjaler og Bergen hadde flest relativ til innbyggertall. 9 av kommunene hadde flere forestillinger enn landsgjennomsnittet.

Figur 50 viser at fem av kommunene hadde danseforestillinger dette året. Bergen hadde flest relativ til innbyggertall, og var over landsgjennomsnittet (0,23).

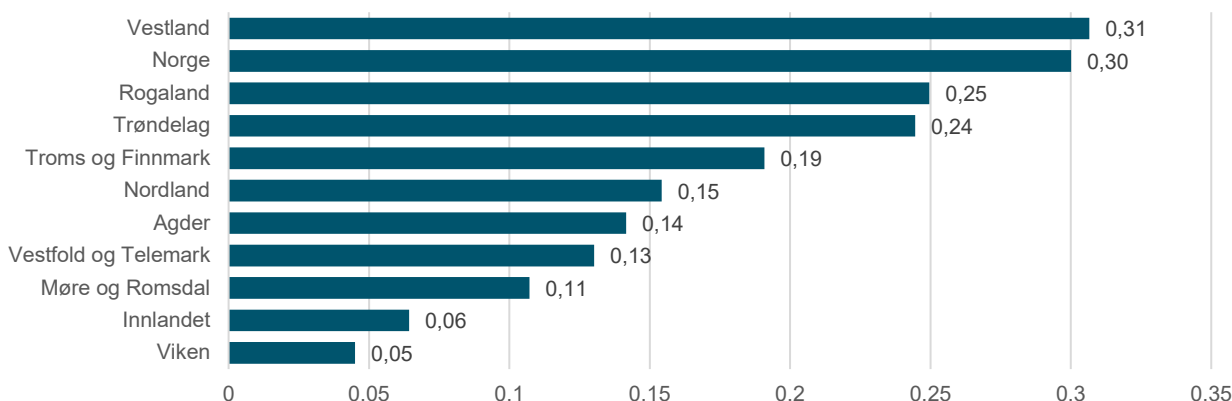
Figur 49: Antall teater- og operaforestillinger per 1000 innbyggere for kommunene i Vestland i 2019.

Figur 50: Antall danseforestillinger per 1000 innbyggere for kommunene i Vestland i 2019.

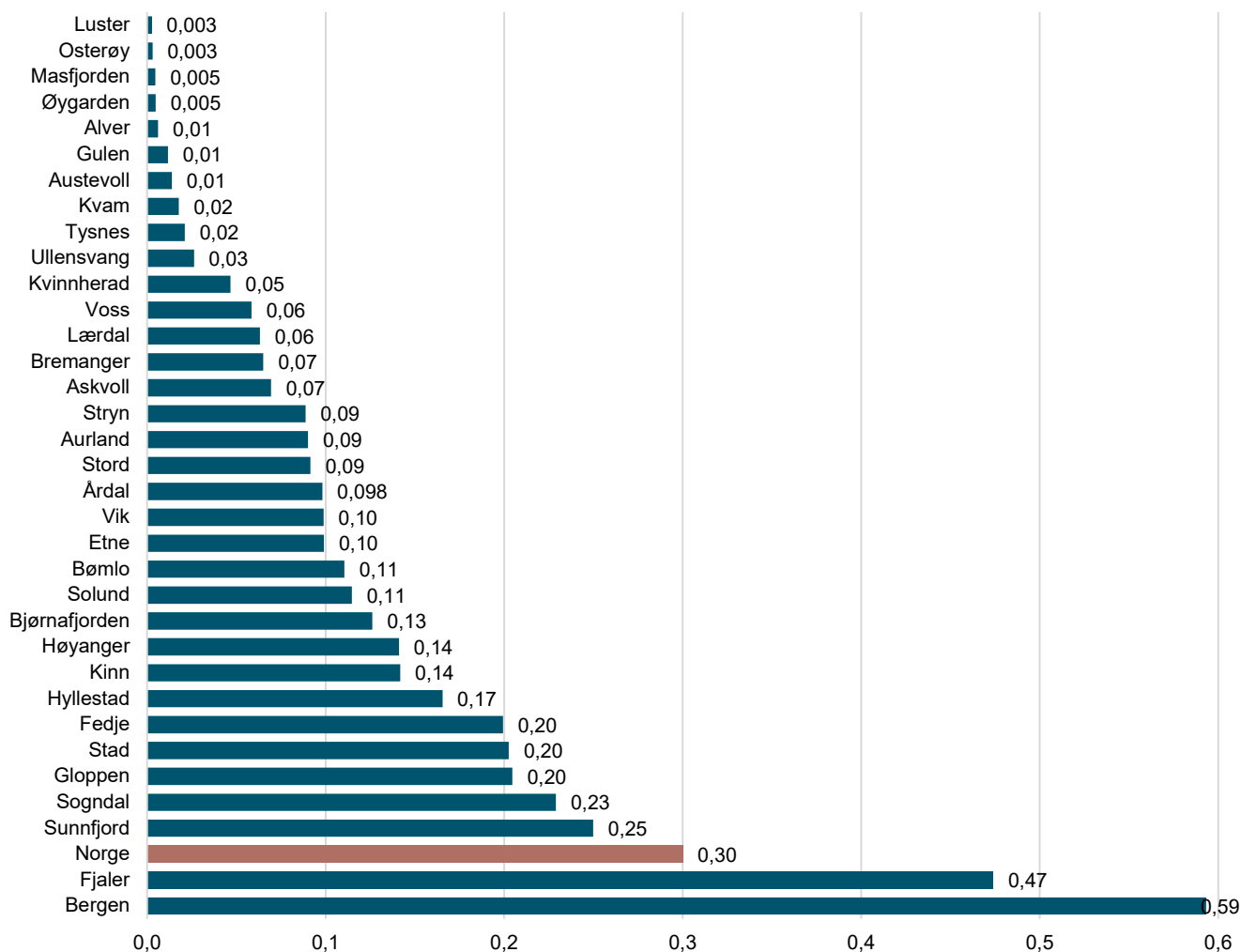
Publikum

Besøket på teater- og operaforestillinger var totalt omtrent 194 000. Dette tilsvarer 0,31 besøk per innbygger i kommunen, noe som er like over landsgjennomsnittet, og høyest av fylkene uten Oslo.

Figur 51: Besøk på teater- og operaforestillinger per innbygger i Vestland, hele landet og utvalgte fylker i 2019.

Blant kommunene i Vestland er teaterbesøket klart høyest i Bergen og Fjaler. Dette er også de eneste kommunene med besøk høyere enn landsgjennomsnittet.

Figur 52: Antall teater- og operabesøk per innbygger for kommunene i Vestland i 2019.

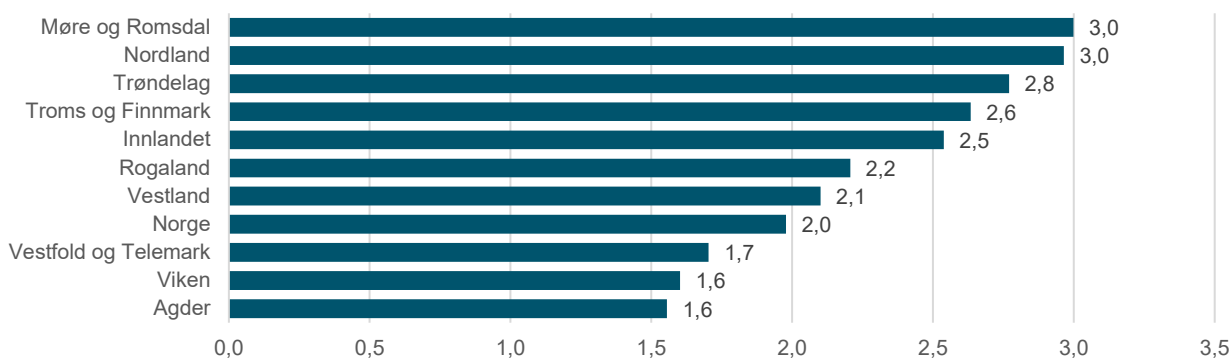
8. Kultur for barn og unge

Kulturskolen og Den kulturelle skolesekken (DKS) er de viktigste tiltakene for kulturtilbud til barn og unge. Vi presenterer derfor disse tallene samlet under en kategori.

Kulturskole – undervisning

Undervisningen i kulturskolen rapporteres til GSI (Grunnskolens informasjonssystem) i form av årstimer i ulike kunstgenrer. I Vestland ble det totalt gitt 164 000 timer undervisning. Det utgjør 2 timer per barn i fylket, noe som er like over landsgjennomsnittet, og litt under middels av fylkene.

De fleste av timene (81 %) ble gitt som musikkundervisning. 8 % av timene var danseundervisning, 6 % var undervisning innen visuelle kunsthøgskole, 4 % innen teater og 1 % innen andre kunst- og kulturuttrykk. Fordelingen av årstimer på ulike sjangre i Vestland er relativt lik den for landet for øvrig.

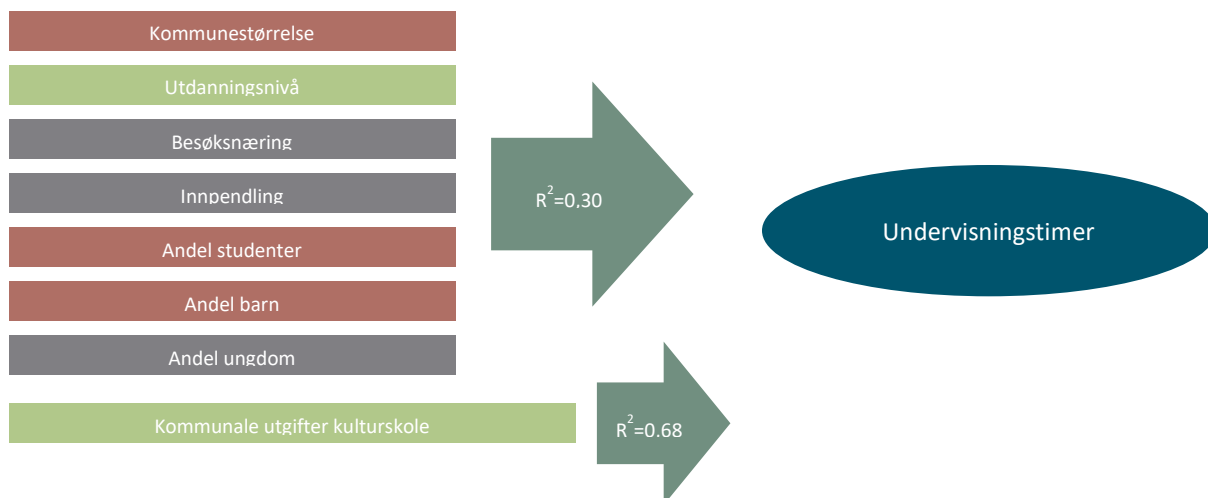

Figur 53: Årstimer i kulturskole per barn i grunnskolealder (6-15) i Vestland, hele landet og utvalgte fylker i 2019.

Tabell 7: Totalt antall årstimer fordelt prosentvis på ulike sjangre i fylkene og landet i 2019.

Sted	Dans	Teater	Musikkundervisning	Visuelle kunsthøgskole	Andre kunst- og kulturuttrykk	Timer
Norge	7 %	4 %	81 %	5 %	2 %	1 268 670
Viken	6%	4%	82%	5%	3%	250 667
Vestland	8%	4%	81%	6%	1%	163 836
Trøndelag	8%	3%	79%	5%	4%	152 570
Rogaland	8%	6%	80%	4%	2%	140 822
Innlandet	6%	4%	82%	6%	1%	104 110
Møre og Romsdal	12%	4%	79%	5%	1%	97 920
Vestfold og Telemark	5%	3%	83%	6%	2%	83 805
Nordland	7%	4%	80%	6%	3%	82 727
Troms og Finnmark	11%	5%	74%	7%	3%	73 011
Agder	4%	6%	78%	9%	4%	61 144
Oslo	8%	6%	83%	3%	0%	58 058

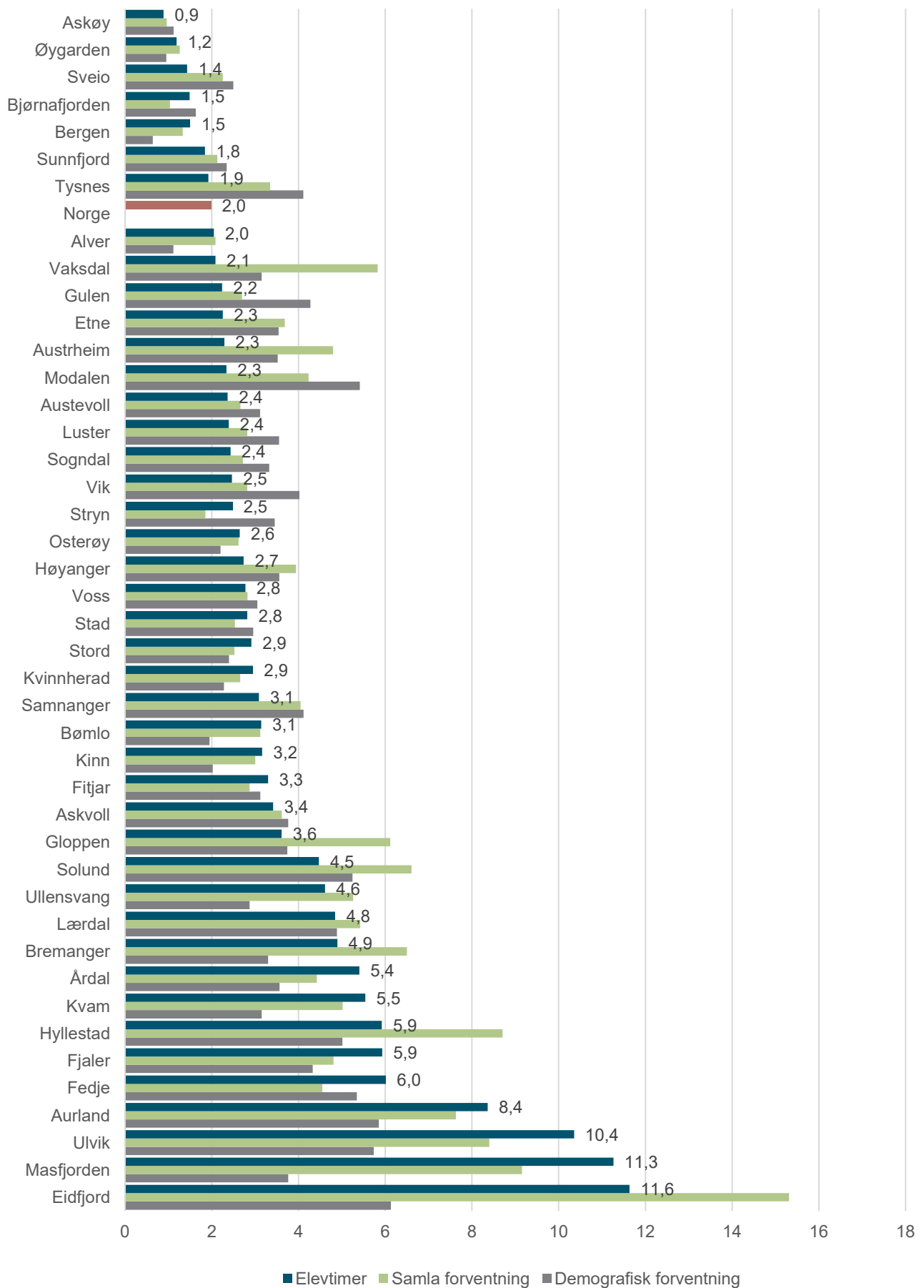
Elevtimer er i all hovedsak et resultat av kommunenes utgifter til kulturskole. I tillegg ser vi at mindre kommuner ser ut til å få noe flere undervisningstimer ut av pengene enn store. Dette kan skyldes at store kommuner har større utgifter til eksempelvis lokaler.

Figur 54: Faktorer som påvirker undervisningstimer gitt i kulturskolen. R^2 for summen av demografiske faktorer (øverst) og andre faktorer (nederst).

Vi ser at de fleste kommunene i fylket har flere undervisningstimer enn landsgjennomsnittet i figur 55.

Eidfjord, Masfjorden og Hyllestad har de største forventningene til et stort tilbud. Dette skyldes mye på grunn av høye utgifter til kulturskole, i kombinasjon med å ha flere av de demografiske kjennetegnene til kommuner med et stort kulturskoletilbud. Masfjorden har likevel enda flere undervisningstimer enn forventet. Ulvik og Fedje har også flere undervisningstimer enn forventet. Vaksdal, Eidfjord og Hyllestad har en demografisk sammensetning, og ressursbruk, som skulle tilsi flere undervisningstimer enn de har.

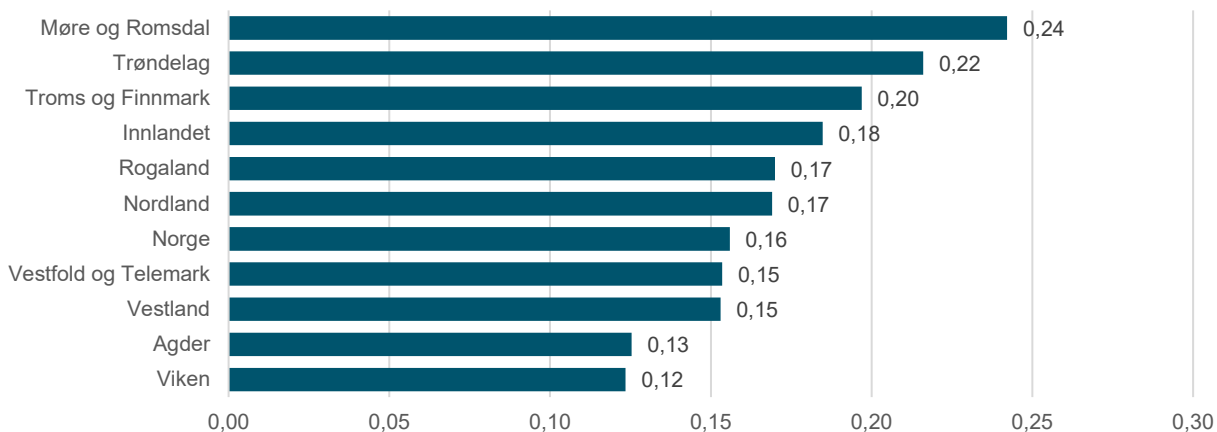

Figur 55: Årstimer i kulturskolen per barn i grunnskolealder (6-15 år) (blå) sett i forhold til demografisk forventning (grå) og samla forventning (grønn) i kommunene i Vestland i 2019.

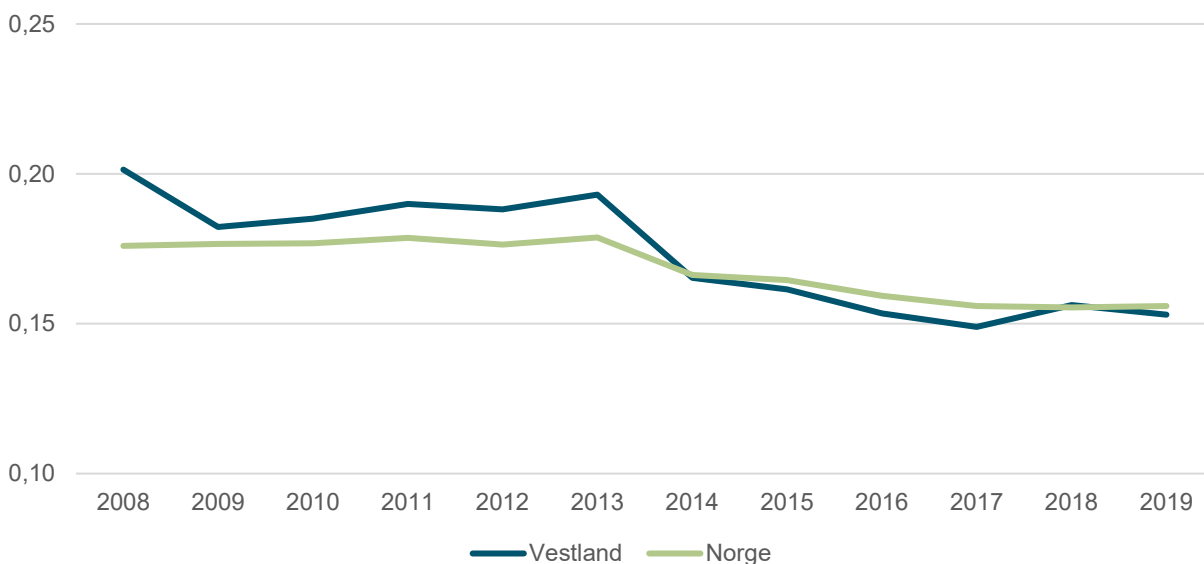
Kulturskole – elever

I Vestland gikk omtrent 12 000 barn i kulturskolen i 2019. Dette utgjør en elevandel på 0,15 per barn i grunnskolealder (6-15 år), noe som er like under landsgjennomsnittet og tredje lavest av fylkene uten Oslo.

Utviklingen viser at andelen barn i kulturskolen har sunket med 17 % de ti siste årene i Vestland. På landsbasis har andelen sunket med 12,5 % i samme periode. Frem til 2014 var elevandelen i Vestland høyere enn landsgjennomsnittet.

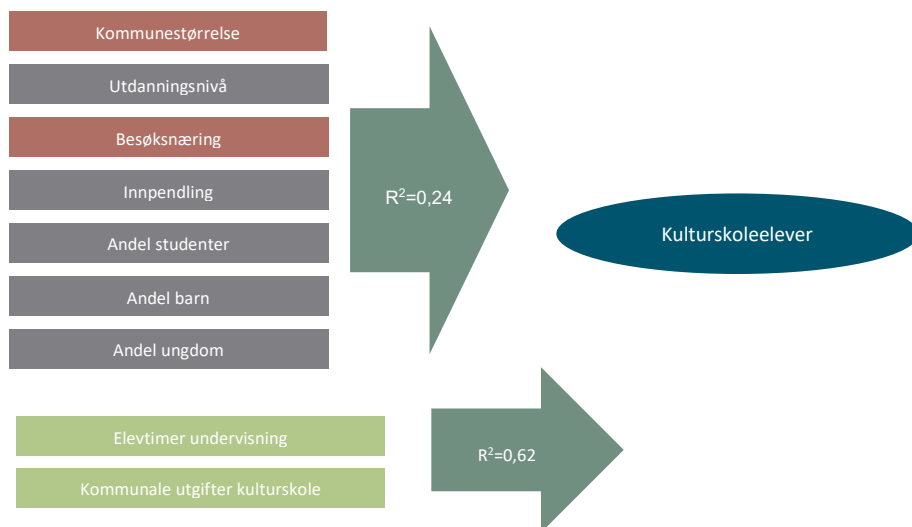
Figur 56: Antall elever som går i kulturskole per barn i grunnskolealder (6-15) i Vestland, hele landet og utvalgte fylker i 2019.

Figur 57: Antall elever fra kommunen som går i kulturskole per barn i grunnskolealder (6-15) Vestland og hele landet i perioden 2008-2019.

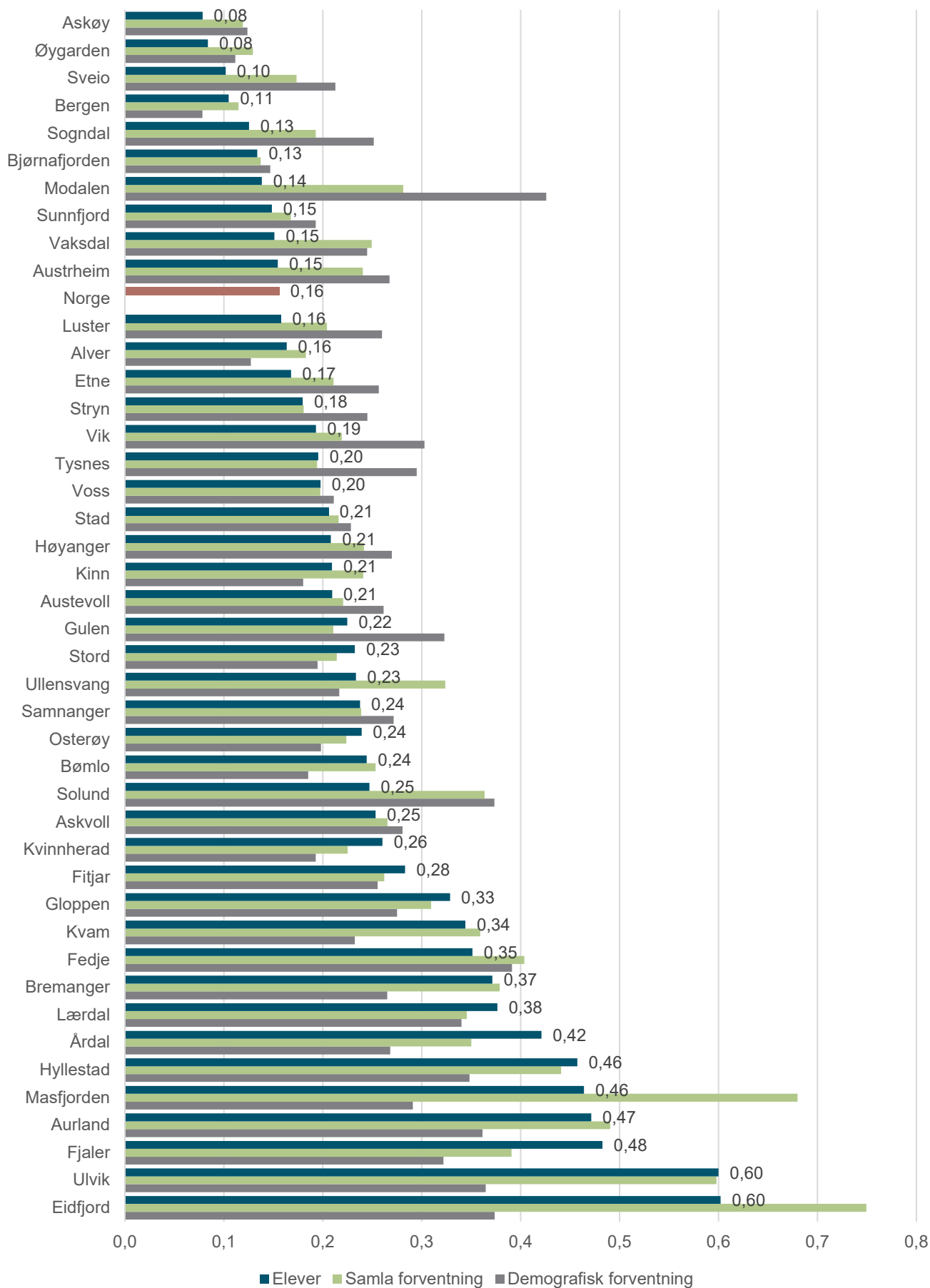
Antall elever i kulturskolen påvirkes i størst grad av tilbudet. Ikke overraskende er det en klar sammenheng mellom antall undervisningstimer som gis og antall kulturskoleelever. Videre ser vi at kommunale utgifter til kulturskoler påvirker dette utover kun undervisningstid. Av demografiske variabler finner vi at deltagelsen er noe høyere i små kommuner.

Figur 58: Faktorer som påvirker antall elever i kulturskolen. R^2 for summen av demografiske faktorer (øverst) og andre faktorer (nederst).

De fleste kommunene i fylket har en elevandel høyere enn landsgjennomsnittet. Eidfjord og Ulvik har klart størst andel. Disse kommunene har også kjennetegn, pengebruk og undervisningstilbud som tilsier en høy elevandel.

Vår modell tilsier at vi kunne forventet høyere elevandeler i blant annet Fjaler, Årdal og Kvinnherad.

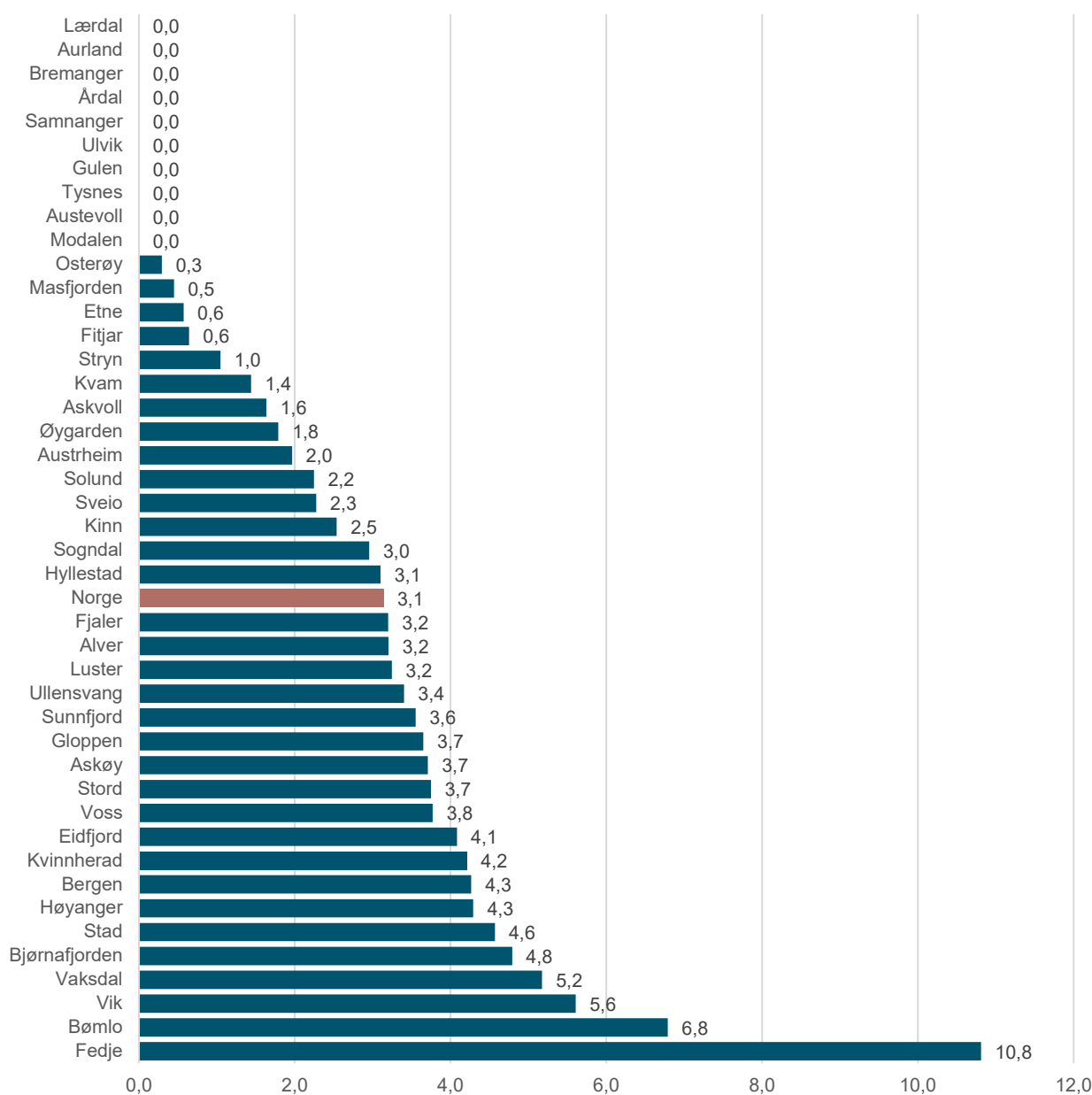

Figur 59: Antall elever fra kommunen som går i kulturskole per barn i grunnskoleskolealder (6-15) (blå) sett i forhold til demografisk forventning (grå) og samla forventning (grønn) i kommunene i Vestland i 2019.

I 2019 er andelen barn i grunnskolealder som står på venteliste i kulturskolene i Vestland på 3,5 %, litt over middels av fylkene. Av kommunene i Vestland er det Fedje og Bømlo som har de høyeste andelen barn på venteliste. Flere kommuner har ikke barn på venteliste.

Tabell 8: Andel barn i grunnskolealder som står på venteliste i kulturskolene i Vestland, hele landet og utvalgte fylker, av antall barn i alderen 6-15 år. I 2019. Kilde: GSI/Kostra

Sted	Andel barn på venteliste (%)
Møre og Romsdal	4,6
Trøndelag	4,4
Rogaland	4,2
Vestland	3,5
Troms og Finnmark	3,3
Innlandet	3,2
Viken	2,8
Nordland	2,5
Oslo	2,3
Vestfold og Telemark	2,2
Agder	1,8

Figur 60: Andel barn i grunnskolealder som står på venteliste i kommunenes kulturskoler i Vestland, av antall barn i alderen 6-15 år. I 2019. Kilde: GSI/Kostra

Den kulturelle skolesekken

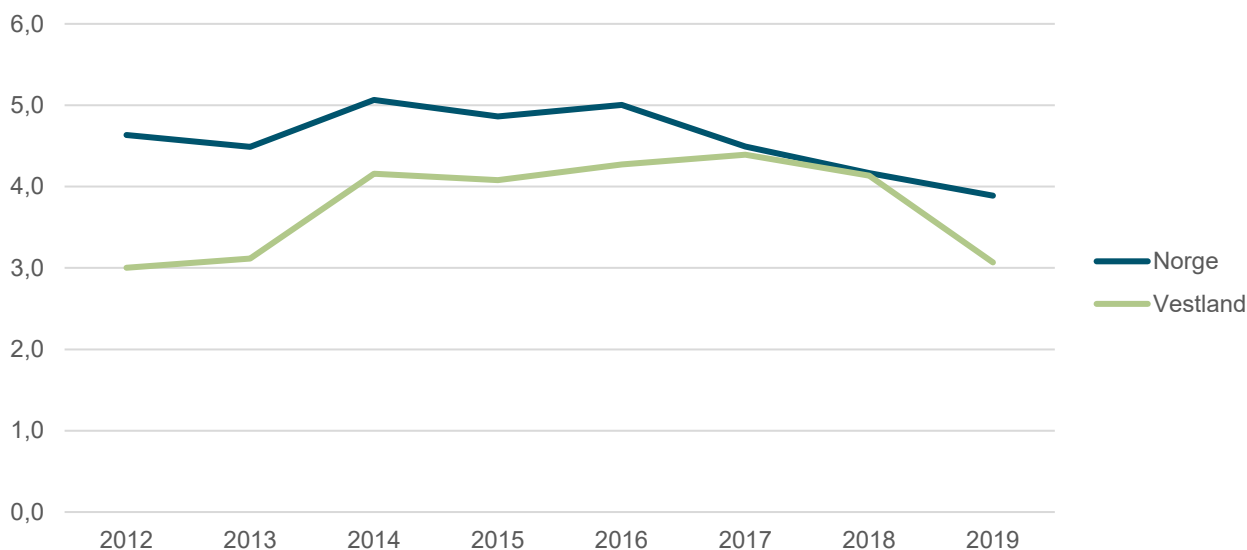
Det totale besøket på DKS-forestillinger i grunnskolen i Vestland var 239 400 i 2019. Besøkene fordeler seg som følgende på ulike sjangere: musikk (29 %), litteratur (19 %), scenekunst (18 %), kulturarv (9 %), film (7 %), visuell kunst (7 %) og kunstarter i samspill (6%). 4 % er ikkje fordelt på sjanger.

Det totale besøket tilsvarer 3,1 besøk per barn i grunnskolealder (6-15), noe som er under landsgjennomsnittet (3,9). I disse tallene inngår både kommunale (1,4 besøk per barn og ungdom) og fylkeskommunale forestillinger (1,6 besøk per barn og ungdom). Kommunene i Vestland har en forholdvis høy andel kommunale forestillinger sammenlignet med landet (Nesten 50 % i Vestland og 34 % i landet).

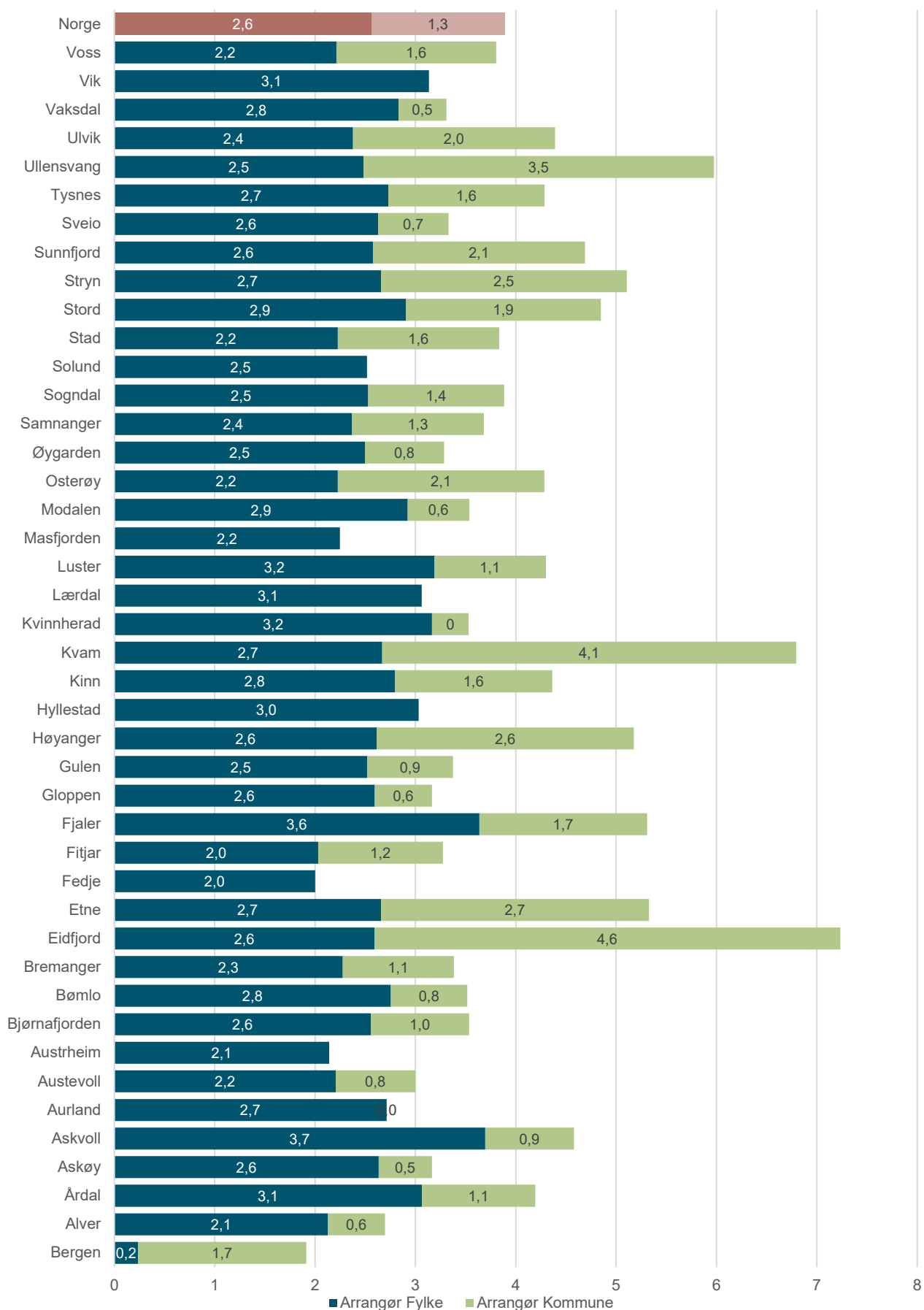
DKS-besøket i Vestland har økt med 2 % fra 2012 til 2019. I landet for øvrig har det blitt redusert med 16 % i samme periode. I figuren ser vi likevel at antall besøk har sunket kraftig fra 2018 til 2019 etter en periode med vekst.

De statistiske analysene har svært lav forklaringskraft i DKS-kategorien. Grunnlaget for å regne ut forventningsverdier er så tynt at vi ikke viser dette i denne kategorien.

I figur 62 ser vi oversikt over besøkene i de ulike kommunene i Vestland. 16 av kommunene i fylket har flere besøk enn landsgjennomsnittet (3,8). Eidfjord, Kvam og Ullensvang har flest besøk relativ til folketallet.

Figur 61: Antall besøk på DKS-forestillinger per barn i grunnskolealder (6-15 år) i kommunene i Vestland i perioden 2012-2019. Sammenlignet med landsgjennomsnittet.

Figur 62: Antall besøk på DKS-forestillinger per barn i grunnskolealder (6-15 år), fordelt på ulike arrangører, i kommunene i Vestland i 2019.

9. Sentrale tildelinger

Støtte til kunst og kultur forteller oss noe om aktiviteten i de kommunene som mottar støtte. Vi har her valgt tilskuddsordninger med ulikt nedslagsfelt: Frifond, tildelinger fra Riksantikvaren og Norsk kulturminnefond, samt tildelinger fra Kulturdepartementet og Norsk kulturråd.

Frifond

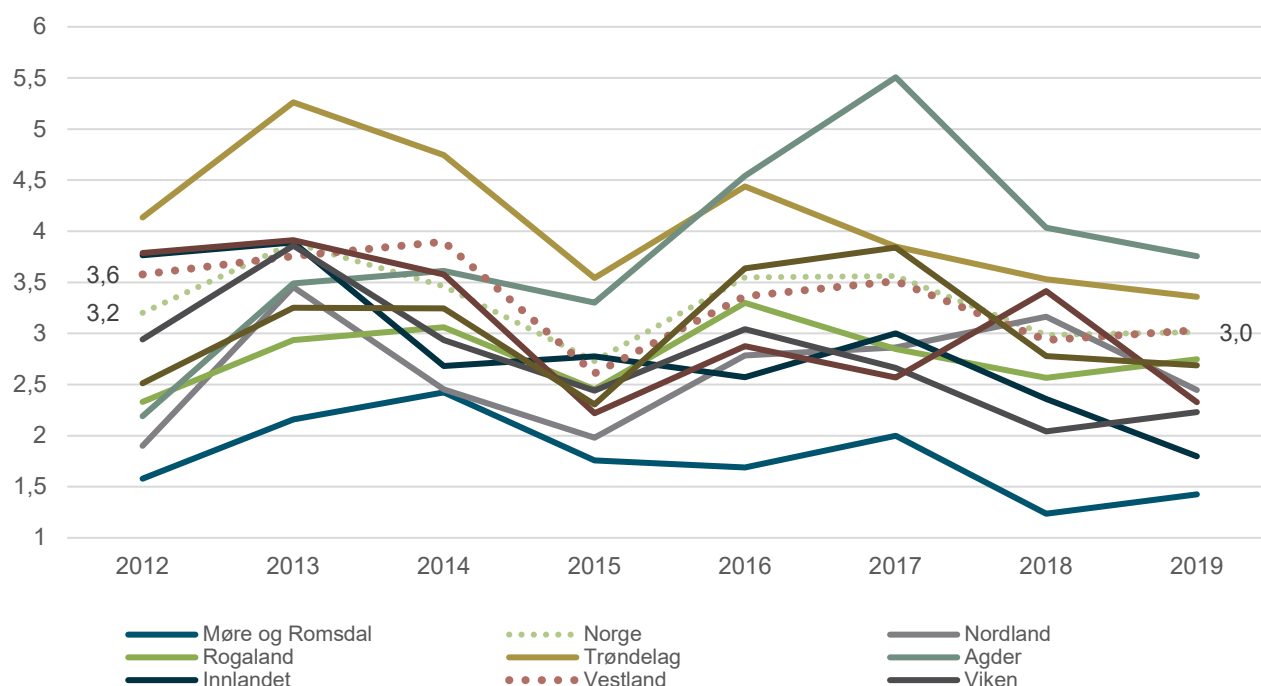
Frifond er en støtteordning opprettet av Stortinget for å bedre de økonomiske rammebetingelsene for frivillig kulturaktivitet i lokalsamfunnet. Midlene tildeles etter søknad, beløpene er ofte små, men mange aktører får støtte. Frifond tildelinger gis av enten Frifond musikk, Frifond teater eller Frifond barn og unge. I denne oversikten er Frifond musikk og Frifond teater inkludert.

Totalt ble det delt ut 1,9 millioner kroner i Frifondstøtte til aktører i Vestland i 2019. Dette utgjør 3 kroner per innbygger og er likt med landsgjennomsnittet. Bare Trøndelag og Agder får flere kroner relativ til folketallet av fylkene uten Oslo.

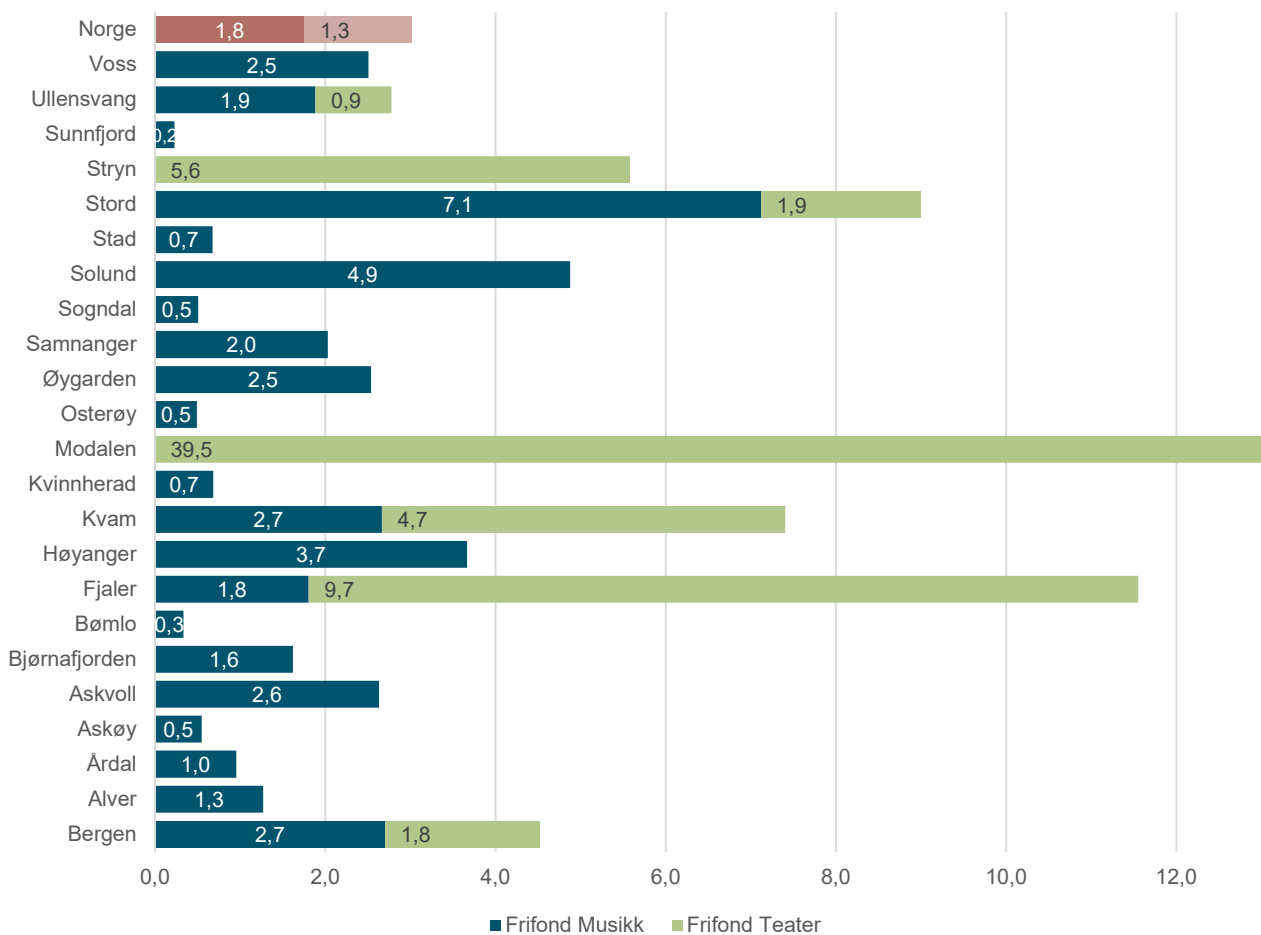
I perioden 2012 til 2019 har det vært en nedgang i tildelingene på 6 % i hele landet (ikke prisjustert). I Vestland har nedgangen vært på 15 %.

I figur 64 ser vi at 21 av kommunene i Vestland fikk tildelinger fra Frifond Musikk, og 7 fikk fra Frifond Teater. Samlet sett fikk Modalen, Fjaler, Stord, Kvam, Stryn, Solund, Bergen og Høyanger flere kroner per innbygger enn landsgjennomsnittet. Modalen kommune har fått en stor tildeling fra Frifond Teater, som utgjør nesten 40 kr per innbygger.

Den statistiske modellen har relativt lav forklaringskraft i kategorien sentrale tildelinger. Grunnlaget for å regne ut forventningsverdier er så tynt at vi ikke viser dette i denne kategorien.

Figur 63: Tildelinger fra Frifond musikk og Frifond teater, 2012-2019. Vestland, hele landet og utvalgte fylker. Kroner per innbygger.

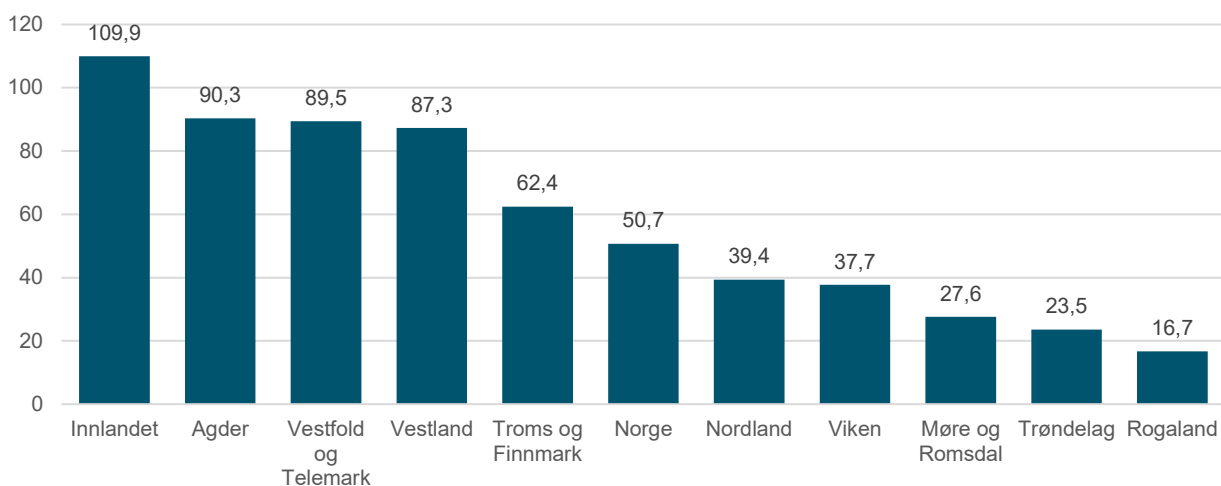
Figur 64: Tildelinger fra Frifond musikk og Frifond teater til kommunene i Vestland i 2019. Kroner per innbygger.

Riksantikvaren

Tildelinger fra Riksantikvaren inkluderer tekniske/industrielle kulturminner, tildelinger fra Norsk kulturminnefond samt tilskudd til istandsetting som forvaltes av fylkeskommunene.

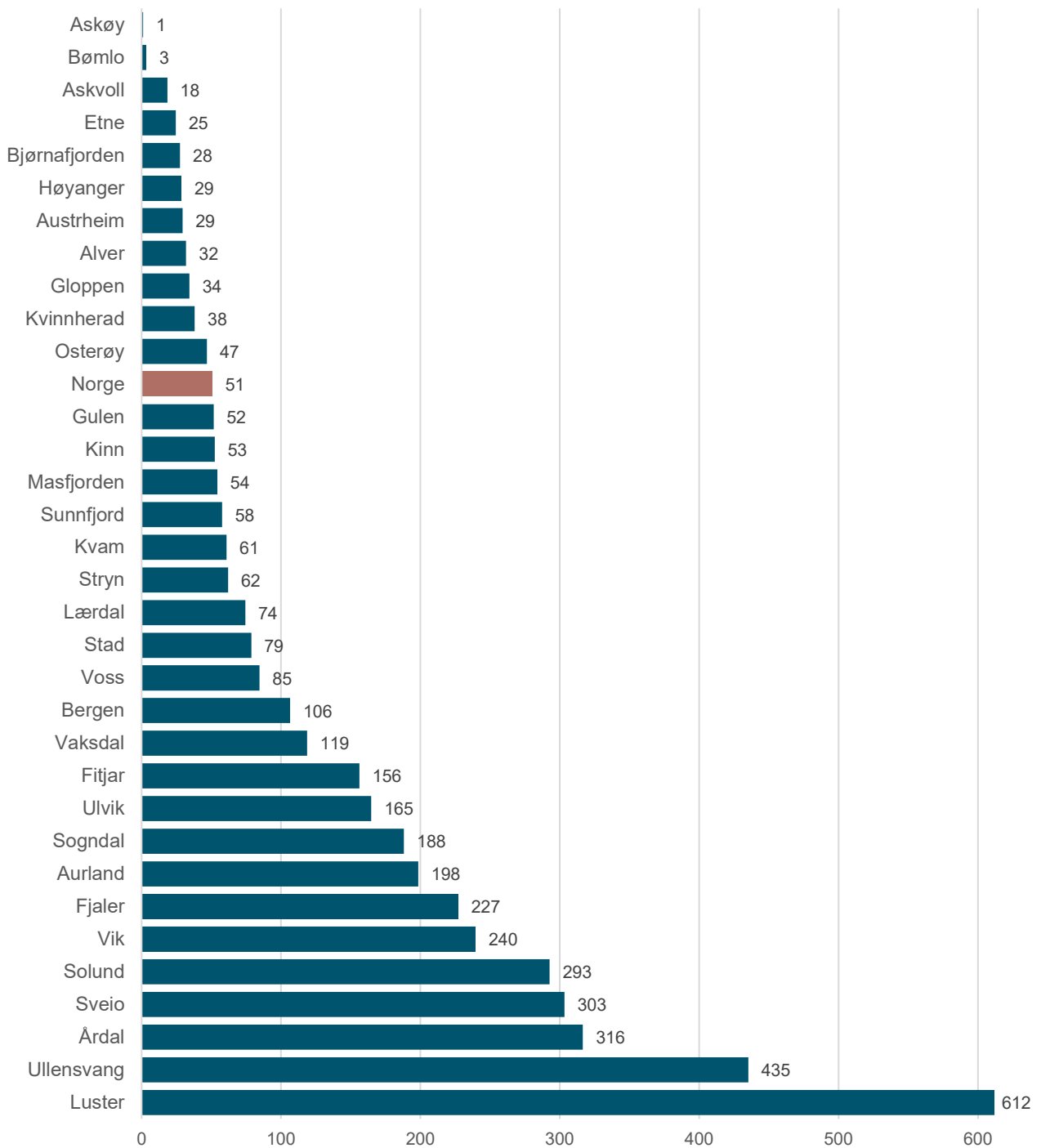
Fra Riksantikvaren ble det totalt delt ut 55,3 millioner kroner til ulike tiltak i Vestland i 2019. Dette utgjør 87 kroner per innbygger og er 70 % over landsgjennomsnittet (51). Tildelingene relativ til innbyggertall er fjerde høyest av fylkene.

Figur 66 viser at 33 av kommunene i fylket fikk tildelinger fra denne ordningen i 2019. 22 av disse fikk flere kroner per innbygger enn landsgjennomsnittet. Flere kommuner får spesielt mye tildelinger. Luster får klart flest kroner per innbygger. Det skyldes blant annet store tildelinger til istandsetting av Fladhammer og Ormelid, i tillegg til tildelinger fra norsk kulturminnefond til ulike kulturminner.

Figur 65: Tildelinger fra Riksantikvaren til ulike tiltak i Vestland, hele landet og utvalgte fylker i 2019. Kroner per innbygger.

Figur 66: Tildelinger fra Riksantikvaren til ulike tiltak i kommunene i Vestland i 2019. Kroner per innbygger.

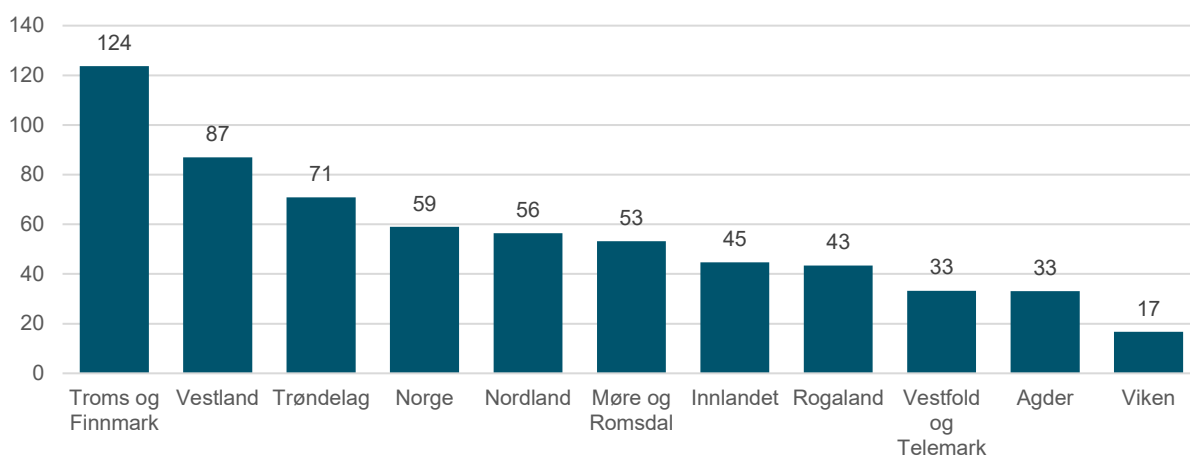
Tildelinger fra Norsk kulturråd

Fra Norsk kulturråds tildelinger i 2019 har vi plukket ut de tildelingene som gis til stedsspesifikke tiltak. Dette kan være festivaler, konserter, og ulike fremvisninger som er lokalisert i en kommune. Produksjonsstøtte til forfattere og artister er holdt utenfor, da det primært er forlag eller plateselskap som mottar slik støtte. Deres adresse er ofte et helt annet sted enn der utøveren virker. Tilskudd til museer og teater er også utelukket da disse jobber regionalt og samtidig er skilt ut som egne kategorier.

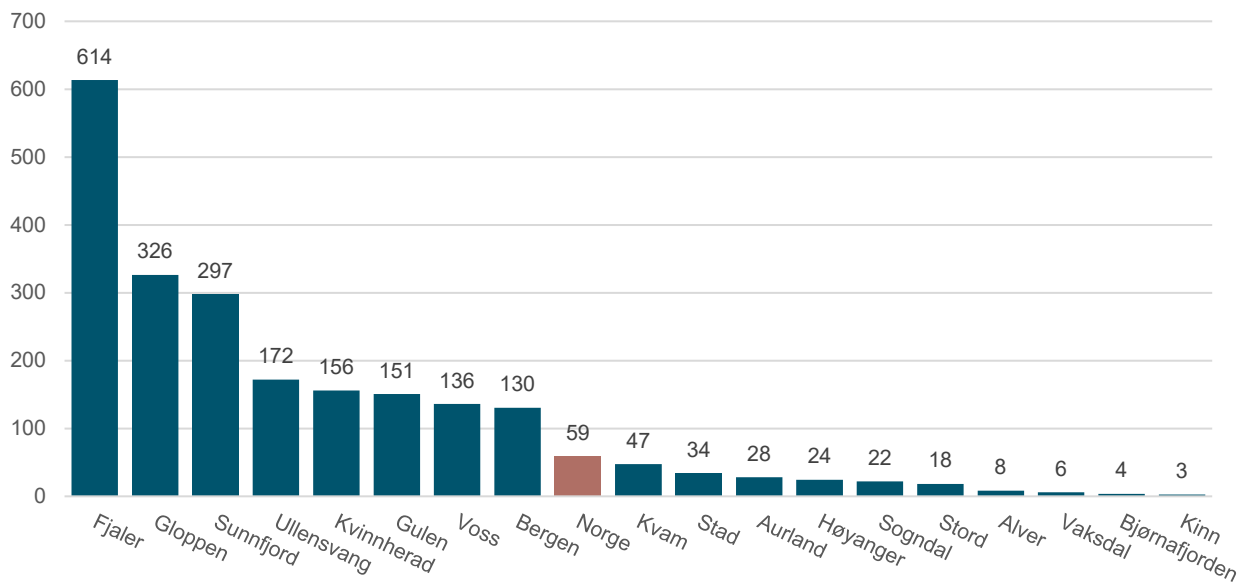
I 2019 ble det delt ut 55,1 millioner kroner i stedsspesifikke tildelinger til Vestland. Dette utgjør 87 kroner per innbygger og er 50 % over landsgjennomsnittet (59). Det plasserer Vestland nest høyest av fylkene uten Oslo.

18 av kommunene i fylket fikk tildelinger. Fjaler, Gloppen og Sunnfjord fikk flest kroner per innbygger.

Fra Norsk kulturråd fikk følgende tiltak mest i støtte i 2019 (tall i tusen): Festspillene i Bergen (19 550), Førde Internasjonale Folkemusikkfestival (6300), Nattjazz (2200), Vossa Jazz (1650), Sunde Kyst- og Litteratursenter (1500), Borealis (1400), Norsk Countrytreff (1200) og Teaterfestivalen i Fjaler (900)

Figur 67: Stedsspesifikke tildelinger fra Kulturdepartementet og Norsk kulturråd til aktører i Vestland, hele landet og utvalgte fylker i 2019. Kroner per innbygger.

Figur 68: Stedsspesifikke tildelinger fra Kulturdepartementet og Norsk kulturråd til aktører i kommunene i Vestland i 2019. Kroner per innbygger.

10. Frivillighet

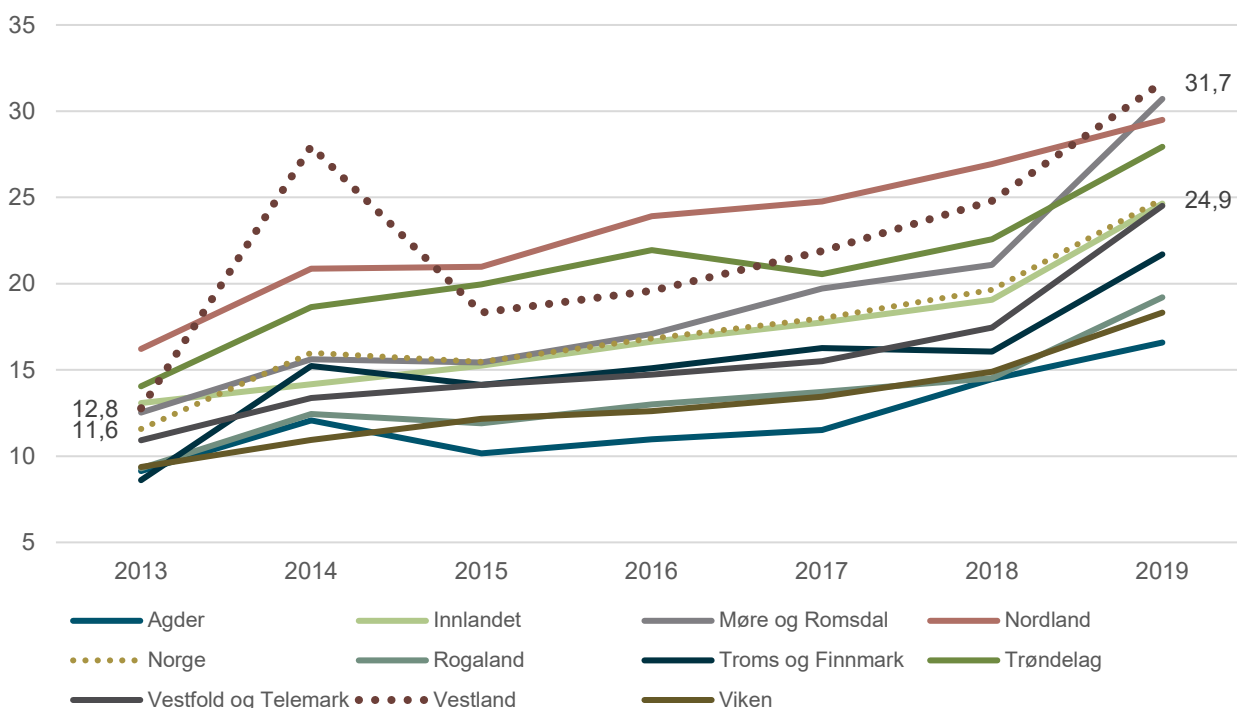
Frivillighet er viktig for det lokale kulturlivet. I denne kategorien presenterer vi aktivitetstall basert på kompensasjon av merverdiavgift for frivillige organisasjoner, samt medlemstall for fem kulturaktiviteter med et stort samlet medlemstall og lag i svært mange kommuner: Kor, korps, historielag, husflidslag og kunstlag. I tillegg har vi inkludert deltakere i voksenopplæringskurs.

Momskompensasjon

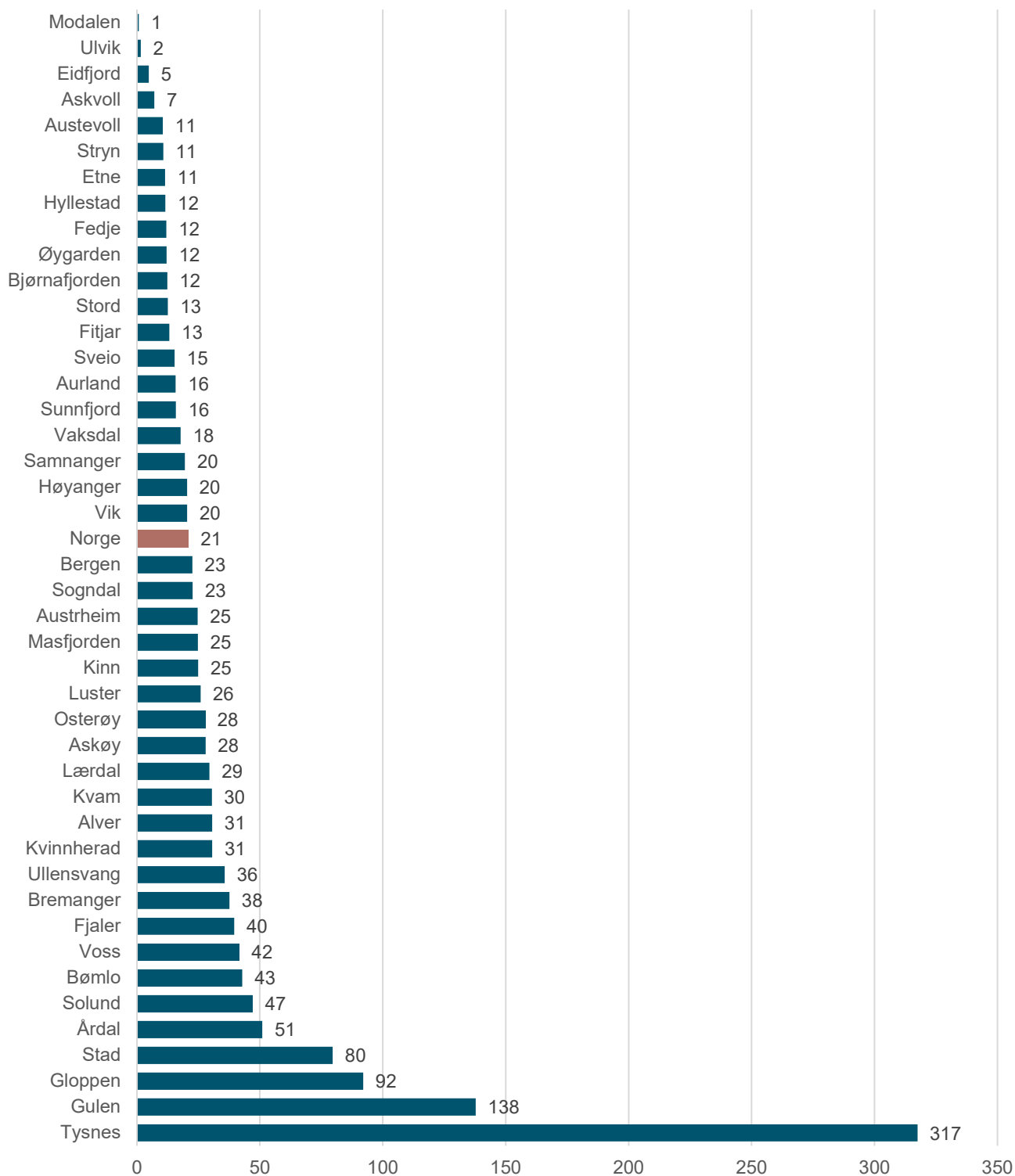
Momskompensasjon er utledet av brutto driftsutgifter eller faktiske mva.-utgifter for frivillige lag og organisasjoner. Tallene sier derfor noe om den frivillige aktiviteten på kulturfeltet i kommunen. Fra momskompensasjonsordningen har vi kun plukket ut organisasjoner som jobber innen kunst og kultur (ICNPO nr. 1100). Siden omsøkt beløp kan variere fra år til år, beskriver vi her tildelinger for de tre siste årene (2015-2019). Frivillige organisasjoner i Vestland mottok omtrent 16,5 millioner kroner årlig i momskompensasjon i snitt for årene 2016-2019. Dette utgjør 26 kroner per innbygger og er litt over landsgjennomsnittet (21) og høyest av fylkene uten Oslo. Siden 2013 har tildelingen økt med 148 %, mens landet ellers har økt med 115 %. Dette betyr ikke at aktiviteten i frivillige lag har økt med 148 % i Vestland, men vi kan si at den har økt mer enn aktiviteten på landsbasis.

Aktørene som mottok mest momskompensasjon i Vestland var (samlet tildeling i tusen kroner for siste tre år i parentes): Stiftinga Tysnesfest (2526), Opera Nordfjord (1503), Vestlandske teatersenter (1181), Nattjazz (905), Stiftinga Norsk countrytreff (853), Bømlo teater (843), Stiftelsen Nye Fyllingsdalen teater (842), Stiftinga Utkant (833) og VossaJazz (731).

Tysnes, Gulen og Gloppen fikk flest kr per innbygger av kommunene i fylket. Det ser vi i figur 70. 23 av kommunene i fylket fikk flere kroner per innbygger enn landsgjennomsnittet.

Figur 69: Momskompensasjon til frivillige aktører innen kunst og kultur fra 2012 til 2019 i Vestland, hele landet og utvalgte fylker. Kroner per innbygger.

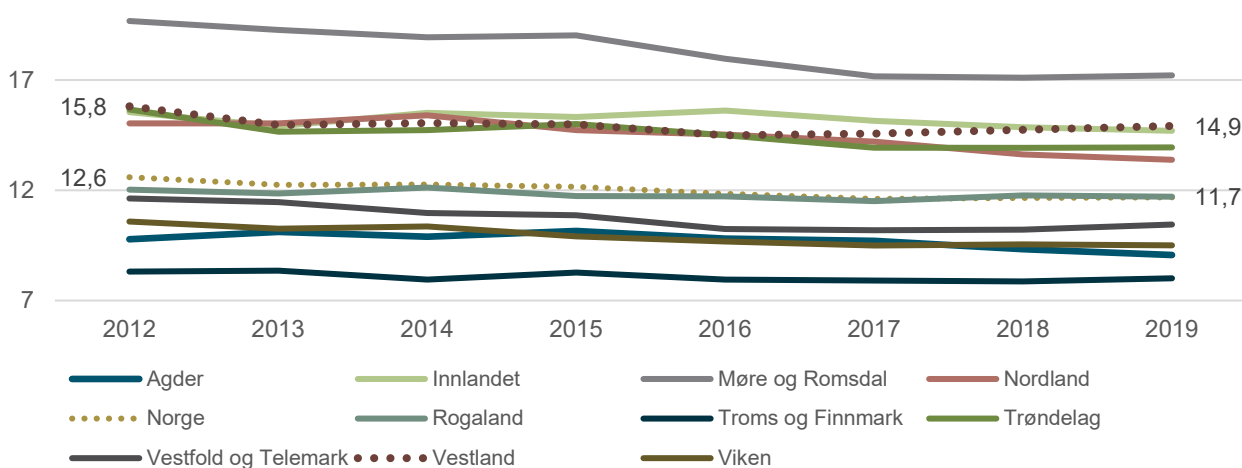
Figur 70: Momskompensasjon til frivillige aktører innen kunst og kultur i kommunene i Vestland i perioden 2015-2019. Kroner per innbygger.

Korps

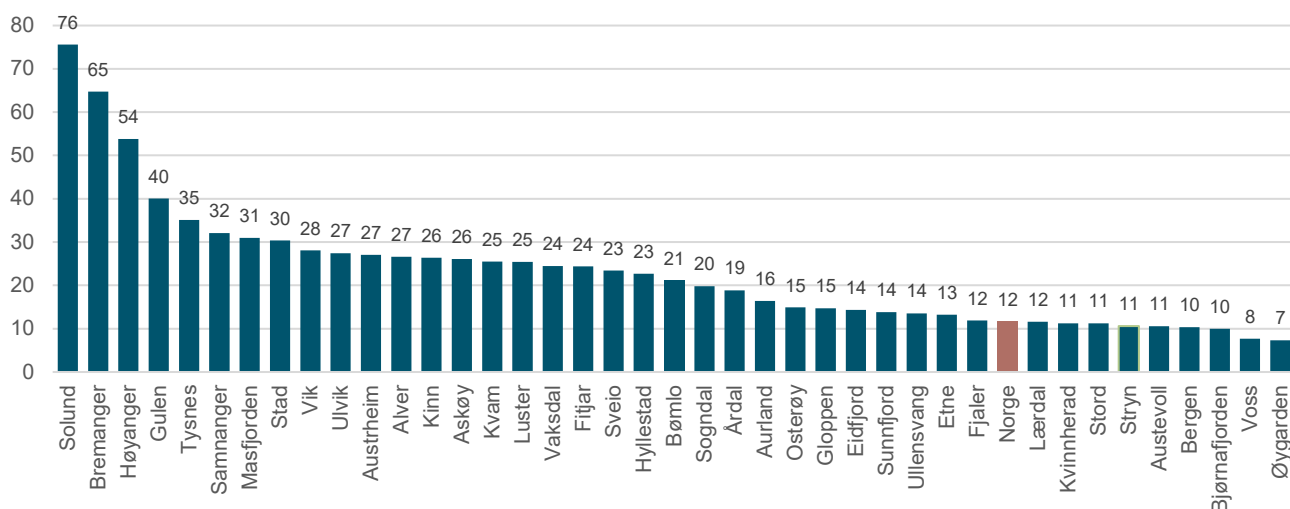
Frivillighet i kultursektoren rommer svært mye. For å finne gode, sammenlignbare tall har vi plukket ut noen aktiviteter som har mange medlemmer totalt, og som har aktivitet i de fleste kommuner. Vi skal først se på korps- og drill aktiviteten i Vestland. Korpsene og drilltroppene er en viktig del av det frivillige musikklivet i en kommune. Norske korps og drilltropper er organisert i Norges Musikkorps Forbund eller Korpsnett. Tallene vi viser er hentet fra begge organisasjoner.

Vestland har en samlet medlemsmasse på omtrent 10 000 medlemmer. Dette utgjør 15 medlemskap per 1000 innbyggere. Det er 30 % over landsgjennomsnittet (12). Bare 12 kommuner i fylket har korpsdeltagelse lavere enn landsgjennomsnittet. Siden 2012 har det vært en nedgang i korpsdeltagelsen i Vestland på 6%. Dette er litt mindre enn den nedgangen i landet (7 %). Deltagelsen i Vestland er nest høyest av fylkene uten Oslo i 2019.

Korpsene med flest medlemmer i fylket i 2019 er (antall medlemmer i parentes): Skjold Skoles Musikkorps (123), Strusshamn Musikkforening (93), Skjold Nesttun Janitsjar (88), Førde Skulemusikkorps (88), Dræg-gens Buekorps (85), Midtun Skoles Musikkorps (83), Voss Skulemusikk (81), Ytrebygda Skolekorps (79), Åsane Janitsjar (77), Knarvik Skulekorps (76)

Figur 71: Medlemmer i korps. Antall per 1000 innbyggere fra 2012 til 2019 for Vestland, hele landet og utvalgte fylker.

Figur 72: Medlemmer i korps. Antall per 1000 innbyggere i kommunene i Vestland i 2019.

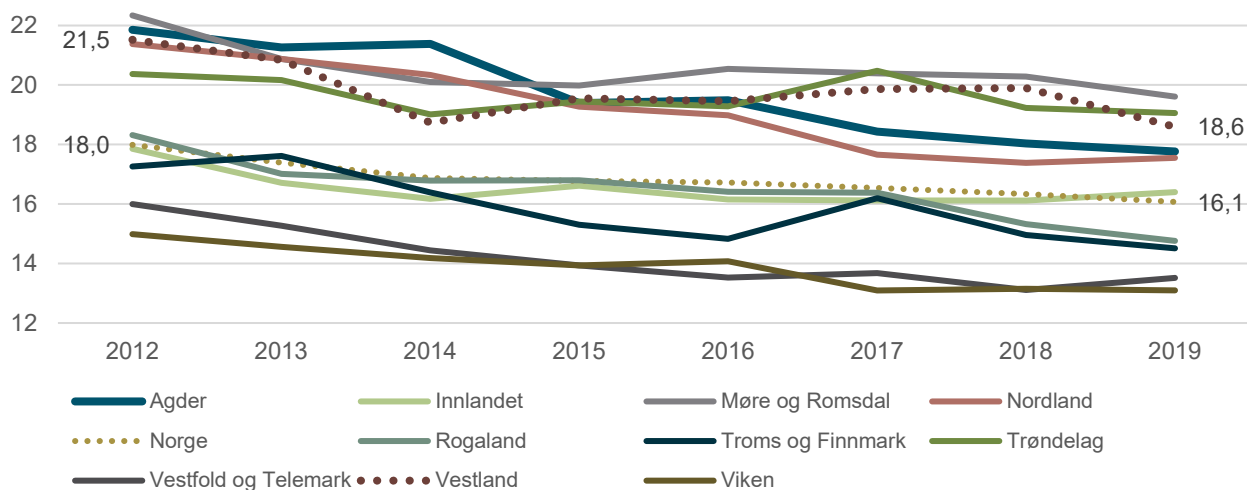
Kor

Det er umulig å få en total oversikt over alle som synger i kor. Korene varierer i størrelse og i grad av organisering. De fleste kor er med i en nasjonal paraplyorganisasjon, men ikke alle. I vår oversikt har vi tatt med medlemstall for Norges korforbund, Norsk sangerforbund, Norsk sangerforum, Ung i kor, samt KOSTRA-tall for antall kormedlemmer i Den norske kirke. Ikke alle kor er med i disse organisasjonene, og det kan også forekomme dobbeltregistrering, særlig mellom forbund og kirkekor.

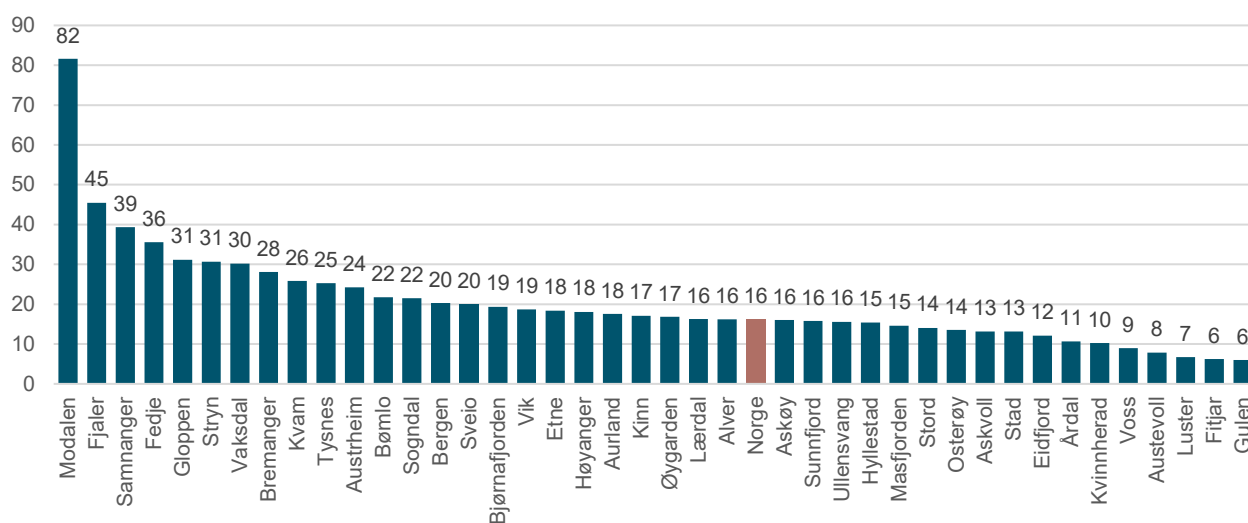
I følge vår oversikt er i underkant av 12 000 personer i Vestland med i et kor. Dette utgjør 19 medlemmer per 1000 innbyggere, noe som er litt over landsgjennomsnittet (16). Andelen som er med i kor i Vestland har gått ned med 14 % siden 2012. På landsbasis har andelen blitt redusert med 11 %.

Modalen har den klart høyeste kordeltagelsen i Vestland. Her finner vi henholdsvis 82 kormedlemmer per 1000 innbyggere. Det kan skyldes at medlemmene har blitt oppført både i KOSTRA og fra korforbundene.

24 av kommunene har høyere kordeltagelse enn landsgjennomsnittet.

Figur 73: Medlemmer i kor. Antall per 1000 innbyggere fra 2012 til 2019 for Vestland, hele landet og utvalgte fylker.

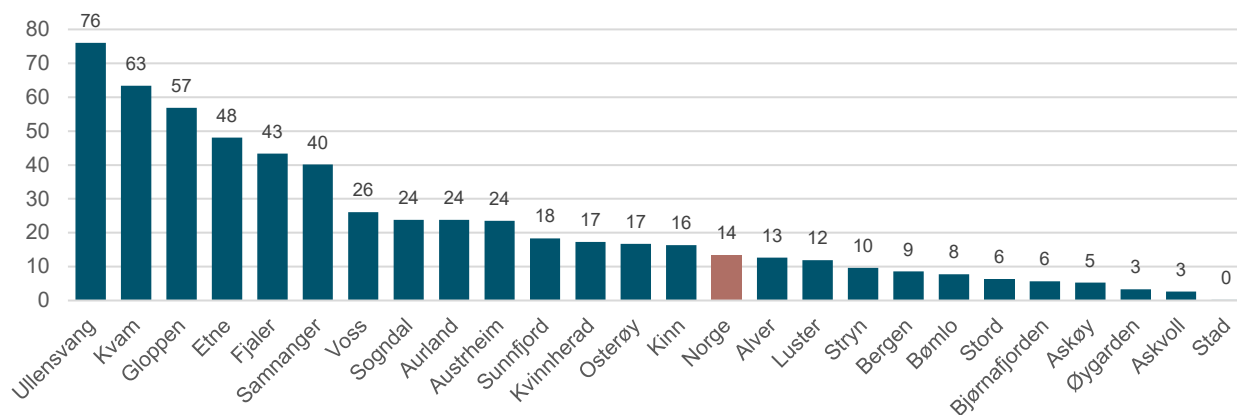
Figur 74: Medlemmer i kor. Antall per 1000 innbyggere i kommunene i Vestland i 2019

Historielag

Landslaget for lokalhistorie samler i overkant av 70 000 medlemmer på landsbasis fordelt på 385 lag.

Vestland har 7 500 medlemmer i 30 historielag tilknyttet Landslaget for lokalhistorie. Dette utgjør 12 medlemmer per 1000 innbyggere, noe som er like under landsgjennomsnittet (13,5).

25 av kommunene i Vestland har aktivitet i historielag. 14 av disse har flere medlemmer enn landsgjennomsnittet. Flest medlemmer relativ til innbyggertall finner vi i Ullensvang, Kvam og Gloppen.

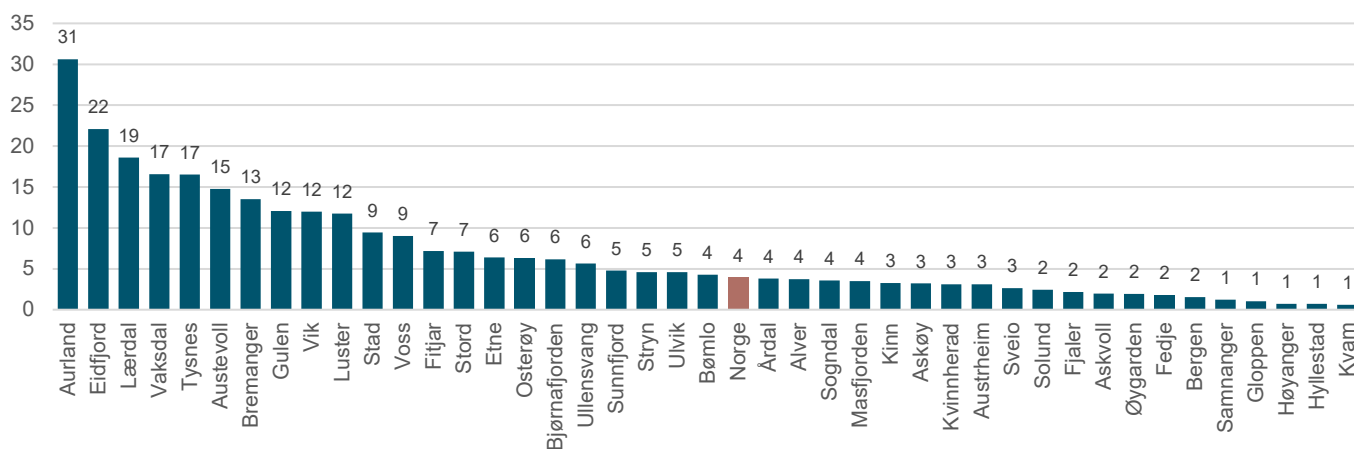
Figur 75: Medlemmer i historielag. Antall per 1000 innbyggere i kommunene i Vestland i 2019.

Husflidslag

Husflidslag er også en frivillig kulturell aktivitet som samler mange medlemmer. Svært mange av disse er organisert i Norges husflidslag, en organisasjon som på landsbasis har om lag 22 000 medlemmer fordelt på 367 lag.

Samlet sett finner vi 2 300 husflidsmedlemmer i Vestland. Dette utgjør 3,6 medlemmer per 1000 innbyggere, noe som er like under landsgjennomsnittet (3,9).

Alle kommunene i Vestland, bortsett fra Modalen, har medlemmer i husflidslag. Aurland har klart høyest andel av disse, med hele 31 medlemmer per 1000 innbyggere. Det er den femte høyeste andelen i landet. 22 av kommunene i Vestland har en medlemsandel som er høyere enn landsgjennomsnittet.

Figur 76: Medlemmer i husflidslag. Antall per 1000 innbyggere i kommunene i Vestland i 2019.

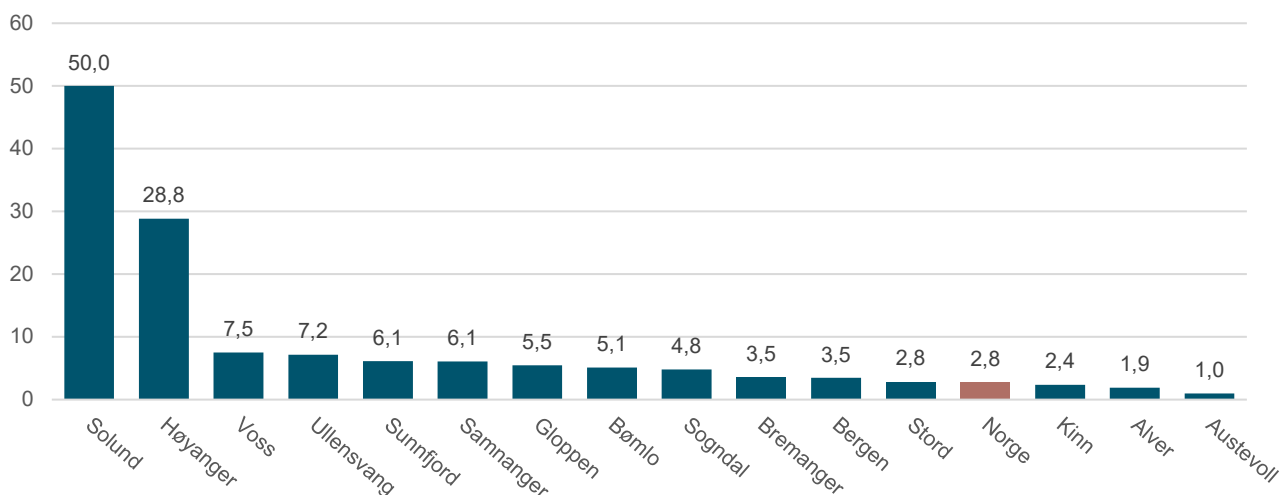

Kunstlag

Kunstlagene er en viktig formidler av billedkunst rundt om i landet. Deres primære aktivitet er kunstutstillinger.

Vestland har 1800 medlemmer i kunstlag tilknyttet organisasjonen Norske kunstforeninger. Dette utgjør 2,8 medlemmer per 1000 innbyggere, likt med landsgjennomsnittet (2,8).

15 av kommunene i Vestland har registrert medlemmer i kunstlag, og de fleste av disse har flere medlemmer enn landsgjennomsnittet. Solund og Høyanger har klart flest medlemmer i kunstlag per 1000 innbyggere. Det er faktisk disse to kommunene som har den høyeste deltagelsen relativ til innbyggertall i landet.

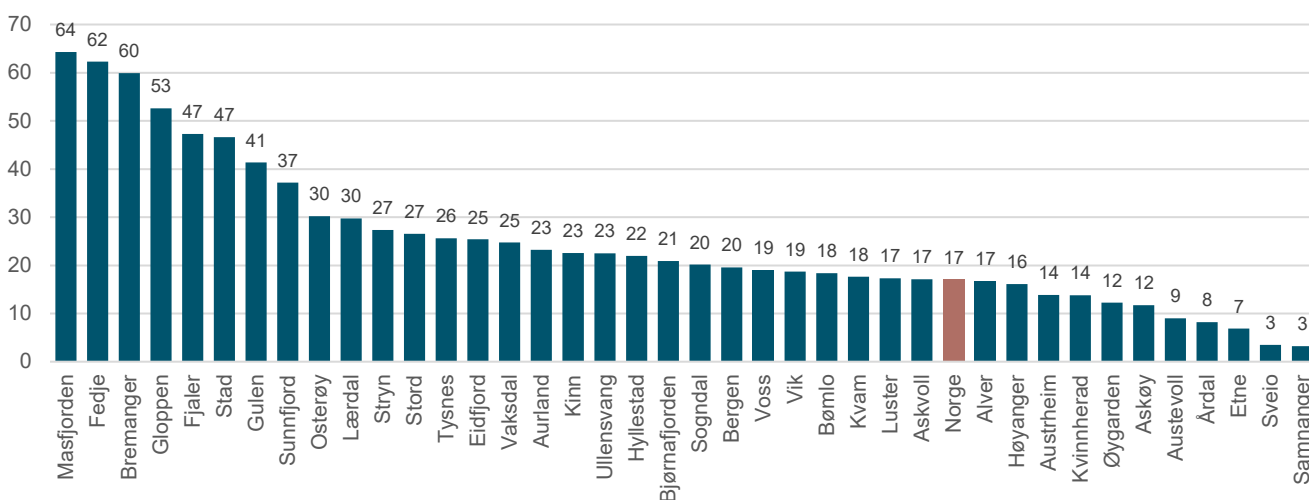

Figur 77: Medlemmer i kunstlag. Antall per 1000 innbyggere i kommunene i Vestland i 2019.

Voksenopplæring

Ser vi på hvor mange som har deltatt på voksenopplæringskurs i regi av Musikkens studieforbund og Studieforbundet kultur og tradisjon, finner vi 13 000 deltagere. Dette tilsvarer 20,4 deltagere per tusen innbyggere, 20 % over landsgjennomsnittet (17).

28 av kommunene i Vestland hadde en deltagelse høyere enn landsgjennomsnittet. Masfjorden, Fedje og Bremanger har den høyeste aktiviteten av disse.

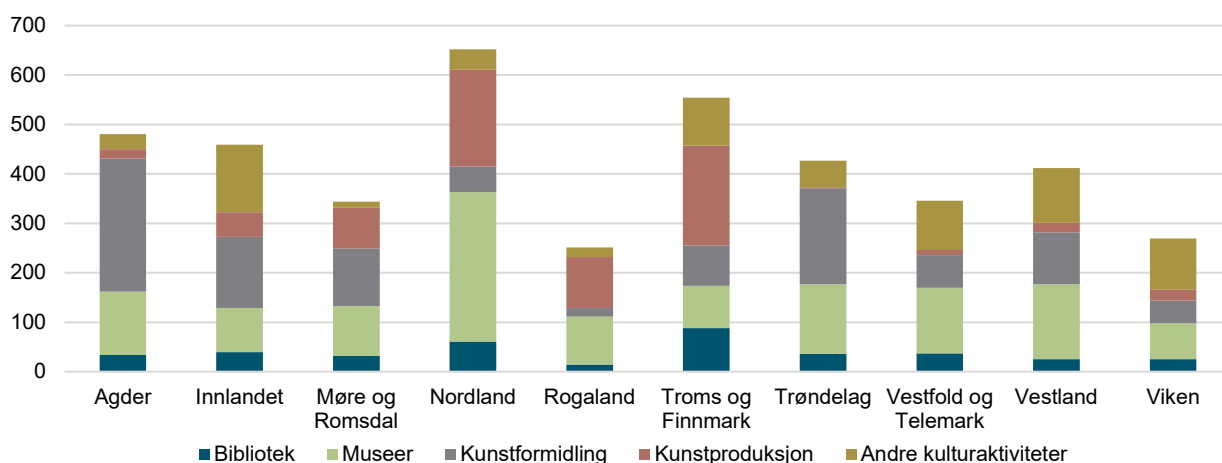
Figur 78: Deltagere på voksenopplæringskurs innen kultur. Antall per 1000 innbyggere i kommunene i Vestland i 2019.

Fylkeskommunale utgifter til kultur

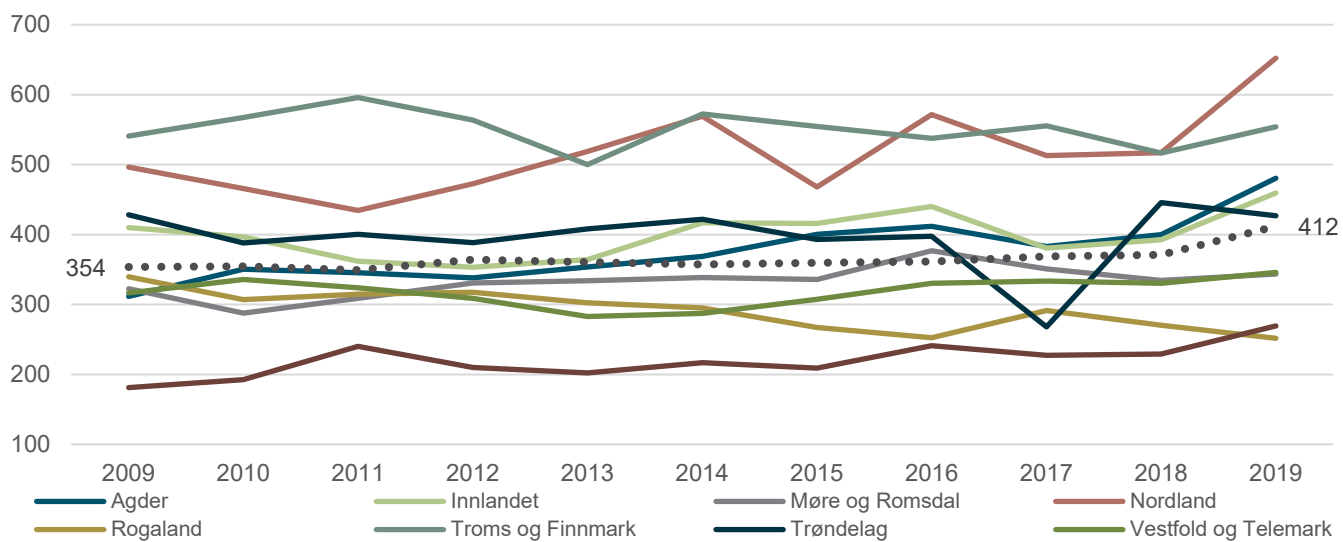
I Norge finansieres kultur via alle tre forvaltningsledd. Stat og kommuner bidrar med i overkant av 40 % hver, mens fylkeskommunen bidrar med om lag 6 %. Det er særlig innenfor museer og bibliotek at fylkeskommunene bidrar. I tillegg bidrar fylkeskommunen ofte med supplerende midler til organisasjoner som mottar statlig støtte.

Netto driftsutgifter per innbygger til kultur (utenom idrett) i 2019 var 412 kroner for Vestland fylkeskommune. Av disse gikk 25 kroner til bibliotek, 152 kroner til museer, 105 kroner til kunstformidling, 19 kroner til kunstproduksjon mens 111 kroner gikk til andre kulturaktiviteter. Landsgjennomsnittet er som følger: Bibliotek (36), museer (118), kunstformidling (99), kunstproduksjon (64) og andre aktiviteter (64), til sammen 381 kr per innbygger. Samlet sett plasserer Vestland seg omtrent middels av fylkene uten Oslo.

Ser vi på driftsutgifter til kultur per innbygger i perioden 2009 til 2019, finner vi at fylkeskommunen har hatt en samlet årlig gjennomsnittlig vekst på 4,7 %. Dette er høyere enn lønns og prisveksten i kommunene (kommunal deflator i tilsvarende periode var 3,1 % årlig). Dette gir en realoppgang på 1,5 % årlig i samme periode.

Figur 79: Netto fylkeskommunale driftsutgifter i kroner per innbygger til ulike områder innenfor kultursektoren i alle fylker i 2019.

Figur 80: Netto fylkeskommunale driftsutgifter til kultur per innbygger kroner justert for lønns- og prisvekst (kommunal deflator) i perioden 2009 til 2019 i Vestland og utvalgte fylker.

Kommunale utgifter til kultur

Vi skal her se litt på hvordan pengebruken på kultur er i kommunene i Vestland. Alle tall er netto driftsutgifter per innbygger. I denne oversikten er også idrett inkludert.

Kommunene i Vestland sine samlede netto driftsutgifter per innbygger til kultur i 2019 var 2550 kroner. Av disse gikk 150 kroner til aktivitetstilskudd for barn og unge, 301 til folkebibliotek, 13 kroner til kino, 107 kroner til muséer, 246 kroner til kunstformidling, 332 kroner til musikk- og kulturskoler, 236 kroner til kommunale kulturbygg, 206 kroner til idrett, 634 kroner til idrettsbygg mens 325 kroner gikk til andre kulturaktiviteter.

Samlet sett bruker kommunene i Vestland 95 kr mindre enn landsgjennomsnittet på 2645 kr per innbygger. Vestland plasserer seg litt under middels av fylkene. Oversikt over dette finner vi i tabell 9.

Totalt 20 kommuner i fylket bruker mer på kultur per innbygger enn landsgjennomsnittet (2645 kr). Modalen og Eidfjord er de kommunene som bruker mest kommunale penger på kultur i Vestland. Vi finner oversikt over hver enkelt kommune i tabell 10.

Av de enkelte postene finner vi at Solund (1198) bruker mest av kommunene i fylket på aktivitetstilskudd til barn og unge (kroner per innbygger parentes). Fedje bruker mest på bibliotek(1559) og idrettsbygg (3488). Ulvik bruker mest på kino (578). Eidfjord bruker mest innen muséer (983), kunstformidling (500) og musikk- og kulturskoler (2414). Utgiftene til kulturskole er høyest av alle kommunene i landet. Som landets tredje største kraftkommune, er ikke dette helt utypisk. Kraftkommuner har ofte store frie utgifter. Modalen bruker mest av kommunene på kulturbygg (9945) og andre kulturaktiviteter (2621). Vik bruker mest på idrett (990).

Dersom man ser på kommunenes prioriteringer av idrett og kultur, i form av netto driftsutgifter til kultur som andel totale netto driftsutgifter, finner vi at Eidfjord og Modalen også er de kommunene som bruker størst andel av driftsbudsjettet på kultur. I alt 13 kommuner i fylket prioriterer kultur høyere enn landsgjennomsnittet (4,2 %). Disse finner vi i figur 81. Tabell 11 viser kommunene i fylkene sine prioriteringer av kultur. Vi ser at samlet sett bruker kommunene i Vestland i snitt 4 % av sine totale utgifter på kultur. Dette er litt over middels av fylkene.

Ser vi på utviklingen i driftsutgifter til kultur per innbygger fra 2011 til 2019 i tabell 12, finner vi at kommunene i Vestland samlet sett har hatt en årlig gjennomsnittlig vekst på 5 %. Dette er omtrent som landsgjennomsnittet (5,2 %) og lønns og prisveksten i kommunene (kommunal deflator i tilsvarende periode var 3 % årlig). Dette gir en realøkning tilsvarende 1,8 % i samme periode.

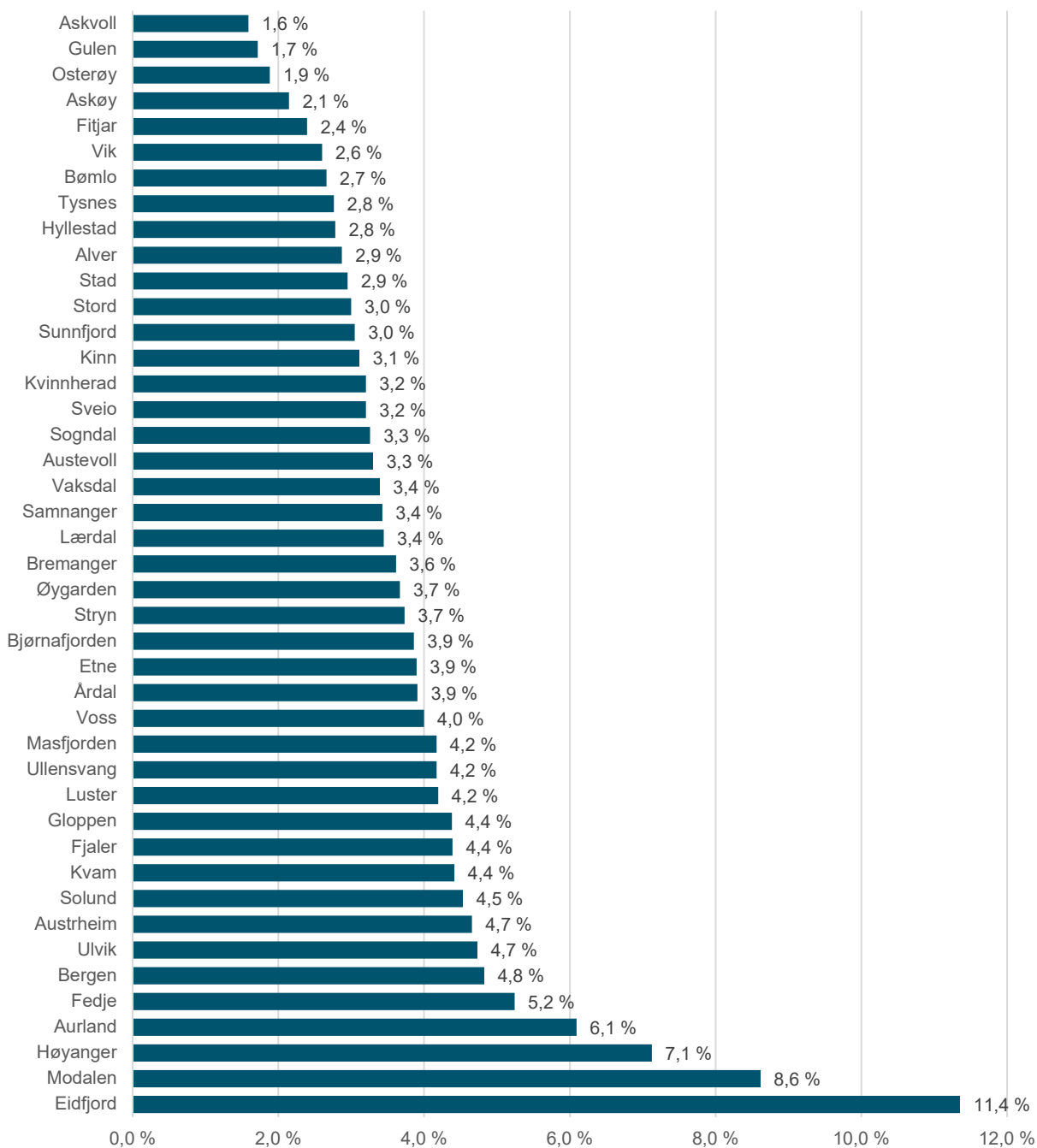
Ser vi på de enkelte kommunene i figur 82, finner vi at 28 av kommunene har hatt en realoppgang i utgifter til kultur, mens de resterende kommunene har hatt en realnedgang i utgifter til kultur. Bjørnafjord, Samnanger og Solund har hatt størst oppgang, mens Lærdal og Modalen har hatt størst nedgang.

Tabell 9: Netto kommunale driftsutgifter i kroner per innbygger til ulike områder innenfor kultursektoren i Vestland, hele landet og utvalgte fylker i 2019.

Sted	Aktivitetstilbud barn og unge	Folke- bibliotek	Kino	Muséer	Kunst- formidling	Kultur- skoler	Kultur- bygg	Idrett	Idretts- bygg	Annet	Totalt
Rogaland	205	321	5	146	182	379	276	426	695	432	3068
Agder	213	316	23	310	198	276	340	158	636	397	2867
Troms og Finnmark	222	359	48	121	134	372	310	210	719	368	2864
Norge	236	311	11	116	145	302	268	257	634	365	2645
Nordland	185	290	9	94	96	348	390	186	553	471	2624
Trøndelag	216	252	14	64	194	388	332	328	534	294	2616
Vestland	150	301	13	107	246	332	236	206	634	325	2550
Innlandet	169	353	12	42	64	359	292	249	483	434	2457
Møre og Romsdal	90	271	11	65	75	423	216	423	546	268	2387
Vestfold og Telemark	153	341	13	71	37	283	284	218	482	457	2339
Viken	209	290	5	40	51	266	266	253	602	321	2304
Rogaland	205	321	5	146	182	379	276	426	695	432	3068

Tabell 10: Netto kommunale driftsutgifter i kroner per innbygger til ulike områder innenfor kultursektoren i kommunene i Vestland i 2019. Grønn farge indikerer at verdien er over landsgjennomsnittet innen den gitte kategorien.

Kommune	Aktivitetstilbud Barn og Unge	Folke- bibliotek	Kino	Muséer	Kunst- formidling	Kultur- skoler	Kultur- bygg	Idrett	Idretts- bygg	Annet	Totalt
Modalen	166	1 453	45	89	205	734	9 945	-	697	2 621	15 955
Eidfjord	980	1 010	522	983	500	2 414	2 881	554	2 635	1 891	14 370
Fedje	62	1 559	-	41	-	607	-	-	3 488	617	6 374
Aurland	243	547	-	-	-	1 022	74	278	3 279	751	6 193
Høyanger	194	742	81	124	22	502	352	462	2 482	518	5 480
Solund	1 198	748	26	40	-	871	57	484	966	109	4 498
Ulvik	231	618	578	20	16	1 242	-	55	430	1 063	4 253
Masfjorden	350	577	17	347	5	1 480	2	-14	928	108	3 799
Fjaler	35	317	40	-	142	733	47	183	579	1 598	3 674
Ullensvang	104	538	110	163	20	776	216	149	735	556	3 366
Austrheim	426	462	23	33	4	697	-	3	1 207	476	3 330
Bremanger	143	551	-	57	11	995	74	172	227	990	3 220
Gloppen	47	474	141	80	- 10	974	146	50	1 083	210	3 194
Kvam	83	538	213	143	66	768	106	151	689	382	3 138
Luster	60	497	-	49	4	355	206	340	1 310	307	3 128
Årdal	74	483	3	-	14	546	778	31	1 041	67	3 038
Bergen	169	240	-	161	488	200	232	229	820	291	2 829
Voss	211	360	- 3	44	57	377	336	101	827	504	2 815
Etne	112	400	15	37	22	532	273	85	212	1 126	2 814
Lærdal	301	163	38	166	-	704	178	-	607	635	2 792
Norge	236	311	11	116	145	302	268	257	634	365	2 645
Stryn	29	272	37	48	- 5	252	688	877	152	235	2 585
Sogndal	142	477	3	105	11	376	125	646	289	403	2 577
Vaksdal	49	385	-	19	13	867	123	12	796	210	2 473
Samnanger	37	320	12	5	4	496	250	43	676	583	2 426
Øygarden	261	338	0	95	24	268	91	182	396	724	2 380
Hyllestad	- 53	658	-	-	-	1 201	35	-	327	198	2 367
Austevoll	- 3	441	10	18	5	425	13	195	1 069	154	2 328
Kvinnherad	27	408	-13	14	- 2	402	373	151	5	893	2 257
Vik	380	401	-	-29	-	310	66	990	-	117	2 234
Kinn	65	287	80	25	123	508	316	92	626	- 1	2 122
Sunnfjord	144	354	25	176	168	386	215	117	259	229	2 073
Sveio	72	313	-	-	80	381	173	230	396	420	2 064
Tysnes	117	329	-	-	- 14	344	-	44	571	666	2 057
Stad	23	258	26	38	64	353	367	117	258	531	2 034
Alver	244	294	1	30	45	395	81	151	401	335	1 977
Bjørnafjorden	85	261	-	84	200	206	427	382	329	-119	1 853
Stord	70	230	-23	23	40	418	411	145	274	149	1 737
Bømlo	52	265	38	9	54	563	115	244	325	72	1 737
Fitjar	165	416	-	12	-	467	36	271	-	239	1 606
Gulen	40	335	-	50	-	256	9	120	77	525	1 413
Askøy	102	177	-	47	-	244	244	3	309	127	1 253
Askvoll	101	328	-	-	-	463	-	53	27	223	1 195
Osterøy	47	418	-	2	-	368	-	81	232	5	1 154

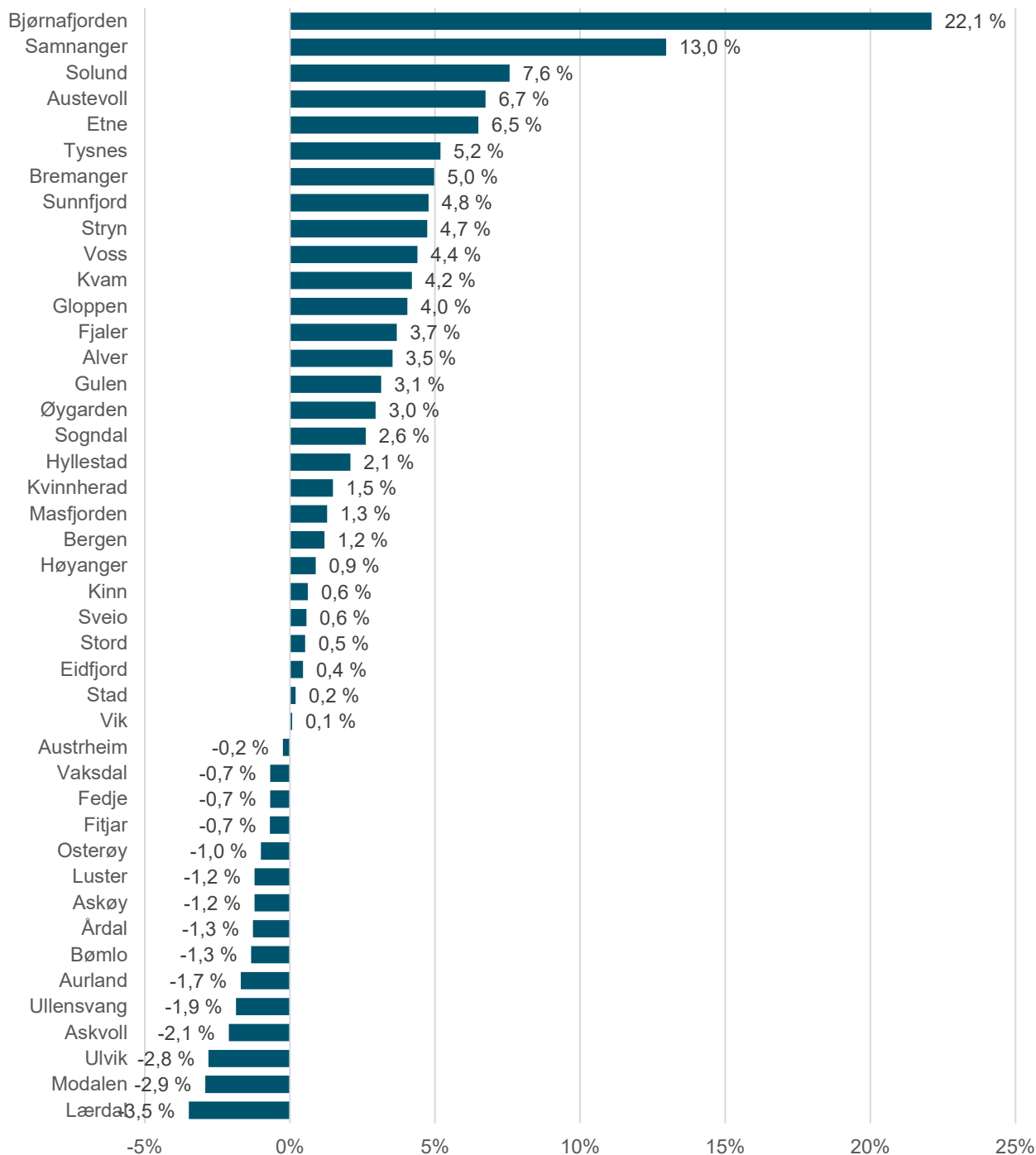
Figur 81: Netto kommunale driftsutgifter til kultur som andel av totale netto driftsutgifter i prosent i kultursektoren i kommunene i Vestland i 2019.

Tabell 11: Netto kommunale driftsutgifter til kultur som andel av totale netto driftsutgifter i prosent i kultursektoren i alle fylkene i 2019.

Sted	Andel kultur
Rogaland	5,1 %
Oslo	4,7 %
Agder	4,5 %
Trøndelag	4,3 %
Norge	4,2 %
Vestland	4,0 %
Troms og Finnmark	4,0 %
Viken	3,9 %
Nordland	3,9 %
Vestfold og Telemark	3,9 %
Innlandet	3,8 %
Møre og Romsdal	3,6 %

Tabell 12: Netto kommunale driftsutgifter i 2019-kroner(dvs. justert for lønns- og prisvekst (kommunal deflator)) per innbygger til ulike områder innenfor kultursektoren i kommunene i Vestland i perioden 2011-2019.

År	Aktivitetstilbud barn og unge	Folkebibliotek	Kino	Muséer	Kunstformidling	Kulturskoler	Kulturbygg	Idrett	Idrettsbygg	Annet	Totalt
2011	198	326	13	69	199	344	169	263	434	193	2209
2012	206	328	9	73	233	354	200	266	405	188	2261
2013	189	316	9	97	210	351	203	261	410	197	2244
2014	186	317	16	71	226	349	191	201	486	225	2270
2015	170	321	10	86	215	325	209	203	529	196	2266
2016	170	298	7	103	223	330	224	196	580	223	2354
2017	170	296	13	100	222	323	222	202	579	195	2324
2018	167	302	14	104	231	333	239	205	597	207	2399
2019	150	301	13	107	246	332	236	206	634	325	2550
Årlig realvekst	-3,4 %	-1,0 %	-0,6 %	5,6 %	2,6 %	-0,5 %	4,3 %	-3,0 %	4,8 %	6,7 %	1,8 %

Figur 82: Årlig vekst i netto kommunale driftsutgifter til kultur per innbygger i prosent i perioden 2008-2019, justert for lønns- og prisvekst (kommunal deflator) i samme perioden i kommunene i Vestland.

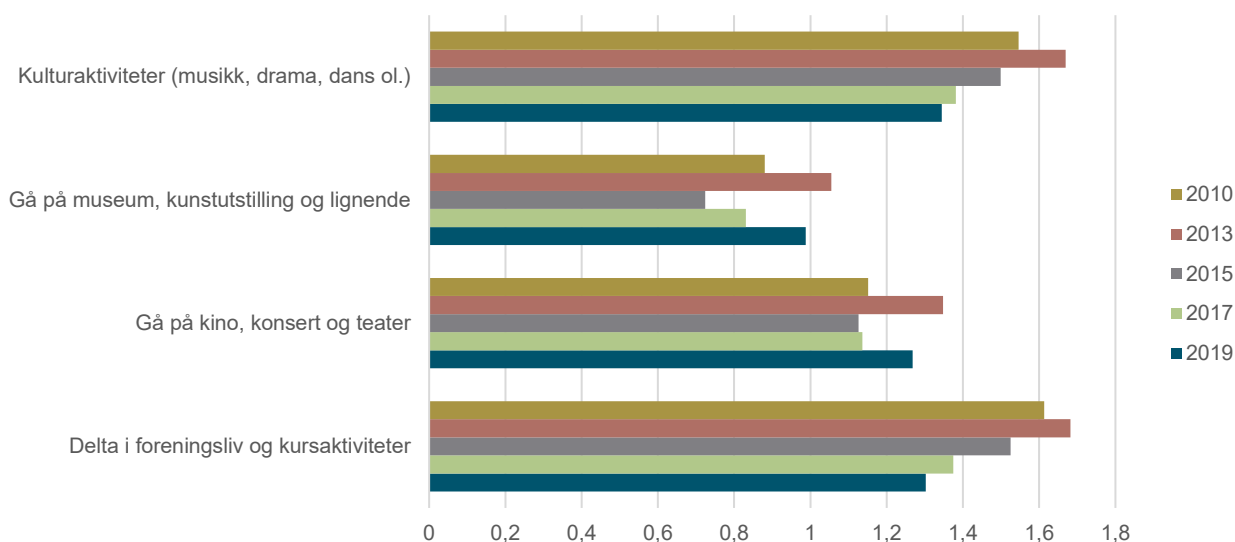
Innbyggertilfredshet

Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) gjennomførte i 2010, 2013, 2015 og 2017 en innbyggerundersøkelse, som måler tilfredshet med ulike tjenestetilbud. Undersøkelsen inneholder blant annet én del som tar for seg kultur. Nedenfor presenterer vi innbyggerne i de utvalgte fylkene og kommunene i Vestland sine svar på 4 spørsmål som tar for seg tilfredshet med ulike deler av kulturtilbudet. Svarene blir presentert som gjennomsnitt av de fem Difi-undersøkelsene i 2010, 2013, 2015, 2017 og 2019.

I Norsk kulturindeks måler vi nivået på kulturtilbudet i kommuner, regioner og fylker. Innbyggerundersøkelsen til Difi sier noe om den enkeltes opplevelse av muligheten til å delta i kulturaktiviteter. Slike aktiviteter kan like gjerne foregå utenfor vedkommende sin bostedskommune. Generelt finner vi et sterkt samsvar mellom kulturnivået i en kommune målt ved hjelp av Norsk kulturindeks og tilfredsheten til innbyggerne slik det kommer fram i Difi sin undersøkelse. Innbyggere i kommuner som rangerer høyt på Norsk kulturindeks, er langt mer tilfreds med kulturtilbudet enn innbyggerne i kommuner som rangerer lavt.

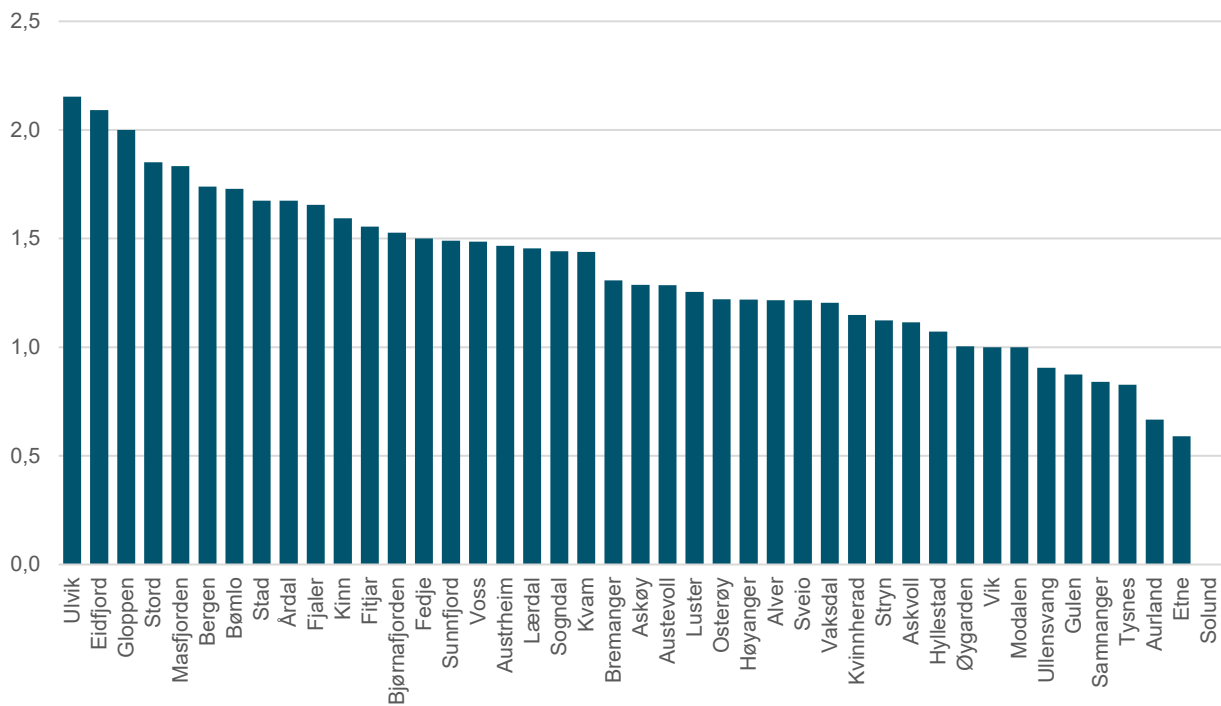
Innbyggerne i Vestland er i snitt mest tilfreds med muligheten til å delta i foreningsliv og kulturaktiviteter (musikk, drama, dans ol.) og minst fornøyd med muligheten til å gå på museum, kunstutstilling og lignende.

Blant kommunene i Vestland er innbyggerne mest tilfreds med kulturtilbudet samlet sett i Bergen og Gloppen. Vi kan se de ulike kommunenes tilfredshet innenfor de ulike kategoriene i figurene på de neste sidene.

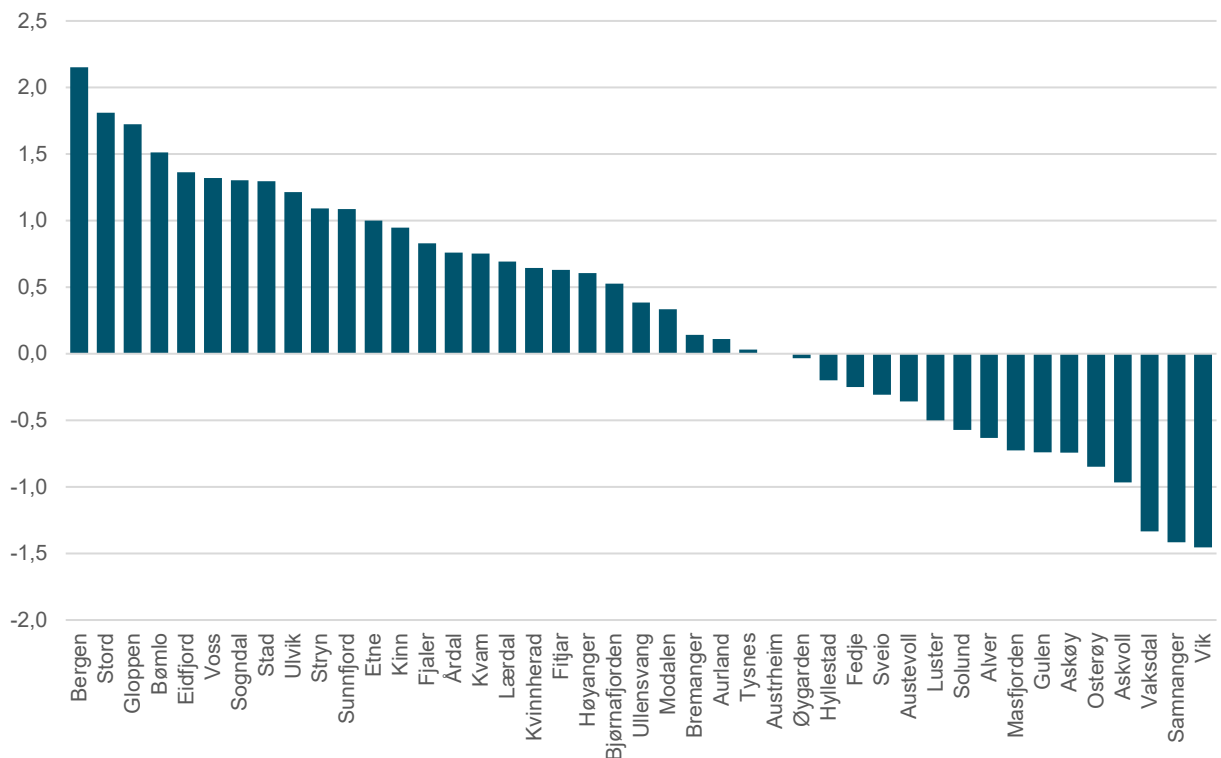

Figur 83: Innbyggere sine svar på spørsmål om muligheten til å delta i ulike kulturaktiviteter. Gjennomsnitt av score på en skala fra -3 til 3, der -3 er svært dårlig og 3 er svært godt. Kilde: Innbyggerundersøkelsene for 2010, 2013, 2015, 2017 og 2019, Difi. Tallene viser gjennomsnittlig score i de fem undersøkelsene.

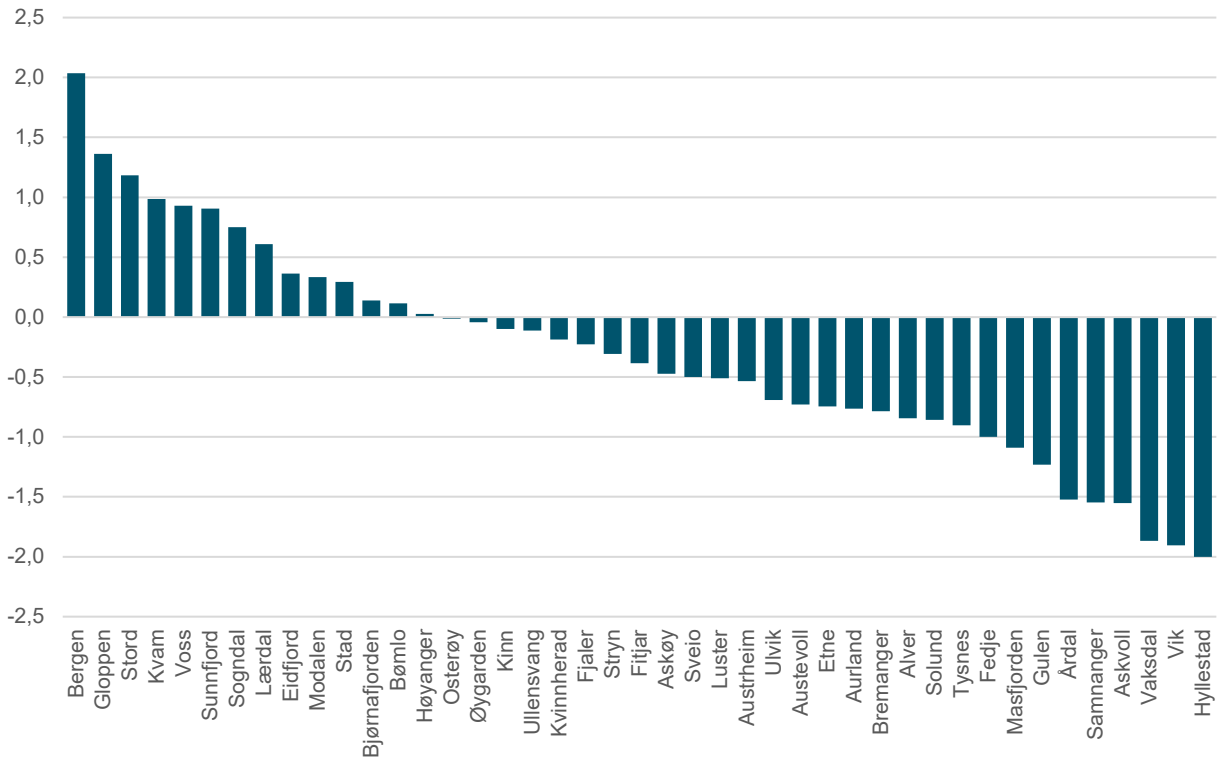

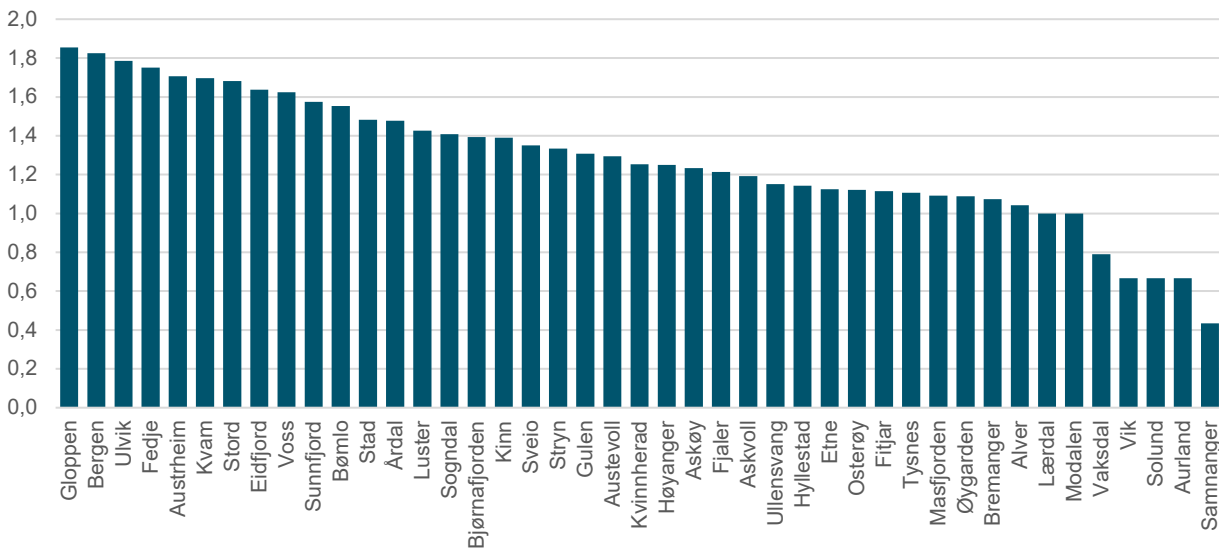
Figur 84: Innbyggere sine svar på spørsmål om muligheten til å delta i ulike kulturaktiviteter (musikk, drama og dans). Gjennomsnitt av score på en skala fra -3 til 3, der -3 er svært dårlig og 3 er svært godt. Kilde: Innbyggerundersøkelsene for 2010, 2013, 2015, 2017 og 2019, Difi. Tallene viser gjennomsnittlig score i de fem undersøkelsene.

Figur 85: Innbyggere sine svar på spørsmål om muligheten til å gå på kino, konsert og teater. Gjennomsnitt av score på en skala fra -3 til 3, der -3 er svært dårlig og 3 er svært godt. Kilde: Innbyggerundersøkelsene for 2010, 2013, 2015, 2017 og 2019, Difi. Tallene viser gjennomsnittlig score i de fem undersøkelsene.

Figur 86: Innbyggere sine svar på spørsmål om muligheten til å gå på museums eller kunstutstilling. Gjennomsnitt av score på en skala fra -3 til 3, der -3 er svært dårlig og 3 er svært godt. Kilde: Innbyggerundersøkelsene for 2010, 2013, 2015, 2017 og 2019, Difi. Tallene viser gjennomsnittlig score i de fem undersøkelsene.

Figur 87: Innbyggere sine svar på spørsmål om muligheten til å delta i foreningsliv og kursaktiviteter. Gjennomsnitt av score på en skala fra -3 til 3, der -3 er svært dårlig og 3 er svært godt. Tallet i parentes viser antall respondenter. Kilde: Innbyggerundersøkelsene for 2010, 2013, 2015, 2017 og 2019, Difi. Tallene viser gjennomsnittlig score i de fem undersøkelsene.

Hovedtrekk

- Vestland er et av de sammenslåtte fylkene. Tidligere har vi laget kulturindeks for, og dermed analysert Sogn og Fjordane. Dette var et fylke preget av mange små kommuner og relativt lange avstander. Det gjorde at fylket scoret godt på kategoriene der små kommuner ofte er gode; kulturskole og frivillighet, men ikke like godt på kategorier der byene ofte er best; kunstnere og kulturarbeidere. I 2018 var Sogn og Fjordane det fylket som brukte mest penger på kultur per innbygger. Hvordan ser det så ut nå som Sogn og Fjordane har blitt slått sammen med Hordaland?
- I Vestland, som i tidligere Hordaland, finner vi en virkelig stor by, Bergen. Det er likevel Gloppen som tar den beste plasseringen samlet i Norsk kulturindeks i 2019. Også Kvam, Sogndal og Voss får svært gode plasseringer.
- Ser vi først på kategoriene som typisk større bykommuner scorer bedre på enn små kommuner, skiller selvfølgelig Bergen seg ut, både når det gjelder kategorien kunstnere og kulturarbeidere, der byen er rangert henholdsvis som nummer 5 og 4 av landets kommuner. Det er likevel flere kommuner som gjør det godt i disse kategoriene, noe som gjør at fylket samlet sett er rangert som nummer 2 av de 11 fylkene i landet, kun slått av Oslo.
- I kategoriene der små kommuner vanligvis har bedre forutsetninger, scorer det samlede Vestland ikke like godt. Det er spesielt innen kulturskole dette gjelder. Her er fylket rangert som nummer 7 av fylkene. Ser vi nærmere på denne kategorien ser vi likevel at det ser ut til at det ikke er tilbudet det står på, samlet sett. Vestland ligger i toppen når det gjelder tilbudte undervisningstimer, men tredje lavest av fylkene når det gjelder elevdeltagelse. Når det gjelder frivillighet, er situasjonen bedre, og totalt sett er fylket rangert som nummer 3 av 11 fylker. Fylket ligger på topp når det gjelder moms-kompensasjon, i tillegg til å ha høy korps- og kordeltagelse.
- Fylkets svakeste plassering finner vi innen Den kulturelle skolesekken.
- Fylkets beste plassering er innen sentrale tildelinger. Kommunene i fylket får særlig mye midler relativt til folketallet fra Riksantikvaren og Norsk kulturråd. Fylket har vært på topp i denne kategorien helt siden 2014.
- De fleste kommunene i Vestland har et scenekunsttilbud. Her skiller selvfølgelig Fjaler og Bergen seg ut når det gjelder kvantitet. Samlet sett er scenekunsttilbudet og -besøket i Vestland høyest av fylkene uten Oslo.
- Omsetningen på konserter i Vestland fylke er spesielt høy. Dette til tross for at antall konserter i forhold til folketallet er relativt lav.
- Vestland har relativt mange arrangement og utstillinger på museene sine, men besøket er forholdsvis lavt.
- Kinotilbudet har økt i Vestland, men er fremdeles tredje lavest av fylkene. De fleste kommunene har forutsetninger for et større kinotilbud, ifølge våre beregninger. Vi ser at kinobesøket er relativt godt på kinoene i fylket, noe som kanskje tyder på at det er etterspørsel etter flere forestillinger enn det som blir vist.
- Bibliotekene i fylket har relativt lite besøk sammenlignet med andre fylker. De som besøker biblioteket låner likevel nok bøker til at fylket plasserer seg tredje best av fylkene uten Oslo. Våre beregninger tilsier likevel at utlånet kunne vært enda høyere i de fleste kommunene i fylket. Under halvparten av kommunene i fylket har flere aktive lånere enn landsgjennomsnittet.
- De fylkeskommunale utgiftene til kultur i Vestland har økt de siste ti årene.
- Under halvparten av kommunene i fylket bruker flere kroner på kultur per innbygger enn landsgjennomsnittet. Det er bare 13 kommuner der kultur utgjør en større andel av netto driftsutgifter enn gjennomsnittet.